

ODJECI

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE PRESVETOG SRCA ISUSOVA

Školskih sestara franjevnaka - SPLIT, Lovret

God. 2014./XLIV.

Br. 4/175

S A D R Ő A J

RIJE PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE	3
IZ GENERALATA	
Okruŕnica vrhovne predstojnice za do-a- e	4
IZ PROVINCIJALATA	
Duhovne vjeŕbe 2015.	6
Obavijesti	7
ZBIVANJA I OSVRTI	
Stogodi-nja jednostavna prisutnost na Lovretu	10
Zahvala za 100-godi-nju prisutnost na Lovretu	19
Redovni ki dan u Mostaru	25
Hvaljen budi, Gospodine, po sestrici ki-i!	26
Susret u Tu epima	27
Sa svetim Franjom prema Kristu	27
Humanitarni koncert <i>Za djecu Konga</i>	28
20 godina Katoli ke udruge medicinskih sestara i tehni ara u Zadru	29
ovjek stvara ba-tinu, ba-tina stvara ovjeka	30
Oslu-kivati Rije	30
Uz talente otkopane ekajmo blage dane	31
Na benediktinskom slavlju u Trogiru	31
Nikolinjsko-boffi no slavlje u Klkheimu	32

JEKA IZ AFRIKE

40 godina u Luhwinji.....	33
Proslavljen blagdan za-titnice Doma inske -kole.....	39
Biti u slufbi Boga, Crkve i ljudi.....	40
Slijedi meí	41
Kanonski pohod vrhovne predstojnice	42

BOFI NE ESTITKE.....	43
----------------------	----

NATŦ POKOJNICI

Sestre na-e DruŦbe	46
Rodbina sestara	46
S. M. Pija Padjen.....	46

LIST DRUŦIBE

Iz generalne ku e.....	50
Iz Mariborske provincije.....	51
Iz Splitske provincije	52
Iz Tr- anske provincije.....	53
Iz Lemontske provincije	54
Iz Mostarske provincije	55
Iz Argentinsko-urugvajске provincije	56
Iz Bosansko-hrvatske provincije	57
Iz Austrijske provincije.....	59
Iz Paragvajске provincije.....	59
Iz Rimske regije	

PRILOZI

Apostolsko pismo Sv. oca Franje svim posve enim osobama u prigodi Godine posve enog flivota.....	61
Poruka povodom po etka Godine posve enog flivota Vije a HBK i HKVRPP.....	69

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova zkolskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9

Uređuje: s. Marija Petra Vu emilo

tel. 021/ 319-805; faks 021/ 319-358

e-mail: skolske-sestre-franjevke@st.htnet.hr
splitska.provincija@ssfcr.org

skype: skolskesestreLovret

www.skolske-sestre-franjevke.hr

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE

Drage sestre!

U adventsko vrijeme tako se dobro uklapa poziv svetoga Pavla, ne samo onda Filipljanima, nego i nama danas: *Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu. Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu – molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem – očitujte svoje molbe Bogu!* (Fil 4,4-6)

U *Godini posvećenoga života*, u kojoj ćemo dublje promisljati o svom posvećenju i još tjeđe prionuti uz Gospodina, papa Franjo želi da do svih osoba posvećenoga života dopre njegov poticaj na radost jer, prema njemu: *Gdje god su posvećene osobe ondje je radost, ako li ne kao dar i stanje, onda kao zadaća i poslanje.*

Razmišljajući i u smjeru ovoga poticaja, možemo nam se nametnuti pitanje: Ima li on svoje uporište u manjku radosti koju Papa vidi na licu i u životu onih koji su jedno prepoznali radost u Gospodinu i krenuli za njim, a onda je u hodu pomalo izgubili ili utrnuli, ili je uporište u svjedočenju radosti koja izbija i unatoč i usprkos kriflevnosti svagdana. Vjerojatno jedno i drugo. Za radost, o kojoj Papa govori, treba se opredijeliti, oko nje se truditi, ne uzimati je zdravo za gotovo. To je radost nasljedovanja Isusa koju nam daje Duh Sveti, a ne svijet.

U predblagdanskim i blagdanskim danima imamo prilike naše usobnoga ostanja, darivanja i izmjene dobrih želja, a hoćemo li u svemu tome dijeliti radost, biti dionici radosti bližnjih? Hoće li naša blagost biti znana svima s kojima živimo; hoćemo li iskoristiti priliku i uiniti nešto za osamljenu braću i sestre koji žive u našem susjedstvu, za one koji vape za zaposlenjem, toplim domom, za one pogođene tugom, boli i nesigurnošću? Unesimo njihove i naše međusobne potrebe u svoje molitve ali, ako je ikako moguće, a jest, učinimo i više od toga.

Često je područje kamo smo poslani kao zajednica i gdje kao pojedinci trebamo raditi radost. Učinimo je djelatnom i konkretnom, baš kao Marija i tolike svete žene koje su svoje živote posvetile Bogu.

Na nedjelju *Gaudete* koja je ujedno i nedjelja caritasa, a u narodu zvana materice, želimo da budemo suradnici i glasnici Kristove radosti te da među nama budu još prisutniji odnosi majinske skrbi za bližnje. Svima vama, drage sestre, dragi dobri i čestitelji *Odjeka* bio je i blagoslovljena Nova godina!

S. Leonka Bošnjak – ovo, provincijalna predstojnica

Split, na treću nedjelju doša, 2014.

IZ GENERALATA

Prot. n. 322c/2014.

Do-a- e, 2014.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Na prvu nedjelju do-a- a po inje godina koju Crkva posve uje posve enom flivotu. Otkako je papa Franjo obznanio ovu odluku osjetila se istinska radost, osobito me u Bogu posve enim osobama. Zasigurno se i u svima vama pobudila velika flolja i o ekivanje da ova godina milosti donese bogate plodove, da se posve eni flivot obnovi i osnafli. Na planu op e Crkve i redovni kih zajednica ve su pokrenute brojne inicijative i planirani susreti u kojima e se promi-ljati i razlu ivati o posve enom flivotu u Crkvi i njegovu proro kom poslanju u suvremenom svijetu.

Kongregacija za ustanove posve enog flivota i Druflbe apostolskog flivota, u vidu priprave, ve je svim posve enim flinama i mu-karcima uputila dva okruflna pisma, jedno pod naslovom *Radujte se* i drugo *Istražujte*. Vjerujem da ste sve upoznate sa sadrflajima ovih okruflnica i da njihovi poticaji ve nalaze konkretan odjek u va-em flivotu.

Prva okruflnica, koja se uglavnom temelji na govorima pape Franje upu enima posve enim osobama u razli itim prigodama, poti e nas osobito na radost. Koliko li papa Franjo ustrajava pozivati sve vjernike na radost flivota i radost evan elja! Nama koji smo primili dar poziva da Krista slijedimo na poseban na in izri ito veli: õfielim vam uputiti jednu rije a ta je rije radost. Gdjegod su posve ene osobe ondje je radost.õ

Radost! Je li doista prisutna u na-im redovni kim zajednicama, u srcu svake od nas?

Pozivi na radost, ponekad i u nama koji smo u posve enom flivotu, izazivaju proturje ne osje aje. U ini nam se da je odvi-e lako pozivati na radost. Jer svatko od nas, pojedina no i u zajednici, s razlogom proflivljava tako er trenutke flalosti i boli, straha i poti-tenosti, ljutnje i nemira. flivimo u svijetu u kojem esto nedostaje radosti. Sve su to na-e istinske flivotne stvarnosti. Naflalost, ponekad se same otimamo radosti koja je utisnuta u dubini na-ega srca i djelujemo suprotno njezinoj svjeflini i flivotnosti te se flalimo i pokazujemo se nezadovoljnima.

Me utim, u svima nama uvijek flivi flolja da istinski budemo radosni. Na-e srce ezne za dubokom i trajnom rado- u. Pozvane smo na puninu radosti. Bog nas poziva na radost! On je izvor radosti i svakodnevno nas obdaruje mnogobrojnim jednostavnim i malim radostima, a ponekad nam daje doflivjeti i neizrecive, duhovne radosti: radost slufljenja i darivanja, radost pomirenja, radost susreta, radost iskrene ljubavi, radost u razba-tinjenosti, radost u isto i srca i poniznosti, radost u sakramentima i liturgiji, tajanstvenu radost u prihva enim patnjama i ku-njama, radost u doticaju s umjetno- u i prirodnim ljepotama.

Susret s Isusom uvijek donosi radost. Prisjetimo se udesnog trenutka u kojem je Isus svrnuo svoj pogled na nas i pozvao nas da ga slijedimo po Franjinu primjeru, upravo u ovoj zajednici

Trkolskih sestara franjevaka. Dobro je buditi se anje o svom pozivu. Pozvane smo, drage sestre, prije svega, obnavljati radost i ljepotu poziva. U svakoj flivotnoj dobi trebamo *nanovo se rađati* u radosti svoga poziva i uvijek iznova izricati svoj vjerni *da* u hodu za Kristom, dopu-taju i da On preobraflava sve na-e nedosljednosti i nevjernosti.

Poziv koji papa Franjo upu uje svim vjernicima, nama je upu en na osobit na in: öPozivam sve vjernike, u kojem god da se mjestu ili situaciji nalazili, da ve danas obnove svoj osobni susret s Isusom Kristom ili da barem donesu odluku da e se otvoriti i dopustiti njemu da se susretne s njima, da e ga traffiti svakoga dana bez prestankaö (*Evangelii gaudium*, 3).

On nam, drage sestre, dolazi u liku Djeteta koje raste sve do punine potpunog predanja nama i Ocu. On neprestano dolazi k nama da nas ispuni svojom prisutno- u i svojom milo- u. Svaki dan, svaki trenutak, obla i se u ruho koje moflemo prepoznati. To je svakodnevna stvarnost, situacije i ljudi koje susre emo. Na-i uspjesi i neuspjesi, radosti i kriflevi, ruho su pod kojima se skriva i otkriva. Molitva i razmi-ljanje, motrenje i i- ekivanje, pripravlja ju na-e srce i bistre pogled da ga prepoznamo i prigrlimo.

Marija nam je u tome primjer. U Nazaretu flivi svakodnevnicu obavljaju i priproste duflnosti, razmi-lja, i u njezinu se konkretnu situaciju spu-ta Boffja snaga i milost koja je ini Nositeljicom utjelovljene Rije i. Na izvana, u Marijinu flivotu i nadalje izgleda sve isto. I nadalje obavlja svoje svakodnevne poslove. Me utim, novost je u njezinu srcu i tu novost ona dijeli, nosi drugima, hita k ro akinji Elizabeti. Susret dviju majki ispunja ushit, radost i hvala: öGledaj samo! Tek -to mi do u-iju doprije glas pozdrava tvojega, zaigra mi od radosti edo u utrobi! [í] Tada Marija re e: Veli a du-a moja Gospodina, klik e Duh moj u Bogu mome Spasitelju.ö (Lk 1, 44-47)

Radost u srcu ne mofle ostati zatvorena, ona zra i, nesebi no se daje drugima. Radost poti e na zajedni-tvo i na djelovanje.

Ako je Bog spustio svoju milost u na-u du-u, u na-e srce, ako je ono otvoreno tom Izvoru koje svednevice dotje e u nas, onda bismo trebale biti svjesne tog otajstva koje je u nama kao i poslanja da ga prenosimo drugima.

Gledajmo Mariju i ona e nas tijekom do-a- a podsje ati na Boffju susretljivost, na njegov neprestani silazak i dolazak k nama. Ona nam donosi najve u radost ó Isusa! Stavljaju i sve svoje pouzdanje u njega rastimo u njegovoj radosti i ljubavi. Godina posve enog flivota, koju zapo injemo, neka nam u svemu tome bude pomo i poticaj.

Drage sestre, flelim vam sretan Boffi i blagoslovljenu novu 2015. godinu, Godinu posve enoga flivota!

s. M. Klara Trkunovi , vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Br. 214/2014.

Split, 7. listopada 2014.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Duhovne vježbe 2015. godine

Drage sestre!

Dostavljam vam raspored duhovnih vježba za 2015. godinu.

- I. Zadar, 4.-10. siječnja, o. Mirko Nikolić, DI
- II. Split, 25.-31. siječnja, fra Marinko Pejić, OFM
- III. Split, 8.-14. veljače, fra Ivan Marčević, OFM
- IV. Zadar, 1.-7. ožujka, don Ivan Bodroff
- V. Zadar, 22.-28. ožujka, fra Pero Vrebač, OFM
- VI. Zagreb, 6.-12. travnja, o. Niko Bilić, DI
- VII. Zadar, 24.-30. svibnja, fra Zdravko Lazić, OFM

Okvirna tema ovogodišnjih duhovnih vježba smjera slušanja i odjelotvorivanju Božje riječi i po primjeru biblijskih žena i muškaraca. Oni su, kako vidimo u poticajnoj misli Provincijskoga plana za ovu godinu, tražili načine kako odgovoriti na njezina nadahnuća i zahtjeve te su i nama danas rješenje primjer dozrijevanja u vjeri i djelovanja iz povezanosti s Bogom.

Jedan od uzora pristupa pisanoj Božjoj riječi, života s njom i od nje, svakako je naš sveti Franjo, kojega su s pravom nazivali hodajućim Evanđeljem. Oduševljenje Pismom bilo je dragocjen pokret njegovog života i smjerokaz poslanja kojim je tolike oduševio za Krista.

Nadam se i priželjkujem da nas voditelji duhovnih vježba potaknu na dublje poniranje u Pismo i da tema *Biblijski likovi - primjeri življenja Božje riječi* zagrije naše srce tako da u svjetlu njihova života preispitujemo sadašnji trenutak i odgovorimo na potrebe vremena u kojem živimo. Podsjećam vas, drage sestre, na važnost obavljanja duhovnih vježba u Provinciji, u vjernosti i sabranosti (usp. Statut Provincije, čl. 36).

Ukoliko se dogodi da zbog opravdanog razloga ne možete sudjelovati na duhovnim vježbama za koje ste se prijavile, molim vas da se na vrijeme odjavite kućnoj predstojnici samostana u kojem ste planirale biti.

Uz srdačan pozdrav

s. Leonka Bošnjakovo, provincijalna predstojnica

OBAVIJESTI

Obnova zavjeta

Dana 2. listopada 2014. godine u samostanskoj kapeli sv. Klare u Bukavuu, Av. du Plateau 5, u prisutnosti sestara iz svih naših zajednica u Misiji, s. Brigitte Nsimire Machumu obnovila je zavjete na jednu godinu. Zavjete je primila s. Samuela Tshumunovi, povjerenica sestara u Misiji u DR Kongu.

Napredovanje u struci

Nakon provedenog stručno-pedagoškog uvida u dokumentaciju i neposredni odgojno-obrazovni rad, dana 3. listopada 2014. s. Klaudija Todori, stručni suradnik psiholog u OTC "Marjan" je, odlukom Agencije za odgoj i obrazovanje, napredovala u zvanju, te promovirana u stručnog suradnika savjetnika.

Proslava 100. obljetnice na Lovretu

O svetkovini sv. Franje, 3. i 4. listopada 2014. godine, svečano je proslavljena 100. obljetnica fivota i djelovanja sestara u samostanu na Lovretu u Splitu. Tom prigodom izdana je monografija *Jednostavna prisutnost – Školske sestre franjevke na Lovretu 1914.-2014.* Monografiju su uredile s. Marija Petra Vučkemilo i s. Natanaela Radinovi.

Proslava 40. godišnjice djelovanja sestara u DR Kongu

U Luhwinji, našoj prvoj misijskoj postaji, u subotu 25. listopada 2014. godine, svečano je proslavljena 40. godišnjica misijskoga djelovanja sestara u DR Kongu i jubileji redovni koga fivota naših sestara misionarka. S. Blafenka Barun proslavila je 60., a s. Romana Baković 50. obljetnicu. Tom prigodom, od 19. listopada do 17. studenoga, u pohodu sestrama bila je provincijalna predstojnica s. Leonka Bošnjak, ovo u pratnji provincijalne tajnice s. Marije Petre Vučkemilo.

Kanonski pohod sestrama u DR Kongu

Vrhovna predstojnica s. Klara Tshumunovi je od 29. studenoga 2014. godine u kanonskom pohodu zajednicama naših sestara u Misiji u DR Kongu. Pohod se odvija prema predviđenom planu. Ako Bog da, s. Klara će s. Boffi proslaviti sa sestrama u Kongu.

Četrdeset godina djelovanja sestara u Klisu

Svečanom misom i prigodnim koncertom pod vodstvom s. Anite Perkušić u nedjelju 7. prosinca proslavljena je 80. godišnjica djelovanja mješovitog zbora flupe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Klisu. Uz taj jubilej vezuje se i 40 godina djelovanja naših sestara u Klisu. Od 1974. do 1986. godine sestre su stanovale u Klisu. Nakon toga sestra voditeljica zbora dolazi iz Sinja, a kasnije iz Splita. Na proslavi je sudjelovalo više sestara, uglavnom one koje su u Klisu djelovale.

Dokumentarni film

U prigodi 40 godi-njega flivota i djelovanja sestara u Misiji u DR Kongu snimljen je dokumentarni film *Školske sestre franjevke u srcu Afrike*. Predstavljanje filma bit e u ponedjeljak 15. prosinca 2014. u 18 sati, u dvorani Nadbiskupskog sjemeni-ta u Splitu, Zrinjsko-Frankopanska 19.

Slavlje polaganja prvih zavjeta

U nedjelju, 1. velja e 2015. godine, proslavit emo polaganje prvih redovni kih zavjeta s. Marije Matanovi , za vrijeme euharistijskog slavlja s po etkom u 10.30 sati. Svojom nazo no- u na slavlju i molitvenom potporom pratimo s. Mariju u njezinom predanju Gospodinu u na-oj Zajednici.

Godina posvećenoga života

Prema odluci pape Franje Godina posve enog flivota zapo ela je u prvu nedjelju do-a- a, 30. studenoga 2014., a zavr-ava na Dan posve enog flivota, 2. velja e 2016. godine.

Dana 2. lipnja 2014. na redovitom godi-njem susretu biskupa Hrvatske biskupske konferencije sa lanovima Hrvatske konferencije vi-ih redovni kih poglavara i poglavarica odlu eno je da se u Godini posve enog flivota, dana 14. oflujka 2015. godine u Mariji Bistrici odrfli nacionalni susret redovnika, redovnica i Bogu posve enih laika, kao i laika povezanih s redovni kim zajednicama preko svjetovnih redova.

Jubileji redovničkoga života 2015.

70. obljetnicu slave sestre koje su novicijat zapo ele 6. sije nja 1945. godine:

- s. Berhmana Nazor
- s. Emilija Gliboti

te novicijat 15. kolovoza iste godine:

- s. Matilda ari

60. obljetnicu slave sestre koje su novicijat zapo ele 4. listopada 1955. godine:

- s. Bernardica Jenji
- s. Egidija Vu emilo
- s. Elizabeta fiupi
- s. Asumpta Vrdoljak
- s. Beata Milas
- s. Franka Babi
- s. Jelena Trbac
- s. Estera fiakni

50. obljetnicu slave sestre koje su novicijat zapo ele 8. rujna 1965. godine:

- s. Damjana Damjanovi
- s. Sofija Vukovi
- s. Bernarda fiupi
- s. Silvestra Be-li
- s. Edita Toli
- s. Danijela Bili
- s. Trpimira Peni

s. Fabijana Balaji
s. Erika Dadi

25. *obljetnicu* slave sestre koje su novicijate započele 2. veljače 1990. godine:

s. Ana Juki
s. Sanja Stoji

10 godina od *doživotnih zavjeta* obilježavaju:

s. Helena Račić
s. Marina Mikić
s. Danijela Kovačević

Rodendani sestara 2015.

95 godina

s. Skolastika Ranić 26. siječnja

s. Darija Bota 5. listopada
s. Fabijana Balaji 23. prosinca

90 godina

s. Matilda Barić 23. srpnja
s. Berhmana Nazor 30. rujna

65 godina

s. Hedviga Bandić 21. siječnja
s. Ema Damjanović 7. travnja
s. Miljenka Biočić 15. svibnja
s. Marija Ivana Oltran 16. lipnja
s. Mara Pervan 1. srpnja
s. Vitalija Kriflan 16. studenoga
s. Mirta Vranjković 18. prosinca

85 godina

s. Ladislava Tentić 22. veljače
s. Branimira Barić 11. rujna
s. Ozana Jagnji 21. rujna

80 godina

s. Elizabeta Fišić 7. srpnja
s. Blafenka Barun 27. prosinca

60 godina

s. Klaudija Todorić 2. siječnja
s. Ljiljana Todorić 3. siječnja
s. Davorka Knezović 27. veljače
s. Vedrana Ivić 3. ožujka
s. Mirja Tabak 14. srpnja
s. Silvana Klapefić 3. rujna
s. Agneza Masnić 11. rujna
s. Milka Čoti 5. prosinca

75 godina

s. Bofena Duvnjak 2. siječnja
s. Adrijana Maružić 2. siječnja
s. Hijacinta Vučić 6. rujna
s. Leonita Tabak 28. rujna
s. Tatjana Labrović 6. listopada
s. Ilinka Lovrić 8. listopada
s. Eugeniya Bečić 26. studenoga

50 godina

s. Anita Perkuć 22. ožujka
s. Leonka Bošnjaković 1. srpnja

70 godina

s. Danijela Bilić 6. siječnja
s. Sidonija Radić 1. svibnja
s. Krescencija Domazet 20. rujna

40 godina

s. Samuela Timunović 2. rujna

ZBIVANJA I OSVRTI

STOGODIŠNJA JEDNOSTAVNA PRISUTNOST NA LOVRETU

Svaki narod, osoba, zajednica, obiteljska ili redovni ka ima svoju povijest koja za gospodara ima Boga koji je oblikuje po svom nedoku ivom promislu, vode i je katkad ravnim a katkad krivudavim putovima. I– itati Boffju prisutnost u djelovanju T^Molskih sestara franjeva ka na Lovretu nije preteflak zadatak. Mnogobrojni flivoti onih koji se posveti–e sa svim svojim radostima i pote–ko ama, flrtve i trud utkan u mnogobrojna materijalna i duhovna djela, tragovi u srcima ljudi, ponekad postojaniji od kamenih gra evina te brojni dozreli plodovi svjedo e o divnom Boffjem djelu sa sestrama u konkretnom vremenu i prostoru. Ovaj veliki jubilej, koji zgodno zapada u Godinu posve enog flivota, sestre su obiljeffile dvodnevnom proslavom profetom ponosom i po–tovanjem prema pro–losti i vedrim, punim nade, pogledom u budu nost.

Prvi dio proslave, uprili en je u petak 3. listopada, prigodnim programom u samostanskoj dvorani na Lovretu, koja je bila ispunjena do posljednjeg mjesta sestrama i uzvanicima. Proslavu je, svojim prisustvom, uzveli ao mons. Mate Uzini , biskup dubrova ki, predsjednik Vije a HBK za ustanove posve enog flivota i druflbe apostolskog flivota, koji se, nakon prigodnog pozdravnog slova provincijalne predstojnice s. Leonke Bo–njak ovo i vrhovne predstojnice s. Klare T^Mmunovi , obratio nazo nima. Istaknuo je da je uz zahvalnost za pro–lost, nadu za budu nost potrebna i strast za sada–njost, bez koje, kako re e, nema redovni–tva. Uz estitke zaffelio je sestrama i nadalje plodonosan rad.

Nastupno predavanje odrflao je sveu ili–ni profesor dr. Josip Vrande i , koji je uz osnovne podatke o nastanku Druflbe u inio presjek dolaska i djelovanja sestara smjestiv–i ih u povijesni kontekst i flivot grada s kojim su od po etka bile suffivljene, oslu–kuju i i odgovaraju i na potrebe njegovih flitelja tijekom najburnijeg stolje a u povijesti.

T^Molske sestre franjevke dio su brojne franjeva ke obitelji nadahnute franjeva kim duhom kojeg osobito resi siroma–tvo, malenost i jednostavnost. Upravo o toj jednostavnosti, tako lijepoj a tako te–ko opisivoj, promi–ljala je s. Ivanka Mihaljevi u svom predavanju naslovljenom *Širina Franjine jednostavnosti*. Biti ono –to jesi, biti jednostavan zna i biti blizak ovjeku, znati mu donijeti Krista. Uistinu, jednostavnost bi trebala biti najljep–a odje a Franjinog duhovnog potomstva.

Svoju stoljetnu prisutnost na Lovretu sestre su, u monografiji izdanoj za ovu obljetnicu, nazvale upravo *jednostavnom ó Jednostavna prisutnost*. Monografiju koju su uredile s. Marija Petra Vu emilo i s. Natanaela Radinovi predstavila je s. Katarina Maglica dobro uo iv–i da je knjiga oslobo ena detaljne faktografije, jednostavnim pripovijedanjem i refleksijom, oboga ena brojnim fotografijama, uspjela na nenametljiv na in priblifliti itatelju flivot sestara na Lovretu, raznolikost apostolata i njihovu svakodnevicu.

Program je obogatio zbor lovretskih sestara izvedbom dviju skladbi mo. don T^M Marovi a, *Molitva sv. Franje i Brate, protivni vjetre*. Nakon kratke stanke nastavilo se sve anim liturgijskim slavljem u prepunoj samostanskoj kapeli: procesijom sa svije ama, Ve ernjom i Obredom preminu a sv. oca Franje, koje je predvodio fra Domagoj Runje. Nakon bogosluflja druflenje se nastavilo u samostanskoj blagovaonici u opu–tenom i vedrom ozra ju.

Stoljetna pro–lost, itana s razumijevanjem i ljubavlju, mofle i treba biti pouka i izvor nadahnu a ali, jednako tako, i odgovornosti onih koji ostaju, kako za uvanje naslije ene ba–tine tako i za njen nastavak.

s. Marina Fu–tar

RIJEČ POZDRAVA PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE

Što potrpite, Vi ćete jo – mnogo djelovati u Splitu i uspjeti, riječi su splitskoga biskupa Franje Filipa Nakića a upućene prvim –kolskim sestrama u Splitu, dok su u te –kim okolnostima živjele kod Sv. Ciprijana u nedoumici: ostanite ili se vratite u Maribor.

I uspjele su *potrpjeti* te plod njihova trpljenja i strpljenja mi danas uživamo. Ustrajnost, kako prvih sestara tako i svih generacija koje su ih slijedile, dovela nas je do ovoga slavljeničkoga događaja.

Obilježavamo stotinu godina života i djelovanja sestara na Lovretu, lovretskih sestara, sa svima vama, drage sestre i braćo u Kristu i svetom Franji.

Radosne smo –to je za ovu važnu obljetnicu me u nama vrhovna predstojnica Družbe s. Klara Munovi, sestra naše splitske provincije. Ponosne smo da je vrhovna predstojnica lovretska sestra –ija se družba ostvaruje u vrijeme velikih jubileja, sto pedesete obljetnice Družbe i stote obljetnice lovretske zajednice. S. Klara, dobro do –la svojim sestrama, u svoju zajednicu!

Velika nam je –ast –to je danas s nama i biskup dubrovački, mons. Mate Uzini, predsjednik Vijeća za osobe posvećenog života i družbe apostolskog života Hrvatske biskupske konferencije. Dobro nam do –li! Za one koji ne znaju, biskup Mate pastir je Crkve u –ijoj su biskupiji naše sestre –uvarice drevnoga samostana i najstarije crkve u Dubrovniku, samostan i crkva Od Sigurate.

Me u nama su vrhovne poglavarice koje srdačno pozdravljam: s. Katarina Maglica, vrhovna poglavarica sestara dominikanki Kongregacije svetih Anđela –uvara i s. Zdravka Gverić, vrhovna poglavarica sestara franjevkica od Bezgre –ne iz –benika.

Dobrodo –licu izričito i s. Radoslavi Kevo, provincijalnoj poglavarici sestara milosrdnica Provincije navje –tenja Gospodinova i s. Anamariji Radan, provincijalnoj poglavarici sestara Služavki Maloga Isusa, iz Splita.

S osjećajem osobite radosti, zbog živih me usobne povezanosti, pozdravljam i me u nama prisutne provincijalne predstojnice naših sestrinskih provincija: s. Tereziju Tomazin iz Ljubljane, provincijalnu predstojnicu Provincije Bezgrje –nog za –e a, zajedno s predstojnicom Kuće matice iz Maribora s. Slavkom Pofgane; s. Franku Bagari, provincijalnu predstojnicu Mostarske provincije Sv. Obitelji i s. Ivanku Mihaljevi, provincijalnu predstojnicu Bosansko-hrvatske provincije Pre –istog Srca Marijina.

Pozdravljam vas, draga braćo, redovnici i dijecezanski svećenici, osobito vas gvardijani i služavnici suradnici naših sestara, koji ste se srdačno i rado odazvali na poziv da svojim udioničtvom uzveličate ovo naše sestrinsko slavlje.

Dobrodo –licu izričito bogoslovima, vama drage sestre drugih zajednica iz Splita i –ire, našim dragim susjedima, prijateljima, dobroćiniteljima i suradnicima lovretske zajednice. Drago mi je da ste s nama, ne samo kad je neka potreba nego i u slavlju.

S nama je uime gradonačelnika grada Splita gđa Nina Milićević, savjetnica za socijalnu skrb i zdravstvenu za –titu. Dobro nam do –li!

Na poseban način, i u duhu zahvalnosti, pozdravljam izlagače koji će svojom riječju pridonijeti ovom slavljeničkom događaju, u –ijem su sredi –tu lovretske sestre, kao i sestrama koje su priredile monografiju o stogodišnjem životu i djelovanju sestara na Lovretu.

Vi, lovretske sestre, slavljenice današnjeg jubileja, prenosite život ove redovničke zajednice u novo stoljeće. Duh zajednice i zajedništva po vama ima živjeti! Pozdravljam vas, i drago mi je

–to smo se sabrale u na–em lovretskom samostanu koji je danas, ba– kao i kroz proteklih sto godina, slavljene ko sredi–te cijele Provincije.

Prije stotinu godina prve su se sestre sabrale na ovom istom lovretskom mjestu u prigodi blagoslova samostanske kapele i otvaranja Zavoda s Doma inskom –kolom. O tome svjedo i zapis kroni arke: ōPreko Sv. Mise primile su sve sestre Sv. Pri est a zatim je poslije Sv. Mise slijedio zajedni ki siroma–ki zajutrak kojim smo proslavile offivotvorenje ovog na–eg podufle a.ö Bilo je to 11. listopada 1914. godine.

Spominjemo se dolaska prvih sestara u Split koji, zbog neizvjesnosti, moŕemo promi–ljati u svjetlu Franjinog napu–tanja roditeljskog doma ili Abrahamovog odlaska u nepoznato. vrsta vjera i fliva nada, izlazak iz sigurnosti i samoprijegor, pofirtvovnost i slufenje ovjeku daje nam za pravo da im pripi–emo Franjine rije i: ōO e na–, koji jesi na nebesima, u tebe stavljam sve svoje blago i nadu i zalag svog ufanjaö.

S ponosom od zaborava uvamo ulogu s. Ladislave Kalin–ek, prve –kolske sestre u gradu pod Marjanom. Svojom je poduzetno– u i vrstim, nepokolebljivim pouzdanjem u Providnost najzaslufnija za offivotvorenje sestrinskoga pothvata u Splitu. Ona je utemeljiteljica Zavoda na Lovretu. Kao prva provincijalna predstojnica Splitske provincije, postavila je u svojoj zajednici temelje pravoga redovni koga flivota, karizme i poslanja Druflbe.

Sestre koje su nam prethodile predale su nam vrijednosti koje od njih ba–tinimo i u duhu evan elja, u svakom vremenu nadogra ujemo. U ovom vremenu, drage sestre, duh zajednice, njezino redovni ko poslanje i evan eoska plodnost po nama ima flivjeti!

S po–tovanjem i zahvalno– u prema sestrama ija smo duhovna i materijalna dobra naslijedile, iskazujemo ovim slavljem slavu i zahvalu Bogu, prifeljkuju i ostvarenje papine fljelje, koju je izrekao u najavi progla–enja Godine posve enog flivota, da *evangelica vivendi forma* koju posve ene osobe flive nasljeuju i Krista, postane plodonosni i flivi spomen evan elja.

Neka nas i po ovom doga aju zahvati obnovljena radost zajedni–tva. Rasplamsala se u svima nama i po nama Franjina fljelja za potpunijim i vjerodostojnijim nasljedovanjem Krista.

Vama, drage sestre, na–i prijatelji, dobro initelji, suradnici, jednostavni i dobri ljudi koji pridonosite da na–redovni ki flivot bude plodonosan i Bogu mio, flelim blagoslovljeno slavlje svetkovine svetoga Franje u na–em domu na Lovretu.

Svi nam dobro do–li!

Hvala!

s. Leonka Bo–njak ovo, provinc. predstojnica

Split, 3. listopada 2014.

RIJEČ POZDRAVA VRHOVNE PREDSTOJNICE

Preuzvišeni oče Biskupe, cijenjeni uzvanici, poštovane sestre provincijalke i drage sestre!

Velika mi je radost i čast da vas mogu pozdraviti u ovoj svečanosti prilikom proslave 100. obljetnice flivota i djelovanja sestara ovdje na Lovretu.

Slavlje ovog jubileja je prije svega prigoda za iskrenu zahvalu brojnim sestrama koje su prije nas i zajedno s nama tkale flivot i povijest lovretskog samostana. Mnoge od njih već uflivaju puninu flivota u slavi Očevoj, a mnoge smo danas ovdje prisutne.

Gotovo svaka redovnička zajednica zaživje svojim nastankom, često iznenađujuće svojim razvojem i zadivljuju svojim opstankom tijekom stoljeća.

Nas lovretske sestre uvijek iznova zadivljuje i nadahnjuje odvažnost prvih mariborskih sestara, njihov dolazak u Split i počeci flivota i djelovanja na ovim našim prostorima. Zahvalne neodoljivo – Isusova poziva i apostolskog flara, ukorijenjene u karizmi Druflbe, prve sestre su u Split došle s dvostrukim pozivom biskupa Filipa Franje Nakića: da obnove flivot u višestoljetnom samostanu Sv. Ciprijana, tj. da franjevačku trećoređsku druflbu pripoje u svoju, oflivotniju i bolje organiziranu (usp. Lovretske sestre, str. 30); te da se u duhu karizme Druflbe posvete odgoju mladih, osobito djevojaka i flena na području splitskog okrufenja.

Nakon ujedinjenja trećoredske druflbe s našom i deset godina flivota kod Sv. Ciprijana, sestre na Lovretu započnu djelovanje novim karizmatiskim zamahom koji se tijekom stogodišnja na razne načine oflivljavao, Bogu hvala, i danas flivi uronjen u događanja i potrebe prilika i ljudi.

Karizma u sebi doista ima nevjerojatnu flivotvornu snagu: ona privlači, uključuje, izgrađuje, prilagođava se, bori se, naviješta, suosjeća, liječi, poučava... Tijekom godina, uza sve poteškoće koje su sestre proflivljavale, karizma naše Druflbe flivi, razvija se i donosi mnoge plodove, ne samo u ovome gradu nego i nadaleko izvan njega širom svijeta.

Za razliku od ostalih hrvatskih i slovenskih provincija, koje su, uz pretrpljene ogromne tete, morale tijekom rata napustiti svoja provincijalna središta, na Lovretu – provincijalnom i odgojnom središtu, Bofljom providno – u, sestre su uvijek uspijevale *ostati*, uspijevale su jednostavno ovdje *biti prisutne*. To je dalo još snažnije značenje ovom samostanu i važnost trajne usmjerenosti cijele Provincije prema ovom središtu. Tako se može ustvrditi da lovretski samostan ne čini samo njegova zajednica, on neprestano obgrljuje cijelu Provinciju i utkan je u našu narodnu Druflbu s kojom flivi.

Očito je da su sestre tijekom minulog stoljeća znale odgovarati na potrebe Crkve i naroda, uspijevale su odgovarati na izazove vremena. A bile su to jednostavne flene. Svjedočile su flivotom, djelom i molitvom. Znale su biti s ljudima i među ljudima, i bile su im znak nade. S ovim iskustvom možemo kročiti i mi u novu budućnost, u traflenju i otkrivanju novih načina prisutnosti u ovom gradu i sluffenja Crkvi i narodu.

Za nepuna dva mjeseca započemo Godinu posvećenoga flivota. Papa Franjo nam uvijek iznova predlaže *radost Evanđelja*, koje čini unutarnju ljepotu posvećenoga flivota. Sveti naš otac Franjo je evanđelje učinio pravilom flivota.

Neka i ovo slavlje u svima nama iznova probudi radost evanđeoskog načina flivota i novim poletom osvjeffli karizmu naše Druflbe.

s. Klara TMmunovi, vrhovna predstojnica

Split, 3. listopada 2014.

POZDRAV PREDSEDNIKA VIJEĆA HBK-a ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA

Pozdravljam vas, draga braćo i sestre u Kristu!

Pozdravljam poštovane naše majke, sestre provincijalke, braću sve enike, redovnike, dijecezanske sve enike, uvafene goste, a na osobit način vas, lovretske sestre kojima estitam ovaj veliki jubilej 100 godina flivota i djelovanja, kako piše na pozivnici, zapravo, jednostavne prisutnosti ovdje na Lovretu.

Među vama sam kao predsjednik Vijeća HBK-a za ustanove posvećenog flivota i dubrovački biskup. Ali sam ovdje prije svega kao Mate koji je prve redovnice upoznao u svojim susjedama –kolskim sestrama franjevkama; kojemu je razrednica kroz četiri godine srednjo–kolskog obrazovanja bila –kolska sestra franjevka, zaslužna za Provinciju i Druflbu, s. Berhmana Nazor. Zbog tih mi je razloga osobito drago da mogu biti dionik ovog vašeg slavlja i da vam mogu estitati. Ovo je, vjerojatno, dovoljan razlog da nazovne sestre ne budu zavidne –to sam ja ovdje i –to, vjerojatno, neću moći biti na njihovim proslavama.

Već je nekoliko puta spomenuto da se vaš proslava događa na pragu Godine posvećenog flivota, koja se može označiti s tri riječi. Prva je *zahvalnost*. Godina posvećenog flivota je godina zahvalnosti za prošlost. Mi u ovom trenutku sa zahvalnošću gledamo na 100 godina prošlosti ovog samostana i, kako je rekao, svega onoga –to su u njega utkale sestre koje više nisu među nama, a nastavile tkati sestre koje su među nama i kojima estitam na njihovom tkanju. Druga riječ koja je povezana uz Godinu posvećenog flivota je *nada*. Ne sjećamo se sa zahvalnošću samo prošlosti nego, usprkos krizama i poteškoćama, s nadom gledamo u budućnost. To vrijedi za redovnički flivot općenito. A ja vjerujem da i lovretske sestre mogu s nadom gledati na budućnost vlastite Druflbe, kao –to se nadam da isto mogu i pripadnice ostalih kongregacija. Treća, rekao bih najvažnija, riječ bez koje je zaludu prisjećati se prošlosti niti je moguće tkati budućnost jest *strast*. Vafno je sastrahivjeti sadašnjost. Doista je to potrebno. I zapravo, zar je moguće biti redovnik, redovnica bez strastvenog flivljenja sadašnjosti? Biti redovnik, redovnica zna i radikalno flivjeti evanđelje, a za to se traflja strast. Vjerujem, u onoj mjeri u kojoj to uspijemo da ćemo doista biti zahvalni, ispunjeni nadom i da ćemo moći ostvariti riječi Ivana Pavla II. koje ste napisale na ovom vašem programu iz očarane magne redovničkog flivota. Pročitajte ih i flelim da zahvate svaku redovnicu ove kuće i ove Druflbe, ali i svaku redovnicu i svakog redovnika ovdje prisutnog: „Vi nemate samo slavnu povijest koje se treba sjećati i koju treba pripovijedati, nego veliku budućnost koju treba izgraditi“. A za to je potrebna strast. „Gledajte u budućnost, za –to je potrebna nada, koju vaš –alje Duh da u vama –velikih stvari.“

Neka vam je sretno i blagoslovljeno!

Mons. Mate Uzinić, biskup dubrovački

Split, 3. listopada 2014.

PREDSTAVLJANJE MONOGRAFIJE

Jednostavna prisutnost – Školske sestre franjevke na Lovretu 1914. - 2014.

Pisanje monografije jedne redovničke institucije zahtijevan je i veoma riskantan posao. Autor je, po cijenu prihvaćanja ili odbacivanja nastalog djela, prisiljen birati: ostati vjeran povijesnim činjenicama i dati im prostora da same govore ili navedenim stvarnostima oduzeti pravo riječi i gorljivo iznositi svoja tumačenja samih događanja, zapise, odnose, nakane i ideje. Bilo da biraju prvi ili drugi pristup, izazvat će kritiku jednog dijela čitatelja.

Najveći broj monografija, bez obzira jesu li vezane uz neku ustanovu, selo, flupu, biskupiju ili grad, pišu autori emocionalno vezani uz nastanak i razvoj, sadašnjost ili budućnost dotične stvarnosti. Razumljivo je da osjećaji, ljubav prema gradom i povijesti, ponos zbog pripadnosti i porijekla, obilježavaju nastalo djelo, uvjetuju izbor grafičke i njeno tumačenje.

Naš autorice, s. Marija Petra Vučkemić i s. Natanaela Radinović odabrale su neku vrstu kliznog kronološkog događanja, što je rečeno i da se datumi ne nižu strogim redoslijedom, već su ovisni o odabranim naslovima. Dobro su iskoristile dostupnu arhivsku građu i joj prostora da sama progovori o stogodišnjem radu i flivotu jedne redovničke zajednice koju je stvarao Bog i uvijek zajedno. Ta dva aktera, svaki na svojoj razini učinili su divna djela kroz povijest Lovretskih sestara franjevaka. Samo udruženim silama uspjele su fizički preflivjeti, svoje ideje i ciljeve provesti u djelo, biti svjetlo mjesne Crkve i ostaviti duboke tragove u dušama i razmišljanjima brojnih pojedinaca.

Autorice su dale oduška svojim osjećajima i kroz izbor naslova ove Monografije. Istina, oslonac su nalazile u Svetom pismu što je opet dokaz subjektivnog pristupa obradi podataka. Kad se čitatelj susretne s naslovima tipa: Ako Gospodin kuće ne gradi; Gospodin nam kuću u gradi i samostan čuva; Mjesto osluškivanja Duha; Lovretske Marte i Marije; flivot skriven s Kristom u Bogu..., onda lako zaključiti, i bez čitanja, da su tekstovi refleksivne naravi. Često susrećemo tumačenja povijesnih činjenica, što tekstu oduzima ozbiljnost strogih navoda i citata i obogaćuje ga prozračnošću i lepravošću. Dodatak tome su i fotografije iz flivota sestara, njihova djelovanja i prostora u kojem se kreću i nadahnjuju, prirode koju oplemenjuju svojim radom i ljudima s kojima rade i za koje flive.

Među ovim koricama diše stogodišnja prošlost Tkoških sestara franjevaka s Lovreta, kaštem prošlost, a zapravo mislim na korjene budućnosti.

Autorice se nisu željele udaljiti od vlastitog uvjerenja da Bog ima najvažniju ulogu u njihovu postojanju, i da zajedno s uvijekom iscrta duboke tragove budućnosti, jer su prošlost i sadašnjost samo odsjeka u budućnost. Četnjom kroz prošlost i meditacijom nad jednostavnim, često mukotrpnim flivotom, upoznajemo snagu koja je vukla naprijed, varnice koje su uvijek iznova palile iskrinu flivota, jer mladice novih početaka flive od bogatstva vlastitih korjena.

Snaga prvotne karizme i ideali utkani u sedam stoljeća postojanja Franjevačkog reda buknuili su novom snagom i flivotom po Tkoškim sestrama franjevkama u novim okolnostima, na sasvim specifičan način ovdje na Lovretu.

Prvotni cilj nove družbe bio je uvrstiti franjevački duh slušanja u odgojno-obrazovnoj djelatnosti s djecom i djevojkama, posebice u korist nasiroma-njihö, zapisano je u Monografiji (str. 10).

Dvije prve sestre, s. Ladislava Kalinček i s. Paskalija Neuwirth poslana iz Maribora da svojim redovničkim iskustvom offive duh franjevačtva me u zajednicom franjevačkih tre oredica zvanih *picokare*, koje su flivjele uz crkvicu sv. Ciprijana, u Split su stigle 15. listopada, godine

1904. Do ekala ih je ozbiljna borba za opstanak, za kruh nasu-ni. Izrada crkvenog ruha i pletenje odjevnih predmeta nije uvijek bilo dostatno za svagdanju koricu kruha.

Pou avale su njema ki jezik i ru ni rad, stvaraju i tako plodno tlo za Djevoja ku -kolu poljodjelstva i ku anstva, -to se u potpunosti ostvarilo izgradnjom samostana na Lovretu. Nije bilo lako mijenjati ni navike franjeva kih tre oredica koje su se ubrzo priklju ile sestrama franjevkama.

Autorice monografije se nisu previ-e potrudile da nam ostave pisanu dokumentaciju iz tih dana, ve su nam jednostavnim narativnim stilom preslikale stanje toga vremena nalaze i dovoljno materijala u kronici samostana, u dosada objavljenoj literaturi o vlastitoj redovni koj zajednici, i iz zdrave tradicije do koje drfli svaka prava obitelj, pa i duhovna. Samim izborom injenica i doga anja uspjele su nam offivjeti svoju povijest, svoj duh i svoje poslanje.

Monografija nosi zanimljiv naslov koji sam po sebi sugerira ucijepljenost sestara u vrijeme i prostor i ve iz naslova slutimo karizmu i cilj druflbe, kao i odnos autorica prema nastalom djelu: *Jednostavna prisutnost, Školske sestre franjevke na Lovretu, 1914. - 2014.* Znamo o kome se radi (Školske sestre franjevke); gdje taj netko pu-ta korjene (na Lovretu), u kojem razdoblju (1914.-2014.); s kojim ciljem (da jednostavno tu budu prisutne, da flive ono -to jesu i da za sobom ostavljaju trag svoje karizme i svojih ideala).

Njihov flivot sam po sebi svjedo i o Boffjoj brizi, o Boffjem suosje anju s ovjekom doti nog vremena, o njegovoj o inskoj blizini kad mu je najpotrebnija ruka tje-iteljica ili rije i koje pou avaju, bude zdravi ponos, i pripremaju za flivot. Velika djela je Bog izvodio po jednostavnim dragim sestrama, one su mu trebale da se mofle pokazati Ocem. Dobrim Ocem djeci Splita i okolnih mjesta. Osim pou avanja, blaffile su i neima-tinu i siroma-tvo drugima, lije ile su rane koje su donosili i za sobom ostavljali ratovi i krize. Jednako im je bila vafna opipljiva stvarnost i duhovno stanje ovjeka. Ljudi su ih doflivljavali svojima, a sestre su osje ale da ih je Bog pozvao i poslao upravo tim ljudima.

õPrema poznatom splitskom kroni aru profesoru Perislavu Petri u, izbor Lovreta za flivot i djelovanje sestara bio je pun pogodak, jer je zemlja dobra i podru je bogato podzemnom vodom. Sestre su prepoznale tu blagodat pa su odmah nakon kupnje zemlji-ta, prije svih drugih pothvata iskopale bunar i po ele se baviti vrtlarstvom za vlastite potrebe. Kao -to su svoj duhovni flivot napajale na Izvoru nepresu-nom, tako su onaj tjelesni krijepile na bunaru lovretskomö (str. 17.). Ove re enice iz Monografije imaju osnovno faktografsko zna enje, ali i preneseno, jer je rije o vodi, vodi flivota i vodi iz lovretskog bunara koji je puno puta napojio fledna usta Spli ana.

Ove citirane re enice nipo-to nisu izvadak iz neke znanstvene studije, ali nam kratko i jasno govore o izboru mjesta za flivot, o duhu sestara, o poslanju sestara.

Ne-to nifle zapisan je izvadak iz Kronike Tškolskih sestara III. Reda svetoga Frane, Split, Lovret I., 1912. godine: õVi-a vrhunaravna mo nalagala nam je da nastavimo zapo eto djelo, bez straha ispred truda, brige i neizmjernih firtavaö, zapis je koji svjedo i o nastajanju i upornosti sestara da ostanu dosljedne poticajima Duha u offivotvorenju svojega poslanja u korist naroda õove lijepe primorske zemlje Dalmacijeö. Podnijele su brojne ku-nje i prinosile velike firtve, ali to nije umanjilo njihov prvotni zanos. fiivjele su ostvarenje svojega ideala koji se pokazao kao djelo Duha Boffjegaö (str. 19-20.).

Monografija je prekrasni mozaik doga anja i razmi-ljanja, rada i molitve, dnevnog reda i susreta, planova i flolja, duha i materije, vedrih i tamnijih dana, djelovanja Duha i poku-aja svijeta.

Ljubav prema Bogu i ovjeku bila je i ostala pokreta ka snaga sestara koje su pro-le Lovretom, prvih sestara, i svih vas koje ste kasnije pristigle. Ta ljubav je pisala osobne povijesti i povijest Druflbe u cjelini.

Mnoflina tekstova sabranih u Monografiji ne umara, ne optere uje. Pisani su te no, toplo, duboko ukorijenjeni u flivot, a opet prozra ni, itljivi, privla ni sadrflajem i stilom. Izbor zabiljeflenog omogu uje itatelju razumijevanje pojedinih fragmenata flivota, i sveobuhvatnost flivljenja jedne zajednice i jedne karizme. Ponu enim izborom tekstova, prire iva i su uspjeli razbiti uhodanost i stereotipnost pisanja monografije. Nisu itateljima ponudili suhoparnu kroniku s beflivotnim i dosadnim nizanjem doga aja. Iako, i sam na in pisanja kronike lovretske zajednice govori o sestrama koje su znale -to flele, za -to se treba boriti i na in na koji to treba izvesti, iz svakog retka navedene Kronike izbija ljubav, pronicavost i umije-nost izno-enja misli.

Na ovim stranicama je otisnut prekrasan mozaik koji ovisi o zakonitostima razvoja materije i duha. Monografija nije hvalospjev stogodi-njem radu i prisutnosti sestara franjevaka na ovim prostorima. To se poku-alo izbje i. Autorice su u tome uspjele. Ponavljam, izbor slika i doga anja poruka je slavljeni koj zajednici i vremenu u kojoj flivi. Kronologija doga anja nije zanemarena, ali je i duhovna snaga zajednice vidljiva na svim stranicama. Iz svakog retka izranja fliva zajednica i zajedni-tvo, poslanje i vrijednosti koje stolje e postojanja nije uspjelo pregaziti, mudrost odabira djelovanja i trajna otvorenost Duhu.

Vitalnost ovog franjeva kog izdanka vidljiva je od najranijih dana. Kad bi se o ima ljudi u inilo da e sestre nestati s lica zemlje, kao feniks su se dizale iz pepela, jer su o i duha trajno upirale prema Bogu - izvoru flivota, uzroku nade i vjere njihove. Uvijek iznova bi se pokazalo da je snaga Duha presudna, sve ostalo su popratne pojave. Sestre su molile i dozvole su se dobivale, vapile i flivotni prostor im se vra ao, trafile prostor djelovanja i nalazile su ga. Sigurna sam da e po ovoj monografiji mnogi poblifle upoznati razlog nastajanja, flivljenja i djelovanja jedne redovni ke zajednice, a vi koje ste niti u tom zajedni kom tkanju, produbit ete svoja saznanja i oja ati ljubav prema svojoj zajednici i njenoj svetoj povijesti koja je na poseban na in uhva ena i ovjekovje ena na ovim stranicama.

Sadrflaj monografije potvr uje injenicu da flivljenje redovni kog poziva ima svoje eko prebivali-te, da je upravljano vlastitom karizmom koja u izri aju varira od situacije do situacije, a bitnost ostaje ista. Jedino ljubav, -to je vidljivo na svakoj stranici monografije, ne smije ovisiti o situacijama i duhu vremena. Smije rasti i ja ati, ali na manje ne bi smjela i i. Snaga znaka i kvasca ovisi o ljubavi koja se iz Boflanskog izvora prelijeva u lanove zajednice, a vi je oplo ujete svojim flivotom.

Tttnjom kroz pro-lost i refleksijom nad jednostavnim flivljenjem sestara, susre emo djela vrijedna nasljedovanja. Zapljusnuti smo snagom koja je uvijek vukla naprijed, iskre koje su bile zalog trajne vatre i topline. Vlastiti korjeni su flivot novim mladicama.

Ne propustimo zapaziti zahvalnost koja titra u svim izlaganjima, opisima, nizanjima sli ica stvarnosti. Sestre, budite svjesne da budu nost ne po ima s novim stogodi-tem u koje ulazite, zadovoljite se da ste kamen i i u velikom zdanju Lovretskih sestara, cvijet u tom prekrasnom vrtu koji vu e sokove iz korjena i ufliva blagodati njihove molitve, ljubavi i rada. Dana-nja generacija je odgovorna za nadolaze e godine, za snagu duha i karizmu svoga Reda.

Ova monografija je poku-aj da se pro-losti dade pravo mjesto u odnosu na sada-njost i budu nost. Uspjela je donekle razotkriti unutarnju intimu zajednice. ita se u jednom dahu, sa fleljom da se otkrije novo lice zajednice, da upoznamo kako di-e, -to radi, emu se raduje, u -to

tro-i sile, gdje se hrani, kako pojedinac uspije biti jedinka, a opet biti dio novog bi a, dio zajenice lovretskih sestara franjevaka.

Moje estitke sestrama koje su Monografiju pisale, s. Mariji Petri i s. Natanaeli. A sve vi, drage sestre franjevke, budite ponosne na svoju pro-lost i sada-njost.

s. Katarina Maglica

Split, 3. listopada 2014.

ZAHVALA ZA 100-GODIŠNJU PRISUTNOST NA LOVRETU

Sredi-nji dio proslave bilo je sve ano euharistijsko slavlje koje je u samostanskoj kapeli na Lovretu, u subotu 4. listopada, na svetkovinu sv. Franje Asi-koga, predvodio splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Bari-i . U koncelebraciji su bili predsjednik Vije a HBK za ustanove posve enoga flivota i druflbe apostolskoga flivota dubrova ki biskup Mate Uzini , provincijal Franjeva ke provincije Presvetog Otkupitelja fra Jo-ko Kodfloman, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidovi i dvadesetak sve enika. Uz oko 150 sestara Provincije iz gotovo svih podruflnica, na slavlju su sudjelovali: vrhovna predstojnica Druflbe s. Klara TMmunovi , provincijalne predstojnice mostarske, sarajevske i mariborske provincije, provincijalke drugih redovni kih zajednica, velik broj redovnica i redovnika te brojni prijatelji. Sve okupljene pozdravila je provincijalna predstojnica s. Leonka Bo-njak ovo, kratko iznose i povijesni prikaz od dolaska sestara iz Maribora u Split do izgradnje samostana na Lovretu koji postaje sredi-te Provincije i rasadi-te prisutnosti -kolskih sestara sve do afri kog kontinenta.

U duhu pastirske brige za Boflji narod Nadbiskup je pozvao sestre da flivo svjedo e evan eoske vrednote suvremenom ovjeku i da ostanu prepoznatljive po ljubavi prema Bogu i ovjeku. Zahvaljuju i Gospodinu na prisutnosti i djelovanju sestara u Splitu, zafelio je da ovaj jubilej bude po etak nove budu nosti za cijelu zajednicu i za mjesnu Crkvu.

estitku sestrama uputio je i provincijal fra Jo-ko Kodfloman izraflavaju i zahvalnost za povijesnu povezanost provincije Presvetog Srca Isusova i provincije Presvetog Otkupitelja.

Zbor sestara lovretske zajednice skladnim pjevanjem pod vodstvom s. Mirje Tabak i s. Lidije Bernardice Matijevi uz orguljsku pratnju s. Nedjeljke Milanovi -Litre, prigodnim pjesmama i misom na latinskom jeziku V. Rathgebera, *Misa in F*, uzveli ao je jubilejsko slavlje.

Zajedni-tvo uzvanika i sestara nakon svete mise nastavljeno je u radosnom druflenju uz objed u vrtu ispred samostana.

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE NA POČETKU MISNOG SLAVLJA

Hvaljen Isus i Marija!

Dragi prijatelji i uzvanici lovretskih sestara!

Sabrali smo se danas u na-oj samostanskoj kapeli kako bismo zahvalili Bogu za stoljetnu *jednostavnu prisutnost* ó flivot i apostolsko djelovanje -kolskih sestara franjevaka na Lovretu.

Prve -kolske sestre do-le su u Split iz Maribora, na poziv splitskoga biskupa Franje Filipa Naki a godine 1904. kako bi obnovile redovni ki duh i flivot u zajednici franjeva kih tre oretkinja *picokara* u samostanu kod Sv. Ciprijana te se, u duhu vlastite karizme, posvetile odgoju flenske mladefli. Unato neizvjesnosti, trpljenju i zahtjevnosti *sestrice kušnje* koja ih je esto poha ala, sestre nisu odustale od svog poslanja. TMovi-e, potreba naroda, osobito onda-njih flena, u njima je u vrstila flciju da otvore Doma insku -kolu. Oslanjaju i se na Boga, uspjele su. Godine 1914., dakle, prije sto godina nastanjuju se u samostanu na Lovretu koji postaje sredi-te Provincije, susreti-te sestara i rasadi-te na-e prisutnosti izvan Splita, domovine nam Hrvatske pa ak i Europe - sve do srca Afrike gdje ove godine obiljeflavamo etrdeset godina misijskoga flivota i djelovanja sestara u DR Kongu.

Povijest na-e Provincije i lovretske zajednice, ma koliko bila mala u povijesnom i crkvenom kontekstu, za nas je zna ajna i velika po sestrama koje su krenule za Kristom i posvetile mu cijeli flivot. Mnoge su oti-le ispred nas ostavljaju i nam divne primjere sestrinstva, flivota u

poftirvovnosti i djelatnoj ljubavi prema blifnjemu. Predale su nam vrijednosti koje od njih ba-tinimo i u duhu evan elja, u svakom vremenu oflivotvorujemo.

U duhu zahvalnosti sestrama ija duhovna i materijalna dobra ba-tinimo, ovim euharistijskim slavljem iskazujemo zahvalu Bogu za minulu stoljetnu sestrinsku prisutnost, predaju i mu sada-njost i povjeravaju i budu nost na-u. Stoga mi je drago da smo se ovdje, u kapelici ó srcu zajednice - okupili u ovolikom broju. Drage sestre i bra o u Kristu, sve vas srda no prijateljski pozdravljam, vas koji ste stigli iz udaljenijih krajeva i vas koji ste nam prostorno blizu.

Bez felje za umanjivanjem i ije nazo nosti, posebno mi je drago da je me u nama na-a s. Klara TMmunovi , vrhovna predstojnica Druflbe.

Velika mi je radost -to je danas s nama i biskup dubrova ki, mons. Mate Uzini , predsjednik Vije a HBK za ustanove posve enog flivota i druflbe apostolskog flivota.

Zahvalna sam i fra Jo-ku Kodflomanu, provincijalu Provincije Presvetoga Otkupitelja, -to je svetkovinu nebeskog za-titnika cijele franjeva ke obitelji izabrao slaviti u zajedni-tvu sa sestrama, sa svima nama.

Na osobit na in zahvaljujem se vama, bra o sve enici, -to ste se odazvali na-em pozivu. Drago mi je -to danas prikazujete na-u zajednicu i apostolat Bogu, u zajedni-tvu s predvoditeljom euharistijskoga slavlja, pastirom splitsko-makarske nadbiskupije mons. Marinom Bari-i em.

Preuzvi-eni o e Nadbiskupe, srda no Vas pozdravljam u svoje osobno ime i u ime lovretskih sestara. Drago nam je da ste ovdje s nama. Va-pastirski dolazak u na-u sestrinsku zajednicu svojevrsna je poveznica s vremenom dolaska sestara u grad svetoga Dujma, i to na poziv biskupa Naki a, za kojega iz starih kroni arskih zapisa znamo da je sestre hrabrio u tegobama i zdvajanju mogu ega napu-tanja Splita. Bogu hvala da je prona-ao pravu rije i da su sestre na tlu Dalmacije zasadile mladice redovni ke prisutnosti do koje im je bilo stalo. To se zaklju uje iz rije i s. Ladislave Kalin-ek prilikom gradnje lovretske ku e: õVoljela bih da se ova ku a ne sagradi, kad u njoj ne bi vladao pravi redovni ki duhõ.

O e Nadbiskupe, nadam se da ete svojim molitvenim zagovorom pratiti na-u lovretsku zajednicu kako bi u njoj uvijek bio prisutan pravi redovni ki duh, radost i snaga evan eoskog poslanja na dobrobit naroda Bofljega. Molim Vas da zapo nete euharistijsko slavlje.

s. Leonka Bo-njak ovo

Split, 4. listopada 2014.

PROPOVIJED NADBISKUPA SPLITSKO-MAKARSKOGA

Va-a je zajednica 110 godina prisutna u na-em Splitu, na podru ju Splitsko-makarske nadbiskupije i drugih biskupija. ðDrage sestre, dobro do-le u Split!ö, je li vas tako biskup Naki pozdravio onog dana kad vas je sve ano uvodio u ovu mjesnu Crkvu? Ne znam kome zahvaliti za taj dolazak. Je li to Maribor? Je li to Graz? Je li to geografsko mjesto? ini mi se da nije. Trebalo bi trafliti dublji korijen odakle vi zapravo dolazite? Dana-nji svetac sv. Franjo u Kristovu duhu kaffe: öJa ih poznam, one poznaju meneö. A nije li to krajnji izvor iz kojeg potje ete. Vi ste evan eoski gledano do-le iz Kristova srca. U kojemu je i sam sv. Franjo na-ao svoj izvor.

Doista, ne moñemo bez sv. Franje slaviti ovaj va-dana-nji jubilej. Tko je sv. Franjo? Evo tu su oci franjevci, predstavnici drugih redovni kih zajednica i oni bi vam mogli bolje re i tko je sv. Franjo. Me utim, ako idemo trafliti tko je on, ne emo otkriti itaju i flivotopise, jer taj zapis neizraflava svu osobu, svu veli inu malog siroma-nog brata Franje.

Tko njega predstavlja, odakle je on i kako nam postaje jasan? Put razumijevanja uli smo danas u rije i Boffjoj: öSlavim te, O e, Gospodaru neba i zemlje, -to si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, O e, tako se tebi svidjeloö (Mt 11,25-25). Isus ju je izgovorio za svoga zemaljskoga flivota, iz radosti povezanosti s Ocem. Zasigurno bismo je uli i onoga dana kad je sv. Franjo shvatio mudrost i veli inu u skrivenu putu za Isusom. Nasljedovanjem je obradovao Gospodina. Ja vjerujem da je i onda Gospodin uskliknuo: öSlavim te, O e, Gospodaru neba i zemljeö, -to je ovo shvatio ovaj brat, ovaj ovjek.

Drage sestre, Franju ne moñemo razumjeti bez rije i Boffje. Rije Boffja za njega je bila temelj i svjetlo, identitet u kojem se on prepoznao, prepoznao svoj flivot i poziv. Oslu-kivao je Gospodina, njegovu Rije i to je bio jedan dijalog ó aktivni, trajni, osobni. Ja ó ti. Svojim flivotom se otvorio Gospodinu. I taj dijalog je stvorio jedno zajedni-tvo, zajedni-tvo flivota. Ona je iz tog zajedni-tva mogao shvatiti dubine kraljevstva Boffjega. Taj dijalog i to zajedni-tvo s Gospodinom, svakodnevno, ustrajno, nije imalo dimenziju ju er ó u ono vrijeme, nego je imalo dimenziju sada i ovdje. Franjo je vidio Rije i sada ó ovdje. I zato ta mudrost nadilazi ljudsku mudrost. Ona je dar. Bog se objavio malenima. Tko su ti maleni? To nisu oni koji su nepismeni, nego malen moñle biti vrlo inteligentan i obrazovan ovjek s titulama, ali koji trafliti, koji je otvoren, koji nije djetinjast. A -to je to djetinjasto u na-em flivotu? Ako proglasimo sebe samodostatnim, autonomnim i ako kafem: öja sam posjednik istineö. Tima se Gospodin ne moñle objaviti, jer su zatvoreni, gluhi, nijemi. Malen je onaj koji fleli uti, fleli biti otvoren. Jer se ispraznio od egoizma, od zatvorenosti, zato ima prostora. Ima prostora za dar, za Boga. Takav je bio na- sv. otac Franjo. Doista malen, ali velik. Neznatan, ali mudar.

Franjo je u malenosti bio obiljeñen jo-ne im ó kriflem Gospodinovim. uli smo da ga spominje sv. Pavao u Poslanici Gala anima: öBoñle sa uvaj da bih se i im ponosio osim kriflem Gospodina na-ega Isusa Krista, po kojem je meni svijet rasset i ja svijetuö (Gal 6,14). Ovaj tekst nije slu ajno izabran za itanje na svetkovinu sv. Franje. Svijetu, ne ra unaj na mene, ne ra unam tvojom logikom - vjerojatno je to Franjino razumijevanje pro itanog teksta. Svojim je flivotom Franjo dao do znanja da mu ustaljena mi-ljenja, tradicija, obi aji, kultura, ni-ta ne zna e. U svjetlu Pavlova teksta shvatio je -to je vañno. To je novo stvorenje u Isusu Kristu. To je novo ra anje, ra anje iz ljubavi, iz ljubavi Krifla. Kako u ono vrijeme nije bilo previ-e knjiga, on je listao tu jednu knjigu tako duboku, mudru - a to je krifl Isusa Krista. Pred njim se pitao: öBoñle, tko sam ja? Tko si ti? Mene uvaflava-toliko da si spreman mene staviti ispred sebe, dati sebe za mene.ö E, tu pamet staje! Onda se rodio jedan novi ovjek, s novim odnosima. Franjo se nije divio kriflu, umjetniku, -koli koja ga je naslikala, nego se divio Onom koji je visio na kriflu. Nastojao je suobli iti sebe Onomu koji je na kriflu, Rassetoj ljubavi. Ne samo u srcu, u du-i, nego i u tijelu. Zato i stigme koje su ga obiljeñile.

Drage sestre, na njega vi oslanjate svoju zajednicu, svoju karizmu. Zapravo na evan elje Isusa Krista, Krista rassetoga. I u va-em razmi-ljanju, odrastanju, va-em djelovanju, Franjo je svakako

jedno ohrabrenje, uzor, primjer i zagovornik. No, vratimo se rije i Bofljoj. Za-to? Ono -to jesmo i -to flavimo biti ne moflavamo bez nje. Ova rije je toliko bogata, izazovna ne samo za Franju nego i za svakoga od nas. Vjerujem da Isus nije prestao izgovarati onaj usklik radosti: öSlavim te, O e, Gospodaru neba i zemljeí ö Jer ima nâs danas. Jer ima nâs koji flavimo biti maleni, otvoreni tom daru Boflje mudrosti. I ona nâs poziva.

I umorni smo, vjerujem, svi od svojih obaveza, svojih uloga. Izmoreni smo i optere eni. TMto zna i biti izmoren? Zna onaj koji previ-e radi, koji ima previ-e obveza i rad ga ubija. A -to zna i biti optere en? Zna i biti pod teretom, zgrbljen k zemlji. Upravo se takvima danas Gospodin obra a: öDo ite k meni svi koji ste izmoreni i optere eni i ja u vas odmoritiö (Mt 11,28), restaurirati, obnoviti, preporoditi. Uistinu je vafno da u njemu osjetimo i prepoznamo izvor preporo enja, pomla ivanja. Vafno je shvatiti da Gospodinov restauratorski rad mora biti svakodnevan, da bi mogli biti na nogama i biti znak njegove prisutnosti. On kaffe: öDo ite k meniö, do ite za mnom, idite za mnom, slijedite me, u ite se. Ne kaffe nam: itajte knjigu, razmi-ljajte, prou avajte rije . Nego kaffe: öDo ite k meniö. U sredi-tu je Osoba. Potreban je osobni dijalog povezanosti koji je uspio posti i sv. Franjo. öNa i ete spokoj svojim du-amaö (Mt 11,29), zna i na i ete smisao, na i ete radost, polet, flar. Bez osobnih susreta s njim umorit emo se od velikih aktivnosti. I ukoliko u njemu nema rashlade za du-u i srce u molitvi, postat emo hladni. Ona je za nas poput pe i. Pe zagrijava uokolo ukoliko unutra gori. To vrijedi za pojedinca, ali i za itavu zajednicu. Ukoliko unutra ne gorimo, mi ne moflavamo niti grijati niti prosvjetljevati. Zato je vafno ovu Rije vidjeti kao kruh na-svagdanji. Onda emo imati vi-e i smijeha na licu.

Kako je lijepo vidjeti mla e sestre koje se smiju, nose radost. Sje am se va-ih sestara, mnogima sam imena zaboravio, bile su starice, zgrbljene, ali pamtim one o i na licu kao dva fenjera, toliko fliva. To lice je bilo kao jedna pergamena, pomalo zguffvana ali je srce toplo, -iroko. Vjerujem da je to bio plod srca zagrijanog Gospodinovom ljubavlju. Kad takvo srce imamo, onda ni-ta nije te-ko.

öJaram moj uzmite na sebeö (Mt 11,29). A koji je to jaram? Propisa, obaveza, onoga ömora-ö? Ali gdje je ljubav, sve je lako. Gospodin je prvi nosio jaram. Drugi su ga davali drugima, ali nisu ga nosili. Isus prvi nosi svoj krifi i daje nam milost na na-em putu da ga i mi moflavamo nositi. TMovi-e, njegova nam milost prethodi.

Krifi Gospodinov trajno poziva. Mi ga imamo, nosimo ga na prsima. S le a smo ga skinuli i stavili na prsa, vi-e kao ukras. Vratimo se i ugledajmo se u Franjin primjer. Slu-ajmo ga jer nam pokazuje kako uspostaviti osobni odnos s Bogom. U i nas slu-ati govor ljubavi. Uz njega moflavamo osjetiti da i nas Bog ljubi toliko da nas iznena uje, da nas upa iz na-e logike i ra unice i postavlja kao znak.

Sestre, potrebne ste ovom svijetu, moflava vi-e nego prije 100 godina. Ovaj dana-nji mentalitet traffi svjetlo, toplinu, svjedoke. Traffi nas. Svaki redovni ki poziv i odgovor jest jedan dar, jedno bogatstvo Crkvi i narodu, gra anima, bra i i sestrama. U mentalitetu prora unatosti i interesa potrebna je evan eoska logika darovanosti, sebedarja. Ako je ne flivimo, ugasit e se. To e zna iti ga-enje ljudskosti, ga-enje budu nosti, ga-enje flivota. Potrebne ste, sestre, danas. Jer je ovom mentalitetu zarobljenosti i ovisnosti potrebna sloboda, svjedoci istinske slobode. Dana-njem svijetu egoizma i sebi nosti potrebni su svjedoci ljubavi, solidarnosti. U nestalnosti, prolaznosti, relativizmu potrebna je stalnost, ustrajnost. To ste vi danas. Zato na dana-nji dan zahvaljujemo Gospodinu na va-oj prisutnosti i djelovanju. Na ovom ste mjestu imale -kolu koju su etrdesetih godina zatvorili, ali prema onoj evan eoskoj: öDo ite k meniö, u enici smo, u -koli smo Gospodinovoj. Tako da ovdje na Lovretu -kola nije prestala. Po va-oj nazo nosti, unato zatvaranju djelatnosti, moflavamo prepoznati da nam je Gospodin darovao sestre, da nam je Gospodin darovao zajednicu. Svaka od vas mofle re i: Darovana sam toj zajednici, tim sestrama. Nismo po krvi sestre, ali jesmo dublje - sestre smo u Kristu, po Kristovoj ljubavi. Kako je lijepo otkriti to u sebi da bi onda mogle biti svjedoci slobode, ljubavi, stalnosti i vjerdnota.

Drage sestre, za mnoge vi ste, kao -to je Pavao rekao öraspete svijetuö, oti-le od svijeta, iz svijeta, ali to vas najmanje tako oslikava. Vi ste prepoznatljive po ljubavi prema Gospodinu. To vas

određuje. Možete mijenjati robu, nositi ovako i onako, ali uvijek ostajete ikona te milosrdne ljubavi. Hvalio bi da svatko od nas i svaka od vas na ovaj jubilej bude, recimo tako, odmorena, restaurirana, obnovljena. Da bi svaka od vas doista mogla zahvaliti Gospodinu: „Bofle, hvala ti –to si me darovao meni i –to me daruje–drugima“. Da biste onda mogle osjetiti onu radost koju je Gospodin izrekao i zbog sv. Franje, a vjerujem da i danas odjekuje: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje“, jer evo ovdje moje braće i sestara; razumiju i čele svjedočiti na–u ljubav. Neka ovaj dan bude početak jedne nove budućnosti, kako za ovu zajednicu, tako i za našu Crkvu. Amen.

Mons. Marin Barišić

Split, 4. listopada 2014.

RIJEČ PROVINCIJALA FRANJEVAČKE PROVINCIJE PRESVETOG OTKUPITELJA

Poštovana sestro provincijalko s. Leonka, poštovana vrhovna predstojnica s. Klara, preuzvišeni oče nadbiskupe Marine, preuzvišeni biskupe Mate, poštovane sestre provincijalke drugih redovničkih zajednica, poštovani generalni vikaru Splitsko-makarske nadbiskupije, draga braćo svećenici, dragi kandidati, kandidatkinje za svećenika i redovnička zvanja, drage sestre, napose višestranice Provincije Presvetog Srca Isusova, drage sestre drugih redovničkih zajednica, braćo i sestre u Kristu!

Provincijalka nam se obratila riječima: „Dragi prijatelji sestara s Lovreta“. Čest mi je, i osobna i u slufbi provincijala bratske franjevačke Provincije Presvetog Otkupitelja, čestitati lovretskim sestrama ovaj značajni, doista značajni jubilej 600 godina od dolaska, ne u Split, nego ovdje na Lovret.

To je jedan od dokaza da i naše sestre franjevske imaju dostojanstvo, bogatstvo, dugu prošlost. Zbog svega –to rade u ovom vremenu, reći mogu da imaju respektabilnu sadašnjost i siguran sam da imaju budućnost koja obećava, koja neće biti tamna, koje se ne treba bojati jer sestre se nadahnjuju na karizmi sv. Franje Asiškog, čiju svetkovinu danas liturgijski slavimo, a znamo da je karizma svetog Franje takva da ne može zastarjeti.

Na svjetskoj pozornici izmijenile su se brojne karizme, mnoge su nestale jer ih svijet više nije trebao. Ja sam duboko uvjeren da današnji svijet treba kvalitete franjevačke duhovnosti jer su takve da su naprosto neophodne kao osnovni preduvjet za dobar, normalan ljudski život.

Nastojao sam se preko vaše web-stranice upoznati s vašom prošlost i vašom sadašnjost u koju ste skromno naslovile *Jednostavna prisutnost*. Stogodišnjica na ovom mjestu. Ja bih rekao da je to jedna nenametljiva prisutnost, tiha prisutnost, bez senzacije, bez propagande. Ali prisutnost koja je ostavila duboki trag. Naš je Split prepoznatljiv po kampanelu sv. Duje, Dioklecijanovoj palači, po nekim drugim znamenitostima, po nogometnom klubu Hajduk. Siguran sam da je grad Split prepoznatljiv i po našim sestrama s Lovreta. Uzmite samo primjer koliko je danas u gradu Splitu ustanova, stara redovničkih domova, institucija koje vode brigu o starima i nemoćnima, ali svi znaju za sestre s Lovreta, jer ono –to one rade na tom socijalnom planu ne može se platiti nikakvim novcem. To je zapravo izraz iste ljubavi, humanosti i čuvanja prave franjevačke karizme koja nailazi na izazove.

Poznata mi je vaša muka kad vam je prije bilo nasilno, naprasno, vaša borba na području odgoja, posebno mladih grada Splita, kad je zatvorena vaša Doma inska škola. Zlo našeg vremena nije toliko u toj nasilnoj zabrani vašeg rada, vaše karizme. Zlo je, zapravo, u neprepoznavanju dobra. U našem gradu –to–ta se podržava, kakve sve inicijative, a opet uvijek je svjedok koliko je muke i borbe potrebno da bi dobio nekakvu pomoć. Eto, to je zlo današnjeg vremena.

Kao provincijal jedne bratske franjevačke provincije osjećam zahvalnost zbog povijesne povezanosti naših dviju zajednica te zbog svega dobra koje smo učinili u zajedništvu, ne samo u brojnim flupama naše Nadbiskupije. Osjećam potrebu da vam u ime moje zajednice od srca

zahvalim za sestrinsku ljubav koju ste preko svojih sestara iskazivale brojnim članovima moje Provincije, pogotovo onima u starijoj dobi, potrebnima skrbi i pažnje.

Sestre, budite ponosne na ovaj značajni jubilej. Vi ste jedno veliko obogaćenje. Grad Split pun je redovničkih zajednica, muških i ženskih, i svaka se želi profilirati, biti prepoznatljiva, naći svoj put od sadašnjosti prema budućnosti. Budite sigurne, zbog svega što je iza vas, što su sestre prije vas činile i što vi danas činite, da je vaša prisutnost i djelovanje neizbrisivom tintom upisano u duhovnu kartu grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije. Pa neka vam je sretno na tom putu! *fiivjele!*

Fra Joško Kodžoman

Split, 4. listopada 2014.

REDOVNIČKI DAN U MOSTARU

U organizaciji Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine, u subotu, 27. rujna 2014. godine, održan je sedamnaesti po redu Redovnički dan, u samostanu sv. Petra i Pavla Hercegovačke franjevačke provincije u Mostaru.

Brojnom odazivu pridružile smo se i mi, ženske sestre franjevke s Lovreta: s. Dominika, s. Karolina, s. Maristela, s. Andrea, s. Mirjana, s. Dragica, s. Marija (novakinja) te dvije novopridošle kandidatkinje, Katarina i Vlatka.

Gostoljubivost doma ina iskazana je već na samome početku dočekom i mogućnošću u okrjepu u klastru samostana. Bogato osmišljeni program započeo je zazivom Duha Svetoga u kripti crkve. Riječi dobrodošlice izrekli su fra Lovro Gavran, predsjednik KVRPP-a BiH i provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene, fra Miljenko Tutek, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije i fra Iko Skoko, gvardijan franjevačkog samostana sv. Petra i Pavla u Mostaru.

Srednje predavanje na temu *Poziv radosti Evanđelja* održao je bivši generalni ministar Reda Manje braće, mons. José Rodríguez Carballo, tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. Na početku predavanja pozdravio je prisutne i prenio pozdrave iz Kongregacije za ustanove posvećenog života, u kojoj djeluje i hrvatska sestra Albertina Baćak, članica Mostarske provincije.

Mons. Carballo je istaknuo tri cilja koje se nastojati ostvariti za vrijeme Godine posvećenog života: sa zahvalnošću gledati prošlost, sadašnjost živjeti s velikom ljubavlju i s nadom prigrliti budućnost. Progovorio je o sadašnjem stanju redovništva, slikovito izričući da se nalazi u razdoblju zime. To je razdoblje itekako bitno jer upravo tada biljke rade u svojoj nutrini, u svojim korijenima. Objasnio je i kako krizu ne doživljavaju svi jednako. Dok je kaos dijagnoza pesimista, optimisti je promatraju kao zalazak sunca koji prethodi novoj zori. Realisti pak, u etimološkom smislu, prihvaćaju to vrijeme kao trenutak razmišljanja o odlukama. U svojoj biti, protumačio je Carballo, kriza nije ni pozitivna ni negativna, već ovisi o odlukama koje smo uspjeli ili nismo uspjeli donijeti. Potrebna je iskrenost i mudrost kako bismo taj trenutak mogli proživjeti u istini. Naglasio je da mi, redovnici i redovnice, ne smijemo ostati izmeću dobra i zla, a za nas se pretpostavlja da smo se opredijelili za dobro. Možda i najbitnijom rečenicom: „Svijet nema potrebu plastičnih osmjeha“, Carballo nam je darovao istovremeno i opomenu i poticaj. Opomenu, da ne lažemo ni sebe ni druge, već da živimo u istini; poticaj, da se prenememo iz sna kako bismo svijetu pružili osmijeh neba, koji smo mu dužni dati. Pri kraju predavanja Carballo je iskoristio priliku da nas ukratko upozna s drugim pismom upućenim osobama posvećenog života *Istražite* te s dogama kojima koje se ostvarivati na svjetskoj razini u Godini posvećenog života. Riječi pape Franje: „Neka vam nitko ne ukrade Evanđelje, nadu i radost!“, završio je svoje predavanje.

Nakon predavanja i rasprave ostavljeno je dovoljno vremena za mogućnost ispovijedi kako bismo ista srca sudjelovali u euharistijskom slavlju, koje je u 12.30 sati predvodio biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. dr. Ratko Perić uz koncelebraciju mons. Carballa, dubrovačkog biskupa mons. Mate Uzinića, provincijalâ fra Miljenka i fra Lovru te još tridesetak svećenika. Pjevanje i sviranje predvodili su bogoslovi Hercegovačke franjevačke provincije, dostojanstveno i uzvišeno, kako i dolikuje tome slavlju. Na početku homilije mons. Perić stavio nam je na srce Apostolsku pobudnicu pape Franje *Radost evanđelja*, istaknuvši da je riječ o ozbiljnom i pobudnom činu, osobito u vidu nove evangelizacije. Govoreći o radosti i veselju, objasnio je da je duševna radost prvotna duševna kvaliteta, izvorno stanje, a veselje jest nešto viševanjsko, te da Evanđelju pripada prije svega

radost, ali mu nije strano ni veselje, jer uvijek je i jedno i drugo. Nadalje, istaknuo je kako su mnogi u enici odstupili od Isusa kada im je po eo govoriti o Euharistiji. Pali su na glavnom ispitu. Osloniv-i se na Isusove rije i iz evan elja razlofio je u nekoliko to aka odakle dolaze istinske radosti. Svojom homilijom mons. Peri ostavio nam je svojevrtan ispit savjesti, koji nam zasigurno moe posluftiti i nakon Redovni kog dana.

Po zavr-etku euharistijskog slavlja nastavili smo zajedni ko druflenje uz objed, -to je ujedno bila prilika i za stvaranje novih poznanstava. U popodnevnim satima pod vodstvom fra Ante Mari a organizirano je razgledavanje franjeva kog samostana, crkve i knjifnice.

U 16 sati, u dvorani Hrvatskog doma Herceg Stjepan Kosa a, uslijedio je scenski prikaz *Majka Terezija - Svetica tame*, autora Venka Anadovskog u refliji Gradimira Gojera. Dojmljivi prikaz sveti ina flivota progovorio je prisutnima snagom Duha koji trajno opominje i poti e nas kr- ane da se odvaflimo biti sveti, jer je to Boffji poziv upu en ljudskom rodu. U tome nam zasigurno fleri i moe pomo i sv. Majka Terezija, koja je, kao -to je u scenskom prikazu bilo nagla-eno, stavila svoje ruke u Njegove dlanove i nikada ih iz njih nije ispu-tala.

Redovni ki dan zaklju en je u 18 sati Ve ernjom molitvom ije su pjevanje, tako er sve ano i lijepo, predvodili bogoslovi Bosne Srebrene. Molitvom na usnama zaputile smo se svojim samostanima, vjeruju i da zima ve potiho pripravlja prolje a pjev.

Vlatka Katki , kandidatkinja

HVALJEN BUDI, GOSPODINE, PO SESTRICI KIŠI!

Dobrosusjedsko i prijateljsko druflenje o svetkovini sv. Franje i ove smo godine uprili ile u dvori-nom zelenilu na-ega maloga samostana u Sinju.

Okupili smo se 6. listopada u poslijepodnevnim satima i uz slavlje svete mise nizu na-ega bratsko sestrinskog zajedni-tva dodali jo-jednu godinu hvalevrijedne tradicije koju s gu-tom i- ekujemo mi kao doma ice te na-i dragi, dobri, doma i ljudi. Njih etrdesetak, koji su s na-om zajednicom povezani, s nama su slavili svetu misu koju je upravo za njih prikazao fra Antonio Mravak. U propovijedi je istaknuo veli inu duha svetoga Franje, njegovu suvremenosti kao i na in sve eva flivota koji i nas moe dovesti do Krista, ako se damo voditi.

Za vrijeme svete mise do nas se spustila i sestra ki-a. Upitno promatrasmo nebo poku-avaju i zaklju iti iz kojega smjera dolazi da znamo -to nam se sprema i -to nam je initi. Tiho zazivaju i pomo svetoga Franje, nastojali smo joj, mole ivim pogledima prema nebu, skrenuli put dalje od na-ega susreti-ta. Valjda je i sveti Franjo za nas flerio isto, jer nas je nakon kratkog vremena i nekoliko krupnih kapi sestra ki-a pustila da u miru hvalimo i slavimo Gospodina.

A moe da nas je samo orosila u znak Boffjega blagoslova! Njega smo u susretu i opu-tenom druflenju stvarno i osjetili tako da je jedna od sestara milosrdnica komentirala prisnost susretnika uspore uju i ga s obiteljskim ozra jem. Iskreno se nadamo da e tako biti i dogodine kad smo obe ale dijeliti recepte od kola a i doma ih pi a koja su im se svidjela.

s. Natanaela Radinovi

SUSRET U TUČEPIMA

U Tučepima, od 17. do 19. listopada 2014. godine, u kući sestara Bosansko-hrvatske provincije održan je seminar za najmlađe kolske sestre franjevske Krista Kralja. Nazivne su bile sestre iz četiri provincije: Mariborske, Splitske, Mostarske i Bosansko-hrvatske. Voditeljica susreta bila je s. Amabilis Jurić, a tema *Poziv i poslanje ŠSF-e u Crkvi i suvremenom svijetu*.

U dva dana koja su bila sadržajno bogato ispunjena, slušale smo i aktivno sudjelovale, između ostalog, u temi o poslanju kolske sestre franjevske i svom osobnom poslanju. Kroz tri elementarna pitanja: tko sam ja? koji je moj temeljni poziv? i što to konkretno znači biti kolska sestra franjevska? pokušale smo zajednički otkriti koje su potrebe Crkve i suvremenog svijeta danas na koje mi trebamo znati odgovoriti.

Najvažniji odgovor na ova pitanja je u našem odnosu s Bogom, u spoznaji da je naše poslanje u *biti i činiti*, a ne u *imati* kako je to danas naglašeno u suvremenom svijetu, u kome je na prvom mjestu vlastiti ego i kult pojedinca, u kojoj svijesti i egzistenciji ima malo mjesta za Boga.

Franjevačka karizmu na prvom mjestu obilježava zajedništvo i sestrinstvo. Tako i mi postavljajući pitanja franjevkama dale smo trostruki odgovor: Gospodinu, drugima, sebi i Bogu, uvijek, ja. Stoga nije bitno što radimo nego tko smo, a to je da smo prvotno žene i da se kao takve približimo drugima i postanemo biblijske žene suobližnje i se svaki dan Kristu.

O svom pozivu i poslanju promisljale smo kroz Abrahamov poziv i poslanje (Post 12). Naslov dvanaeste glave knjige postanka glasi *Abrahamov poziv i seoba*, i upravo riječ seoba znači ono konkretno, konačno, potpunu promjenu, prekid s prijašnjim, seoba u nešto drugo, novo. Ne iziđi, otiđi, nego se odseliti, bilo fizički bilo duhom i uiniti nešto novo, postati drukčiji. Odseliti se i nastaniti kod Boga koji ne prebiva samo na jednom mjestu, u jednoj zemlji, u jednom domu, u jednom narodu, u jednoj klimi, u jednom običaju. Od postaje do postaje Abram se pomicao prema Negebu (Post 12,9).

Na nedjeljnom euharistijskom slavlju u župnoj crkvi u Tučepima, na molbu župnika fra Nediljka Mabića po jedna sestra iz svake provincije svjedočila je o svom pozivu. Poslije mise zastale smo u druženju s okupljenim vjernicima uz kolače i sok.

Naš susret koji nas je, vjerujem, sve duhovno okrijepio, završio je s rukom koji nas je tjelesno okrijepio pa smo se tako osnažene uputile prema svojim domovima.

s. Dragica Karlić

SA SVETIM FRANJOM PREMA KRISTU

Od 7. do 9. studenoga održan je u Bijelom Polju međuprovincijski susret za postulantkinje i novakinje Mariborske, Splitske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije. Voditelj je bio fra Sretan Turušić, franjevac Mostarske provincije, a mi smo poput dvanaest apostola aktivno sudjelovale u ponudjenim sadržajima.

Prvi dan imale smo klanjanje kako bismo se otvorile poticajima Duha Svetoga i bile spremnije učiti Božju riječ te živjeti po Franjinu primjeru.

I sam naziv susreta *Sa svetim Franjom prema Kristu* usmjerio nas na sv. Franju, o kojoj smo poniznosti, zahvalnosti i poslušnosti razmišljale. Franjo je toliko volio Krista, da ga je oima

vjere prepoznavao u svim ljudima a na poseban na in u Euharstiji. Po njegovu primjeru i mi se trebamo truditi flivjeti istinsko sestinstvo u poniznosti i zahvalnosti, jer svi koji su nam dani, dar su Bofji i mi ih kao takve trebamo vrjednovati.

Jedno od pitanja o kojem smo posebno razmi-ljale bilo je, koji je najlak-i put do poniznosti? Zaklju iv-i da nema lakog puta, shvatile smo da je najizvrsniji put ljubav. A ljubav podrazumijeva frtvu, odricanje poradi drugoga i Boga.

Osim predavanja imale smo priliku posjetiti pravoslavni manastir monaha u fitomisli u. U Tom manastiru iz 16. stolje a donedavna su flivjele i monahinje. Bilo je zanimljivo uti ne-to i o njihovom na inu flivota.

Trodnevni nas je susret obogatio, jer razmi-ljaju i i produbljuju i spoznaju o sv. Franji, po-le smo na izvore, -to je i potrebno kako bi nas sv. Franjo vodio prema Kristu.

Pri povratku smo svratile na-oj za-titnici Gospi Me ugorskoj, kojoj smo zahvalile za susret koji nas je nadahnuo, i molile je za ustrajnost na redovni kom putu.

s. Marija Matanovi , novakinja

HUMANITARNI KONCERT ZA DJECU KONGA

U nedjelju, 26. listopada 2014. godine, mi, kandidatkinje, zaputile smo se sa sestrama lovretske zajednice prema Prasveti-tu Gospe od Otoka u Solinu, kako bismo podrflale plemenitu akciju prikupljanja nov ane pomo i za djecu Konga, uprili enu kroz humanitarni koncert u organizaciji misijske sekcije solinske zajednice Hrvatskog katoli kog zbora MI, a koji se odrflava ve devetu godinu zaredom.

Pohod Solinu zapo ele smo sudjelovanjem u molitvi krunice i u misnom slavlju, koje je predvodio don Franko Prnjak, flupni vikar Sveti-ta. Nakon mise uslijedio je koncert duhovne glazbe vokalno-instrumentalnih i klapskih izvedbi. Na kraju koncerta s. Mirjam Peni , na-a misionarka u DR Kongu, obratila se prisutnima iskrenim, toplim i dojmljivim rije ima ó svjedo anstvom koje vjerno predstavlja flivot i pote-ko e ljudi i naroda koji flive na tom podru ju. Nemogu nost pruflanja osnovne materijalne pomo i i zdravstvene skrbi iznova su nam osvijestili doista neusporedivu bijedu i potrebu uvijek novoga vapaja i poziva da otvorimo o i i pohitimo u pomo najpotrebnijima.

Po zavr-etku koncerta zaputile smo se prema lovretskom samostanu s vjerom da e i ova mala kap postati jednom dio slapa dobrih dijela i pomo i.

Katarina Vrdoljak i Vlatka Katki

20 GODINA KATOLIČKE UDRUGE MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA U ZADRU

Okrugla obljetnica prilika je za zahvalu dragome Bogu i za osvrt unatrag kao svojevrsnu inventuru kad se zbraja u injeno.

Hrvatska katoli ka udruga medicinskih sestara i tehni ara sa svojom prvom predsjednicom s. Melhiorom Bio-i , proslavila je okruglu obljetnicu 12. studenog 2014. u prepunom Hrvatskom narodnom kazali-tu Zadar. Slavlje su uzveli ali brojni gosti, prijatelji Udruge i njeni simpatizeri, a iznad svega lanovi. U prigodnom programu nastupili su brojni izvo a i: na po etku vokalni sastav Udruge *Magnifikat* zatim Dora Koflul iz Raflanca, Medicinska -kola, klapa *Kondura*, grupa *Banana* te zbor *Petar Zoranić*.

Nakon pozdrava duhovnika Udruge don Filipa Kucelina, koji se od srca zahvalio s. Melhiori za u injeno, istaknuv-i njezino predano slušenje i pouzdanje u Boga, okupljenima se obratila s. Melhiora. Osvrnula se na protekle godine rada Udruge, ali i na svoj osobni rad i doprinos. Zahvalila je suradnicima, izrazila flaljenje za propuste, neuspjehe pa i svoje ošlabe to keö. Svojom pojavom, rije ju i zaslugama u inicijativama i radu, izazvala je gromoglasni pljesak.

Program je vodila dramska sekcija udruge koja je izvela igrokaz *Sv. Stošija*. Zatim je usljedio scenski prikaz nastajanja Udruge, vokalnog sastava *Magnifikat* kao i same dramske sekcije. Glavna voditeljica u svemu je preuzela ulogu s. Melhiore, -to je bilo veoma interesantno. U kratkim je crtama prikazan dvadesetgodi-nji rad Udruge koji ine: posjeti i pomo osobama s posebnim potrebama, posjet domovima umirovljenika, suradnja i materijalna pomo zajednici *Cenacolo* u Jankolovici, razne humanitarne akcije za oboljele od karcinoma, invalide, stru na i vjerska predavanja, molitve svakog utorka, predavanja za zdravstvene djelatnike svakog prvog etvrtka u mjesecu, bezbrojna hodo a- a u tuzemstvu i inozemstvu. Posebno je istaknuta akcija öVukovaru ZaDarö na razini cijele fiupanije, a osamnaestu godinu zaredom organizira je Udruga.

Naveden je samo dio rada Udruge, dok je skromno i od javnosti skriveno djelovanje mnogobrojnije i dalekosefnije. No, kako je s. Melhiora i rekla: öVjerujemo da je sve u Boffjem srcu upisano, u knjigu flivota i u ljudska srcaö.

S. Melhiora se svima od srca zahvalila i zaffeljela da im Gospodin uzvрати za sve vje nim dobrima te novoizabranoj predsjednici gospo i Evi Zubovi poffeljela Boffji blagoslov u vodstvu Udruge.

Usljedile su iskrene i emocijama snafne zahvale pojedinih elnih ljudi, kao i lanica Udruge. Dogradona elnik je s. Melhiori u ime grada Zadra uru io ikin krifl i cvije e kao priznanje za uspje-an rad na razini Grada, fiupanije pa i -ire. lanovi Udruge, uz plaketu i cvije e, proglasili su s. Melhioru doffivotnom po asnom predsjednicom, a ona je svojim najuffim suradnicima uru ila zahvalnice.

s. Boffidara Kottek

ČOVJEK STVARA BAŠTINU, BAŠTINA STVARA ČOVJEKA

U Nadbiskupijskom pastoralnom institutu u Zagrebu, 14. i 15. studenoga 2014. godine održana je Katehetska jesenska kola za odgojitelje u vjeri u pred-kolskim ustanovama, na temu *Kulturna baština u vjerskom odgoju*. Iz na-eg DV Jordanovac sudjelovalo je dvanaest odgojiteljica. Predavanja su nam bila poticajna za daljnji rad s djecom pred-kolske dobi. Su elila su nas s pitanjem: Koliko se ba-tina rije i, glagoljica, materijalna i nematerijalna ba-tina mođe približiti djeci pred-kolske dobi? Uz pedago-ke radionice koje su nam skrenule pozornost na ba-tinu iz raznih krajeva Lijepe na-e, postale smo svjesnije da i na- vrti kao vjerska ustanova ima poslanje odgoja djece za vrednote hrvatske kulturne ba-tine, koja odu- evljava svojom starinom i neprocjenjivo- u.

I jezik ba-tinimo. On nas obilježava i odre uje. Rije i koje izgovaramo odgajaju povjerenu nam djecu. Bude li na-e rije i u njima flivot, flavimo li da ih ponesu u svakodnevicu? Preko govora se doga a preobrazba osoba i odnosa. Govor nas oblikuje. Primjeren govor ljude dovodi u mir, i sa samim sobom. *Može čovjek bit sit kruha, a gladan riječi*, zato je u radu s djecom i kao pedago-ki zadatak prije svega bitna kultura govora i opho enja. Posebno su nas odu- evili primjeri dobre prakse kroz projekt *Glagoljica u očima djeteta* koji su kao oblik integriranog u enja provedeni u nekim vrti ima. Glagoljica i njome pisana ba-tina dio su hrvatskog jezika i kulture. Uz bogate rezultate prikazanih radova kao i dje ju radost u susretu s drevnim hrvatskim jezikom pokazalo se da glagoljica i njome pisana kulturna ba-tina mogu i trebaju biti teme pred-kolskog odgoja.

Vrhunac dvodnevnog rada bilo je sve ano euharistijsko slavlje koje je u zagreba koj katedrali predvodio kardinal Josip Bozani i podjelio trajne mandate odgojiteljicama u vjeri. Iz na-eg vrti a trajni mandat primile su s. Helena Ra-i i Eva Damjanovi . Zahvalili smo Bogu za nove odgojiteljice koje e svojim nastojanjem i povjerenim zada ama uvijek biti spremne pruflati obrazloženje nade koju smo primili po sakramentu kr-tenja. ōGospodine, svojom ljubavlju prati, milo- u obnavljaj i mudro- u unaprje uj na-e poslanje i na-e slufenje. A svjetlo tvoga Duha nek nam uvijek bude zalog tvoje blizine i okrjepe. Amen.ö

s. Sanja Stoji

OSLUŠKIVATI RIJEČ

Dana 22. studenoga, uo i svetkovine Krista Kralja, u na-em lovretskom samostanu održana je poslijepodnevna duhovna obnova za odrasle. Odazvalo se jedanaest sudionica, i to uglavnom one koje su ve sudjelovale na duhovnoj obnovi na Lovretu. Mođda su upravo zbog toga u radu bile dosta otvorene i komunikativne. Dobrom raspoloženju i radu zasigurno je pridonijela i mala skupina u kojoj se puno lak-e otvoriti i do i do izraflaja.

Tema na-eg promi-ljanja i molitve bila su misna itanja svetkovine Krista Kralja. Poku-ale smo u i u sva tri itanja i zadržati se na onoj rije i, misli, koja na poseban na in dodiruje nas osobno, na-u flivotnu povijest. Oslu-kivati Rije kako odjekuje u nama osobno, na -to nas sve poziva, povla-teno je vrijeme u kojem se na poseban na in susre emo sa samima sobom i to u svjetlu Boffje ljubavi koja obasjava, koja nas ispravlja, mijesi i oblikuje tako da nas iznutra sve vi-e suobli uje slici Sina svoga. Bilo je izgra uju e i oboga uju e slu-ati svjedo anstva o odjeku Rije i u na-oj dubini. U neposrednoj molitvi zahvaljivale smo Bogu za sve milosti koje nam je podario u flivotu i s pouzdanjem smo mu uputile molitve za sebe i one s kojima dijelimo svakodnevnicu.

s.K.B.

UZ TALENTE OTKOPANE ČEKAJMO BLAGE DANE

U subotu 29. studenoga, u osvit nove liturgijske godine, u samostanu na Lovretu održana je duhovna obnova za uenice i uenike osmih razreda, pod vodstvom s. Filipe Smoljo i s. Marine Fućtar. Bilo ih je trideset četvero iz Kaštel Lukčića, Klisa, Proložca, Segeta Donjeg i Splita. U samom naslovu *Uz talente otkopane čekajmo blage dane*, zgodno je povezana središnja svetopisamska tema obnove i predstojeće doajee.

Siv i pomalo turoban dan nije pokvario dobro raspoloženje i radost susreta između novih i nekih već poznatih lica. Jutro ispunjeno radom, molitvom i igrom započeli smo posvećivanjem potrebe obnove duha, zahvalni za darovano vrijeme i prostor u kojem možemo iznova susresti Boga, drugog ovdjeka i sebe same. Nakon uvodne molitve, kratke meditacije i upoznavanja pokušali smo prepoznati svoje osobite darove upisuju ih u otisak vlastitog dlana. Iako svjesni bogatstva, raznolikosti i brojnosti Božjih darova, shvatili smo da i samo prepoznavanje darova zahtijeva napor i dublje ulaznje u sebe. U središnjem dijelu susreta, uz Kristovu prisposobu o talentima, razmatrali smo o velikodušnosti Darovatelja, naravi njegovih slugu i načinu na koji želi da se darovani talenti koriste. Pokušavaju ih se identificirati s likovima iz prisposobe, zaključili smo da smo pretežno nalik na slugu, koji, bilo iz lijenosti ili straha, zakopava svoje talente, osiromažujući tako sebe, svoj život, ali i živote drugih kojima bi naš dar trebao služiti. U drugom dijelu imali smo korak dalje u identifikaciji s likovima iz prisposobe te smo, radeći u skupinama, osmišljavali i izvodili scenski prikaz slika iz prisposobe, dajući i svojoj kreativnosti maha.

Završno promišljanje odnosilo se na konkretne poticaje za djelovanje: prepoznavanje vlastitog dara, osluškivanje Božje volje i, naposljetku, darivanje. Te smo poticaje pretočili u iskrene odluke koje bi trebale našim odjek u našem svakodnevnom životu. Na simboličan način otkopavali smo zapretane darove (slušenje, praćanje, molitva, darežljivost, solidarnost, utječaj) toliko potrebne za izgradnju Crkve i boljeg svijeta, po Božjem srcu.

Susret je bio toliko uspješan i poticajan da su svi sudionici duhovne obnove radosno molili sa sestrama u njihovoj kapelici, darivajući i tako jedni drugima darove molitve i zajedništva.

s. Marina Fućtar

NA BENEDIKTINSKOM SLAVLJU U TROGIRU

U slavlju 950. obljetnice samostana sv. Nikole sestara benediktinka u Trogiru sudjelovale su i naše lovretske sestre. U četvrtak, 4. prosinca 2014. godine, u samostanskoj crkvi predvodile su Veroniku i Ernu molitvu u zajedništvu sa sestrama benediktinkama i okupljenim pukom te pjevanje za vrijeme euharistijskog slavlja. Te večeri predstavljen je zbornik radova *Benediktinski samostan sv. Nikole u Trogiru*, koji sabire kulturnu, povijesnu i duhovnu baštinu toga gotovo tisućljetnog samostana. Zbor sestara je našim poticajem predstavljajući otpjevao dvije skladbe: *Magnificat* i *Oči svijetu*, pod vodstvom s. Mirje Tabak i orguljsku pratnju s. Lidije Bernardice Matijević.

Na blagdan sv. Nikole, našim misnom slavlju koje je predvodio nadbiskup splitsko-makarski mons. Marin Barišić, sudjelovale su provincijalna predstojnica s. Leonka Bošnjak i zamjenica s. Jozefa Lučića te nekoliko naših sestara. Pjevanje mise predvodio je prigodni mladi zbor, a za orguljama je bila s. Lidija Bernardica.

Benediktinski samostan sv. Nikole najstariji je flenski benediktinski samostan na hrvatskom tlu. Osnovan je 1064. godine. Od osnutka samostana život se u njemu nije ugasio. Danas u njemu žive četiri koludrice. Dao Gospodin da mu se iz toga sestrinskoga doma vječno uzdigne hvala i slava!

s.M.P.

NIKOLINJSKO-BOŽIĆNO SLAVLJE U KELKHEIMU

Hrvatska katolička flupa Main-Taunus/Hochtunus organizirala je u subotu 13. prosinca nikolinjsko-bofi nu proslavu u Gradskoj dvorani u Kelkheimu. U slavlju je sudjelovao i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Josip Tpoljari sa suprugom. Rije i dobrodo-lice svima uputio je flupnik fra Marinko Vukman istaknuv-i pritom vafnost me usobnog okupljanja, radosti i slavljenja. Nikolinjsko slavlje svake se godine doflivljava na nov, neponovljiv i jedinstven na in. Tom slavlju se na poseban na in raduju djeca i mladi koji svake godine svojim nastupom uspje-no iznena uju pod vodstvom svojih neumornih voditeljica i voditelja brojnih skupina, kazao je fra Marinko. Generalni Konzul Tpoljari srda no je pozdravio okupljene, svim zafelio puno radosti u slavlju te blagoslovljen Boffi i Novu godinu.

Uslijedio je bogati program. Dvije pred-kolke su izvele recital *Dječji oglas*, u kojem su djeca zamolila sv. Nikolu za puno darova. Potom je zbor djece i mladih otpjevao dvije pjesme, a kasnije im se pridružio i zbor pred-kolaca pa su svi zajedno izveli jo-dvije pjesme. Zborovima je ravnala s. Magdalena Vi-i , voditeljica zborova. Slijedila je recitacija pod nazivom *Sveti Nikola*, koju su izveli prvopri esnici i djeca 4. razreda. Nastupila je i odrasla flupna folklorna skupina koja je izvela ples *Lika*. Na slavlje je stigla i folklorna skupina Hrvatske katoli ke misije Mainz, koja je izvela *Imotsko kolo*. Nastupila je i flupna mala i srednja folklorna skupina koja je izvela *Podravske plesove*. Izveden je i igrokaz *Nikolin dolazak*. Zbor djece i mladih izveo je pjesmu *Nek svima je sretan Božić*, a pridruživši su im se i okupljeni u dvorani, nakon ega je sv. Nikola podriješio darove. Prire ena je i tombola, a prihod od proslave u iznosu od 7000 eura po peti je put namijenjen -kolskim sestrama franjevkama Krista Kralja splitske provincije Presvetoga Srca Isusova, koje ve etrdeset godina djeluju u misijama u DR Kongu u Africi. lanice Frame su u predvorju dvorane priredile akciju pe enja pala inki, a novac ostvaren od prodaje bit e upu en udruzi *Andeli* iz Splita, koja skrbi o djeci s najteflim tjelesnim o-te enjima.

Valja podsjetiti kako je na drugu adventsku nedjelju, 7. prosinca, flupu posjetila te-ko bolesna djevoj ica Nika Rogar iz Zagreba u pratnji roditelja te su se vjernici svesrdno odazvali i prikupili 4000 eura za njezinu operaciju. Vjernici te flupe svesrdno pomaflu i djelovanje hrvatskog misionara u DR Kongu u Africi fra Ilije Bari-i a te su za 2015. godinu obnovili 150 kumstava, a novac upla en u tu svrhu ide za -kolovanje djece u toj afri noj zemlji.

Na kraju je za sve prire en zabavni program u kojem je nastupio *Slasch-Band* i pjeva ica Izabela Martinovi .

Adolf Polegubi

JEKA IZ AFRIKE

40 GODINA U LUHWINJI

U subotu, 25. listopada 2014. godine, sve ano je proslavljena 40. obljetnica misijskoga djelovanja na-ih sestara u DR Kongu. Ujedno je proslavljena i 50. obljetnica redovni koga flivota s. Romane Bakovi i 60. obljetnica redovni koga flivota s. Blafenke Barun, na-ih prvih misionarka.

Sve ano euharistijsko slavlje u velebnoj flupnoj crkvi u Luhwinji prepunoj vjernoga puka Boffjega predvodio je nadbiskup Bukavua mons. François Xavier Maroy u zajedni-tvu s tridesetak sve enika. Na slavlju su sudjelovali brojni dobro initelji i suradnici na-ih sestara iz Luhwinje i susjednih mjesta, ve inom iz Bukavua.

Na po etku slavlja zahvale, s. Mirabilis Vi-i je ukratko iznijela povijesni tijek misijske zajednice sestara, a na kraju se prisutnima obratila provincijalna predstojnica s. Leonka Bo-njak ovo. Nakon toplih rije i i prigodnih darova upu enih sestrama u ime flupne zajednice i sela Luhwinje, na zavr-etku slavlja u crkvi, rije zahvale izrekla je s. Blafenka Barun. Potom su svi vjernici, njih preko dvije tisu e nazo nih, na njihovo veliko iznena enje, pozvani na zajedni ki ru ak. Sestre su se pobrinule da toga dana svatko od njih ima ösve aniö ru ak. Svatko je öne-toö dobio. I s malim su sretni i zadovoljni!

Prije etrdeset godina Luhwinja je bila zaboravljeno i zapu-teno selo u planinama, kapelanija flupe Burhale, udaljena preko 50 km. Nije tada bilo ni motora ni automobila. Za i i na misu ili na vjeronauk, trebalo je prevaliti sve te kilometre. I to po svakom vremenu: ako nisu padale tropske ki-e koje stvaraju blato, onda je upeklo sunce. Sve enik je u Luhwinju dolazio jednom ili dvaput godi-nje.

U flupskim knjigama Burhale prona-li smo da je misionar Hostens daleke 1944. godine preorekao da e Luhwinja postati flupa. Vjernici su molili i nadali se, vjeruju i da e se obistiniti ono -to sve enik kaffe, jer Gospodin koji poznaje vrijeme njegov je i gospodar, zna kad e odgovoriti na njihove molbe. Godine 1974., 1. oflujka, to se proro-tvo ostvarilo. Tada-nji je nadbiskup Mulindwa Mutabesha podario Burhinji, Luhwinji i Kazibi flupu sa sjedi-tem u Luhwinji. Ime joj je *Dolina Duha Svetoga*. Nova je flupa povjerena franjevcima iz Hrvatske. Bila je to sedamnaesta flupa nadbiskupije Bukavu u kojoj su tada bila tri dekanata: Ngweshe, Bukavu i Kabare.

Tæst mjeseci nakon toga nezaboravnog dana, 13. rujna 1974. godine, prve su -kolske sestre franjevke u Luhwinji postavile svoj -ator. Bile su to s. Romana Bakovi i s. Erika Dadi , a dopratile su ih vrhovna predstojnica s. Josephine Tominac, Amerikanka i s. Serafika Balaji , Hrvatica, koja tada bija-e provincijalka. Sestre nisu imale ku u - zapo ele su svoj misionarski put u te-kom siroma-tvu. U oflujku 1975. godine pridrufile su im se jo-dvije sestre: s. Blafenka Barun i s. Ljubomira Kustura.

Od samog dolaska sestre su se prihvatile te-kog posla, a to je u enje uro eni kog jezika *mashi*. Trebalo im je puno dobre volje i strpljivosti kako bi dobro nau ile uro eni ki jezik, upoznale taj dragi, ljubazni narod, njihov flivot, obi aje i potrebe.

A kako su to radile? Torbu na le a, –tap u ruke i putuj od sela do sela, preko ogromnih brda na kojima se prostire nova i vrlo rasprostranjena flupa. Susresti ljude, upoznati ih i vidjeti njihove flivotne situacije i potrebe, to je bio njihov flivot.

Kako su lijepi tragovi onih koji pronose Radosnu vijest! Tako su i–le u Kamagagi, u Mugurhu, u Ntondo, u Cihumbi, u Bwishashi... Mnoge su tajne izre ene i novosti izmijenjene po tim putovima na–ih planina.

Od otvorenja flupe kr– ani nisu prestali moliti o. nadbiskupa Mulindwa da im izmoli sestre koje e se brinuti oko zdravlja, –kolstva, i doprinijeti razvoju. Tako se za Boffi 1979. godine, s. Mislava Prki pridruflila sestrama i ve je nakon nekoliko mjeseci po ela pou avati u srednjoj –koli. Po etkom godine 1981. pristiflu dvije medicinske sestre, s. Ve enega Dovrani i s. Mirabilis Vi–i , s namjerom da vode brigu o zdravlju. U po etno vrijeme radni prostor bio im je obi ni dispanzer, a danas se Luhwinja mofle pohvaliti velikom lijepom bolnicom.

Godine 1988. otvorile smo zajednicu u Nyantende, s tri sestre. Godine 1993. otpo ele smo s redovni kim odgojem. Po velikoj providnosti Gospodnjoj 1994. godine dobile smo ku u u Ngubi u Bukavuu, namijenjenu za novicijat. U to vrijeme u susjednoj zemlji izbija rat koji je oflastio mnoge obitelji, odnio brojne flivote, zaustavio razvoj i preina io puno toga, pa i kod nas. Kad navr–ismo trideset godina na–e prisutnosti, 2004. godine, otvorile smo i etvrtu zajednicu sestara ó u Muhungu, u flupi Mater Dei u Bukavuu.

U flivotu misionara ne nedostaje problema. I mi smo tijekom proteklih godina pro–le kroz mnoge pote–ko e. U samim po etcima neki su se s nama –alili, htjeli su nas i obeshrabriti pitaju i tko nam pokaza put do Luhwinje. A mi uvjereni, uvjeravamo da nas je sam Gospod ovdje flelio i da je njegova volja da se ovdje nalazimo i sada. Njemu slava i ast!

Ono –to nam je najvi–e smetalo, nama i cijelom na–em dragom kongoanskom narodu, jest pomanjkanje mira, bjegovi, skrivanja i esti napadi. U tim neredima bile smo prisiljene zatvoriti zajednicu u Nyantende u velja i 1997., a ovu u Luhwinji u kolovozu 1999. godine. Sve smo pobjegle u Bukavuu. I u ovom trenutku zahvaljujemo svim kr– anima i ljudima dobre volje jer nas nisu zaboravili niti ostavili. Dapa e, primili su nas i skrivali dokle god je to bilo mogu e. Narod je po–tivao i sestre i zajednicu. Neka im Gospodin blagoslovi srce puno ljubavi i pafnje! Isto tako ne prestajemo zahvaljivati odgovornim sestrama na–e Druflbe i Provincije. U svim pote–ko ama bile su uz nas, hrabrile nas. Neka ih Gospodin blagoslovi!

A On je nepredvidiv. On zna vrijeme i poznaje dubine srdaca. Zna za na–u ljubav prema ovom puku i flerju da mu pomognemo. Tako nam je otvorio put te smo se pred kraj godine 2007. vratile i ponovno otvorile zajednicu u Nyantende i u Luhwinji.

Danas je na–a radost velika. Zahvaljujemo Gospodinu –to nas blagoslivlja i umnafla: trenutno nas je u zajednici dvadeset sestara, –est postulantkinja i trinaest kandidatkinja. Za sva dobra i udesa Gospodnja zahvaljujemo Tvorcu flivota!

Gospodine, Ti koji poznaje–na–a srca i bubrege, budi blagoslovljen svugdje, uvijek i dovijeka! Hvala Ti, hvala! Hvala 60 puta, 50 puta i hvala 40 tisu a puta!

s. Mirabilis Vi–i

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE

Bene wiru bazigirwa, omorhula n'obwinnja kuli mwe! (Draga bra o i sestre, mir vam i dobro!)

Dragi prijatelji naše sestrične zajednice drago mi je da smo danas zajedno, u srcu ovoga lijepoga afri koga kontinenta.

Vaša prisutnost na ovom slavlju četrdesete obljetnice života i djelovanja kolskih sestara franjevačka me u vama, u Nadbiskupiji Bukavu, pokazuje koliko ste privrđeni sestrama. Zajedništvo koje dijelimo diše franjevačkom jednostavnošću i bratsko-sestrinskom blizinom, koja, vjerujem, u srcima sestara budi spomen na dan kad su došle k vama. Na njihove prve misionarske korake.

Prve sestre stigle su na afričko tlo 13. rujna 1974. godine. One su, Bogu hvala, i danas ovdje s nama. To su vama dobro znane s. Erika, s. Romana i s. Blaženka. Vjerujem da imaju puno dragih uspomena koje žele s nama podijeliti, baš kao što su i život u redovništvu poslale darivale i darivaju vama, braćo i sestrama u Kristu. Vjerujem da neki od vas znaju da ove godine s. Romana slavi 50 godina, s. Blaženka 60, a s. Erika dogodine 50 godina redovništvu. Nije li znakovito da se ovi jubileji povezuju s današnjim slavljem 40. obljetnice njihova misijskog poslanja, a po njima i misijskog poslanja kolskih sestara franjevačka u srcu Afrike.

U Nadbiskupiji Bukavu sestre su došle na poziv nadbiskupa mons. Mulindwa Mutabesha. Došle su srdačnom dobrodošlicom. Narodu otvorena srca odgovorile su otvorenim srcem.

Mislim da nije previše reći i da je naša sestrična zajednica svojevrsna poveznica između kontinenta - afričkog i europskog. Vidim naše sestre i vas, dragi kongoanski prijatelji, kao dvije ispruđene ruke koje zblizavaju dvije geografski udaljene države u Hrvatsku i DR Kongo. Više sam puta dolazila ovdje i svjedočim da je vaša dobrota i susretljivost, vaš prijateljstvo i odanost koju pokazujete prema sestrama života i djelatna. Zbog toga vam hvala.

Povezanost koju živite već 40 godina jača je i od ratnih nemira koji vas, Bogu hvala, nisu odvojili pa i kad su sestre privremeno morale napustiti ovo drago i srcu im priraslo mjesto, Luhwinju. One su, zapravo, i tada ostale s vama. Mi u Hrvatskoj imamo izreku: „Prijatelji se u nevolji poznaju“. U ratnim stradanjima ona se u odnosu između u vas i sestara uistinu ostvarila.

Vaša uzajamna spremnost na žrtvu i to je dotle da ste bili spremni dati živote jedni za druge, prema onoj Isusovoj: „Nema veće ljubavi od ove, da tko svoj život položi za svoje prijatelje“ (Iv 15,13). Nažalost, jedan je život u Luhwinji uistinu i položen za sestre. Neka Gospodin blagoslovi žrtvu Leonarda Luaboshi Birhinganine.

Snađene Božjom pomoć u, oslonjene na providnost Božju i dobrotu ljudsku, sestre tijekom 40 godina čine prepoznatljivom karizmu Družbe kolskih sestara franjevačka Krista Kralja u Bukavu: u karitasu, u životu, u katehezi i zdravstvu. Koliko su u svom poslanju prepoznatljive i uspješne vi to najbolje znate. A i vaš dolazak o tome puno govori.

Poput svetoga Franje koji nije želio osnovati red, ali je svojim životom oduševio mnoge za Krista, tako su i sestre života i po Evanđelju postale znak. Znak radosnog životnog opredjeljenja za Krista, koji je privukao ovdanjske, domaće djevojke. Sestre su im otvorile vrata svoga sestrištva. I postale su članice Splitske provincije Presvetoga Srca Isusova. Dao Bog da se ova redovništva mladića franjevačkoga života i među vama razgrana i donosi plodove milosti Božje.

Ovo euharistijsko slavlje je naša zahvala Bogu za svako dobro koje po nama i s nama i za nas čini, a neka bude i znak naše međusobne povezanosti. Hvala Vam što ste došli slaviti svetu misu s nama.

Osobita mi je radost –to je danas s nama i preuzvi–eni nadbiskup mons. Francois Xavie Maroy. O e nadbiskupe pozdravljam vas u svoje osobno ime, u ime svih sestara na–e Splitske provincije a posebno onih koje su se flivotom i djelovanjem vezale uz va–u Nadbiskupiju, tako da su danas ovdje s nama ili su nekada bile, a sada su u Domovini Hrvatskoj.

Pozdravljam i generalnog vikara Pierr Bulambo, te zamjenika provincijala fra Andre Murabale, i vas bra o sve enici, redovnici, redovnice i sve lanove velike franjeva ke obitelji, laici i Bogu posve ene osobe, koji sura ujete s na–om zajednicom i podupirete je u njezinom redovni kom poslanju. Drago mi je da mogu pozdraviti flupnika ove flupe, fra Gabrijela.

ast nam je da je me u nama i kraljica Mwami-Kazi. Srda no vas pozdravljam i zahvaljujem za ljubav kojom darivate na–u zajednicu.

Ne mogu ne spomenuti se i prve kraljevske obitelji, Mwami Mukuba Rafaela i Namunene Hénriete, koji su prve sestre velikodu–no do ekali i od prvih dana na–u zajednicu pratili svojom dobrotom i dareflljivo– u.

Sa zahvalno– u se spominjemo prvoga katehiste u flupi gospodina Kulimushi Kulihoshi Oskara.

Radosna sam –to su me u nama predstavnici –kola, koordinator i sukoordinator, ravnatelj bolnica, ravnateljica nadbiskupijskog ureda za zdravstvo te odgovorni u bolnici u Luhwinji i u Nyantende s kojima moje sestre sura uju.

Sve vas okupljene od srca pozdravljam, a osobito vas bra o i sestre, dobri luhwinjani koje flivot povezuje s na–im sestrinskim zajednicama. Dobro nam je znana va–a plemenitost, nesebi nost i ljubav koju iskazujete sestrama, isto tako i flrtve i teret koji s njima dijelite. I to jo–od vremena izgradnje prve bolnice, –kole, ku e, crkve kad ste doslovno na svojim le ima nosili teret i sa sestrama bili jedno.

Bra o i sestre, dozvolite da svojim sestrama (kojih je s mladima 40) estitam 40 godina od dolaska u Kongo, 40 godina flivota i djelovanja Misije, s. Blaflenki 60 i s. Romani 50 godina redovni kog flivota.

Sve vas, dragi prijatelji i suradnici na–ih sestara, srda no pozdravljam i iskreno za svako dobro zahvaljujem!

Namahanga amugishe! (Bog vas blagoslovio!)

s. Leonka Bo–njak ovo

Luhwinja, 25. listopada 2014.

RIJEČ ZAHVALE U IME SVIH SESTARA

Draga braćo i sestre, sve vas srdačno pozdravljam!

Sabrani smo na ovoj Službi Božjoj da zahvalimo Bogu. I –to vam ovom prigodom mogu reći? Srce mi je puno, ali nedostaju mi riječi kojima bih izrekla sve –to čelim i –to u svom srcu nosim. A nosim duboku zahvalnost.

U prvom redu zahvalna sam dragom Bogu za svu ljubav i dobro činstva. Sv. Pavao kaže: *ὁ Θεός ἐμοί εἶμι* (1. Kor. 10,31) –emo dakle (i) reći? Ako je Bog za nas, tko je protiv nas? (Rim 8,31). I mi danas to isto možemo reći, jer u ovih 40 godina misijskoga života doživjele smo i doživljavamo da je Bog na našoj strani, da nas vodi. Trajno smo doživljavale Njegovu milost i milosrđie. Znamo i priznajemo svoje slabosti. Molimo Boga da nam oprostí kad ga nismo slijedile onako kako je On to htio.

Naša sestrinska zahvalnost zahvala itavi narod Luhwinje, Burhinji i Kazibe. Misijski smo život započele među vama i s vama. Radili smo zajedno, pomagali se i surađivali u svemu, dijelili smo radosti i poteškoće, podnosili zajedno velike ratne nevolje i progonstva.

Sa sjetom u srcu spominjem se i našega učitelja. Kulimushi Kulihashi Oskar nije vidljiv našim smrtnim očima, ali vjerujem da je među nama. Njemu posebno hvala! Neka mu Gospodin udijeli vječnu radost u svom Kraljevstvu. A svima vama, ovdje na zemlji i u vječnosti, Gospodin uzvratí za sve.

Zahvaljujem od sveg srca našim pastirima, nadbiskupima, svećenicima i redovnicama s kojima smo tijekom svih ovih godina rado surađivali.

Tko bi nabrojio naše prijatelje i dobro činitelje, ta oni su brojni i stoga svima izričemo našu zahvalnost.

Crkva! Ona je naša obitelj i Kraljevstvo Božje ovdje na zemlji. Ispunja me radost jer vidim, svjedočim da je riječ Božja uhvatila duboki korijen, raste, razvija se i donosi bogate plodove, ovdje u našoj Nadbiskupiji i u cijeloj zemlji Kongo. Zahvaljujem Bogu na tome i pozivam vas da plječkemo rukama: *Kugama akagasha* (posebni izraz zahvalnosti koji pripada samo Bogu).

Zaključujem zahvaljujući i našim sestrama, osobito onima koje su došli izdaleka kako bi podijelile s nama ovaj dan radosti i zahvalnosti. Naša zahvalnost usmjerena je i prema sestrama koje vičete među nama, njih čestí, a dijelile su s nama misijski život i rad i to upravo ovdje u Luhwinji, Nyantende i Bukavuu. Svima na svemu od srca hvala! A Bogu čast i slava!

s. Blafenka Barun

Luhwinja, 25. listopada 2014.

(Zahvala je izrečena na *mashi* jeziku)

PROSLAVLJEN BLAGDAN ZAŠTITNICE DOMAĆINSKE ŠKOLE

U Ngubi u Bukavuu 14. studenoga proslavljen je blagdan sv. Elizabete Ugarske, nebeske zaštitnice naše Domaćinske škole *Cinyabuguma* (u prijevodu Zajednica).

Stotinjak polaznica(ka) škole okupilo se u samostanskoj kapeli sv. Klare, gdje je euharistijsko slavlje predvodio fra Oskar Omer, odgojitelj franjevačkih postulanta u Nyantende. Nakon mise u dvoritu je priređen prigodni program koji su izvele djevojke, a potom ošvećani rođaci. Svi su učenici dobili kruh i kikiriki. Nekima je to bio jedini obrok u danu. Dirljivo je među njima vidjeti nekoliko djevojčica i dječaka koja rastu ili djelomično bez kose, bolesnih od neishranjenosti. Po izgledu bi se reklo da su možda za njih razrede osnovne škole, a imaju više od dvanaest ili petnaest godina.

Škola je stavljena pod zaštitu sv. Elizabete zbog njezine osobite osjetljivosti za potrebe siromaha koju je živjela posvetivši se skrbi za potrebne. I sestre u Misiji u DR Kongu već četrdeset godina posebnu pozornost posvećuju najsiromašnijima. Njihovom zauzetoj Domaćinskoj školi pohađaju djevojke koje u djetinjstvu nisu imale mogućnost završiti osnovnu školu. Za njih se provodi program opismenjavanja, poučavanja vjeronauka, računanja, higijene, lijepoga ponašanja, krojenja i šivanja, pripremanja hrane. Sada je to trogodišnja škola, koje je program usklađen s nadbiskupijskim programom domaćinskih škola, a u tijeku je usklađivanje s nacionalnim programom, kako bi polaznice po završetku dobile svjedodžbu priznatu na razini države. Sestre se trude da uz završnu svjedodžbu svaka djevojka dobije ošingericu, stroj za šivanje, kako bi naučeno mogla primjenjivati i time barem najosnovnije priskrbljivati za vlastiti život i život svoje obitelji. U želji njihovoga duhovnoga rasta i produbljanja vjerskog života daruju im Bibliju. Goru a je želja i neprestano nastojanje sestara da u tim mladim bi ima, osobito ženama duboko ranjenima mukotrpnim životom, razvijaju samosvijest i dostojanstvo djevojke i buduće majke, nositeljice života i odgoja u obitelji.

Tijekom četrdesetgodišnjeg misijskog djelovanja sestre su puno truda uložile u gradnju, osnivanje i vođenje Domaćinske škole, najprije u Luhwinji (1975.) a onda i u Bukavuu. Škola u Ngubi u Bukavuu djeluje od 2001., a u vlastitom prostoru od 2008. godine. Škola u Luhwinji *Bumoleke* (Svjetlost) i škola *Magdalena* u flupi Mater Dei u Muhungu, Bukavu, podrufnice su škole *Cinyabugumu* u Ngubi. Sve sestre, a osobito s. Romana Bakovi s velikim žarom i ljubavlju prati njen razvitak te sestre Kongoanke uvodi i budno prati u njihovim početnim koracima vođenja škole. Domaćinsku školu u Ngubi vodi s. Maria Louise Kaswera, u Luhwinji s. Noëlla Mizinzi, u Muhungu s. Clara Agano Kahambu. Svoju kreativnost s. Romana ostvaruje u poučavanju učenjica Domaćinske škole u izradi crkvenoga ruha. U vidu je stvaranje prikladnijeg prostora u Ngubi i za tu djelatnost.

Zajedno sa sestrama itave zajednice, rije ima psalmiste, molimo Gospodina da se po nama proslavljuje: *„Dobrota Gospodina, Boga našega, nek' bude nad nama; daj da nam uspije djelo naših ruku, djelo ruku naših nek' uspije“* (Ps 90,17).

s. M. Petra

BITI U SLUŽBI BOGA, CRKVE I LJUDI

Voditi bližnjega prema Kristu poslanje je svih nas koje živimo i ostvarujemo se kroz razne djelatnosti. Zajedni ko svim našim aktivnostima je svjedočenje Boga ljubavi prema svakom ovdjeku te usmjerenje svih onih s kojima radimo na jedini izvor života ó a to je Boga ljubav.

U našoj Misiji u DR Kongu imamo razne pristupe ovdjeku, koji je ovdje, usudit u se reći, naša višnja ispaćenija nego drugdje. Povijest, ali naftalost i sadašnjost, i to preko niza ratova dirigiranih potrošačkim potrebama suvremenog ovdjeka, modernih naša okupacije, ropstva i iskorištavanja, neprestano ponavlja ovdajšnjem ovdjeku da je manje vrijedan, naša različitost se naša trude dokinuti mu pravo naša sreću i vjeru da je ljubljeno Boga stvorenje.

Budno prateći znakove vremena i potrebe ovdjeka, dodale smo nove programe naša inškim školama u Luhwinji i u Bukavuu. Naftalost, posljedice rata i nesigurnosti osjećaju se i danas, naša svjesne smo da je biti sastojnica društvenoga života još dugi niz godina. Naime, mnogo je mladih koji zbog ratne nesigurnosti i siromaštva nisu mogli pohađati školu sukladno njihovoj dobi. Iako su propustili mogućnost naša vrijeme započeti školovanje, još uvijek su mladi i mogu ouhvatiti normalni životni ritam. Naš grad Bukavu, naša posebno naša Mater Dei u Muhungu, naša en je s velikim brojem mladih koji ne spadaju u našu enu kategoriju ó oni su ošnigdje. I kao takvi predstavljaju osocijalnu bombu koja je imati dalekosefne posljedice ukoliko se naša vrijeme ne to ne poduzme. Stoga u sklopu naših naša inških škola u Bukavuu ó u Muhungu i u Ngubi, uz postojeći program za djevojke i majke u obuci krojenja i šivanja naša vođenja naša instava, organizirali smo program dopunske osnovne škole, odnosno mogućnost da mladi u dobi od 9 do 18 godina po ubrzanom programu završe osnovnu školu. Umjesto redovitog programa koji traje šest godina, ovaj državni program omogućuje im da u tri godine završe školu te polafu državni ispit.

Naša naša suvremenog svijeta, koja su u mnogome suprotna moralnim i kršćanskim vrijednostima, naša naša vrlo lako naša u put do ovdjeka te naša se ustrajno boriti protiv njih i naša kreativne naša naša kako u ljudima, osobito mladima, pobuditi i održati naša naša za naša naša evanđeoskih vrijednota.

Brđovita naša Luhwinja, u koju su naše sestre stigle prije 40 godina, naša svojom otvorenošću i susretljivošću naša prekrasan naša je dar, ali dar koji obvezuje. Uz sve enike u naša naša jedina smo redovnička zajednica. I time još višnje osjećamo našu odgovornost za to povjereno naša selo, za dragi naša narod. Osluškuj i potrebe roditelja i obitelji s jedne strane, i poziv školske sestre franjevke Krista Kralja za ošbiti naša naša Boga, Crkve i ovdjeka s druge strane, naša naša smo se kao naše prve sestre davno u Mariboru, Imotskom, Dubrovniku, Zadruži otvoriti naša naša naša života i samostana naša naša ima.

U prostorijama naše dobro uhodane Domašne škole *Bumoleke*, otvorile smo jednu odgojnu skupinu dječjeg vrtića, za djecu od 3 do 5 godina. Svjesne naše poštaka i zahtjevnosti dobre organizacije za uspješno djelovanje dječjeg vrtića, iskoristile smo mogućnost za primjenu jednog državnog manje formalnog i administrativno zahtjevnog programa naša s djecom. Tako je dvadesetak naša naša u našem dječjem vrtiću u započelo našu put naša naša i otkrivanja svijeta molitve, slova i brojeva... Smijeh, pjesma i radosni usklici ispunili su naše lijepo i Bogom dano dvorište. Život je izišao iz kruga dvorišta i prelio se naša naša i five susrete i pozdrave djece i sestra naša putovima po selu. Nemjerljiva je radost sestara kad susretnu naša naša djecu i djece kad izdaleka opaze naše sestre te im trčati u susret. Dječji smijeh budi u svakome od nas naša naša zaboravljenu jednostavnost i svetost života. Nije ni naša, jer naša se veli naša Boga ljubavi oštovala upravo u Djetetu rođenom u priprostoštali.

Prepoznatljivost naših sestara prisutna je i u vjernosti franjeva koja duhovnosti koja se vidi i kroz stalnu skrb za skladno uređenje crkvenog prostora i liturgijskog ruha. U želji da zadržimo svoju prepoznatljivost kao i vjernost tradiciji, nastojimo razviti i postoje u skromnu djelatnost izrade crkvenog ruha. Mlada Crkva naše Nadbiskupije razvija se i potrebno ju je budno pratiti u svim njenim područjima, a među ostalim i stalnim promicanjem i unapređivanjem liturgije izrađene kroz molitvu, obrede, duhovne pjesme, ples kao i uređenje crkava i brigom za liturgijsko ruho. Ponovno se otkriva Franjo koji mete crkvu prepoznao u nama. Nadati nam se da ćemo misno ruhu izrađeno u našoj samostanskoj radionici poticati srca vjernika na radosnu i pobožnu slavu Stvoritelja svega svijeta, lijepog i skladnog.

Našim poslanje obojke Boga, Crkve i ljudi obojke uje nas, obvezuje i uvijek iznova potiče da idemo ususret onima koji nas trebaju.

s. Samuela Tominovi

SLIJEDI ME!

Mlada Crkva nadbiskupije Bukavu aktivno u svim svojim porama. Dokaz su tome stalna otkrivanja novih flupa i novih redovničkih zvanja. Novonastale flupe su dobro organizirane u svojim bazilicnim zajednicama i raznim skupinama vjernika. U nedjelju 2. studenog s. Françoise Baliuno Ciza i s. Anne Marie Mukundwa Kalinga posjetile su jednu takvu mladu flupu, flupu Mumosho otvorenu prije dvije godine i posvećenu sv. Andriji apostolu.

Posjet flupi bio je prigoda za susret s grupom mladih koji pokazuju interes za Bogu posvećenim životom. Njih 47 djevojaka i mladića produbili su svoje shvaćanje Boga posvećenog života u izlaganju sestara a još i u životnom razgovoru s njima. Kako prepoznati Boga poziv, kako ga živjeti i razvijati, koje su zahtjevnosti redovničkog života, što znači dati se za druge, samo su neka od pitanja s kojima su se susretali, a koja su istovremeno otkrivala njihovu želju za dubljim upoznavanjem i prepoznavanjem Boga poziva i ljudskog odgovora.

Sestre su nastojale odgovoriti na sva postavljena pitanja, a izlaganje o duhovnom pozivu produbile su oslanjajući se na evanđeoski tekst o pozivu Mateja. Duhovno zvanje razlaže se, događa se u dijalogu Boga poziva i osobnog odgovora, u najdubljem bitku osobe. Poziv je kao mlada biljka usana u srce, biljka koja raste i sazrijeva. Svatko je osobno pozvan njegovati je, obrađivati, uzgajati i poticati njezin rast. Odgovor na Boga poziv potiče nas da budemo aktivni u karitativnom djelovanju s bolesnicima, napućenima i najpotrebnijima. Daje nam milost da budemo glas Crkve koji mijenja društvo, po uzoru na Isusa Krista. Krist nam je model u svim aktivnostima, u životu općenito. Pomozite nam da se ne obeshrabrimo pred zahtjevnošću u duhovnog poziva.

U susretu s mladima nastojale smo ih potaknuti da ne uguše sjeme poziva ukoliko osjete da u njima klija. Željeli smo na taj način dati svoj doprinos Bogu djelujući u nama, a znamo da je potrebno mnogo molitve i razlučivanja prije donošenja odluke da se život Bogu posveti. Stoga ćemo molitvenom podrškom pratiti ove mlade i sve one koji osluškaju Boga glas u sebi, dajući im svjedokanstvo radosna i ispunjena života.

s. Anne Marie Mukundwa Kalinga, juniorka

KANONSKI POHOD VRHOVNE PREDSTOJNICE

Dana 29. studenoga u DR Kongo je doputovala na-a s. Klara T^Mmunovi , vrhovna predstojnica Druflbe, u kanonski pohod sestrama. Kako je ovo ve etvrti posjet s. Klare sestrama u Misiji, jednostavnost i radost biti ponovno zajedno, obilježili su susret sa sestrama. Tema *Sestrinsko zajedništvo: znak nade* i po etak kanonskog pohoda lijepo su se uklopili i u liturgijsku godinu, Godinu posve enog flivota, koja je otvorena na prvu nedjelju do-a- a. Ohrabruju e je bilo vidjeti õ-areniloö Druflba osoba posve enoga flivota u Nadbiskupiji Bukavu, koje su 30. studenoga sudjelovale na sve anom liturgijskom slavlju u katedrali Na-e Gospe od Konga.

Kanonski pohod s. Klara je zapo ela 1. prosinca u samostanskoj kapeli u Ngubi, Bukavu, euharistijskim slavljem i zazivom Duha Svetoga, a potom je otputovala u na-u najstariju misijsku zajednicu, u Luhwinju. Od 1. do 7. prosinca s. Klara je susrela, slu-ala i duhovno hrabrila sestre i najmla e kandidatkinje u brdovitoj Luhwnji. Lijepo je u njezinu prisustvu me u sestrama osjetiti cijelu Druflbu koja nas prati svojom molitvom i nadom. S. Klara je posjetila i sve enike franjevce koji djeluju u flupi, te mjesta apostolata sestara i njihove suradnike u na-oj Doma inskoj -koli i dje jem vrti u, te u srednjoj -koli i u bolnici. Zahvaljuju i Bogu za dar na-e Misije pomolila se i na grobu pokojnog kralja Mukubwa Raphaela i kraljice Henriette, koji su u Luhwinji prije 40 godina srda no primili na-e prve sestre.

Drugi tjedan do-a- a predvi en je za posjet zajednicama sestara u Bukavu-Muhungu i u Nyantende.

U duhu poruke pape Franje *Radujte se, flavimo da radosno flivljenje na-eg poslanja ispunjava sve na-e susrete i sestrinsko zajedni-tvo.*

s. Samuela T^Mmunovi

BOŽIĆNE ČESTITKE

Naći ćete noovorodenče gdje leži u jaslama. (Lk 2,12)

Po imo k novorođenom Djetetu, poklonimo mu se, otvorimo mu svoja srca i zafelimo da se nastani u njima. flivimo i nosimo radost i blagoslov Boffi a!

Svim sestrama i itateljima *Odjeka* flavimo sretan Boffi i blagoslovljenu Novu 2015. godinu! Uz pozdrav

va-e sestre sa Ksavera, Zagreb

On je ro ena ljubav.

On je ro eni mir.

On je ro ena pravda.

On je ro ena nada.

On je ro ena radost.

On je ro en u svjetlu svijeta.

Drage sestre, u ovim mislima flavimo vama i svim itateljima *Odjeka* puninu radosti Boffi a! Uz iskren pozdrav

va-e sestre iz Vrbani eve, Zagreb

Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima u prorocima; konačno, u ove dane, progovori nam u Sinu. (Heb 1,1-2)

Drage na-e sestre!

Neka nam otajstvo Boffi a i njegova prisutnost koja prosvijetljuje sve nas, unese radost u na-u svakodnevicu.

Vama, na-im prijateljima i dobroiniteljima radostan Boffi i sretnu Novu godinu, Godinu posve enog flivota, uz srda ne pozdrave flele

sestre iz Sigurate, Dubrovnik

Drage sestre!

Ro enje Isusovo je svima nama poticaj da se neprestano u svom srcu klanjamo otajstvu Boffje ljubavi prema nama.

I ovog se Boffi a opredjelimo za svjedo enje "boffi ne istine" - Bog nas voli u malom Isusu!

Radostan Boffi i sretnu Novu godinu flele vam

sestre iz Frankfurta

Isus u Boffi noj no i u obli ju malenog Djeteta silazi na svijet da nam donese poruku mira, ljubavi i radosti. Neka se njegov mir, ljubav i radost uvijek iznova raaju u na-im srcima.

Svim sestrama i itateljima na-ih *Odjeka* sretan Boffi i blagoslovljenu novu 2015. godinu flele i estitaju

va-e sestre s Lovreta

Javljam vam blagu vijest, veliku radost za sav narod! Danas se u gradu Davidovu rodio Spasitelj – Krist Gospodin. (Lk 2,10-12)

Njegovo ro enje neka ispuni boffi ne dane mirom. Njegov mir ispunio na-a srce. Njegov blagoslov bio s nama na svim putovima.

Sretan Boffi i nova 2015. godina!

Sestre iz Arbanasa, Zadar

Drage sestre!

Neka radost i mir ispune svaku od nas da budemo dostojne do ekati Isusovo ro enje. Sretan Boffi i Novu godinu od srca vam flele

va-e sestre iz Omi-a

Narod koji je u tmini hodio svjetlost vidje veliku; one –to mrklu zemlju obitavahu svjetlost jarka obasja. Jer, dijete nam se rodilo, sina dobismo. (Iz 9, 1. 5)

Sretan Boffi flele

sestre iz Zadra, Sv. Mihovil

U noći ugodnoj dok vladao je mir. S nebeskih je staza sišao Bog da otkupi duše svijeta tog.

Neka njegovo ro enje ispuni na–a srca svojom rado– u da mogneмо radosno pjevati: Svim na zemlji mir, veselje!

Svim sestrama i itateljima na–ih *Odjeka* sretan Boffi i blagoslovljenu Novu godinu uz srda ne pozdrave flele

va–e sestre iz Glonna

Drage sestre!

U ovaj dan radosti, budimo ispunjene Njegovom prisutno– u. Vidjeli smo i svjedo imo da je Ljubav si–la s nebeskih visina, do–la nam u susret i nastanila se me u nama. fiivimo tu stvarnost u na–im flivotima. U tim mislima flavimo svima radostan Boffi i blagoslovljenu 2015. godinu.

Va–e sestre iz DR Konga

Drage sestre i itatelji *Odjeka*, flavimo vam radosno slavljenje Kristova ro enja! I po suradnji s njegovom milo– u blagoslovljenu 2015. godinu.

Sestre iz Sinja

Želio sam vam reći jednu riječ i to je radost. Tamo gdje su posvećeni redovnici i redovnice uvijek je radost. (Papa Franjo)

U Godini posve enog flivota neka nam blagdanski dani Boffi a i Nove godine doista budu ispunjeni istinskom rado– u, flele

sestre iz Ka–tel Luk–i a

Rodio se Bog i čovjek usred stajiceí

Utvdimo najtopliji kutak svoga srca za jaslice, opskrbimo ih toplim, mekim pokriva ima ljubavi, dobrote, milosr a, zahvalnosti i radosti!

estit i blagoslovljen Boffi , sa flavljom da u na–im jaslicama maleni Isus sniva slatke sne!

Sestre iz Imotskog

Veselimo se novoro enom Kralju koji nam donosi mir. Neka taj Kristov mir ispuni sve nas kako bismo ga radosno navije–tale.

Sretan Boffi i blagoslovljenu novu 2015. godinu, uz topli pozdrav flele svima

va–e sestre iz Trpnja

Drage sestre!

Radost svetkovine Kristova ro enja neka nas potakne u pripremi za Njegov ponovni dolazak i uvede nas u radost Njegove vje ne slave na nebesima.

Svim sestrama radostan Boffi i blagoslovljena nova 2015. godina!

Sestre s Jordanovca, Zagreb

*Radujte se narodi kad čujete glas, da se
Isus porodi u blaženi čas!*

Neka radost Njegova dolaska prebiva u
na-*im* srcima, kako bismo mogli flivjeti u
ljubavi i slozi te navije-tati prisutnost
Djeteta Isusa u na-*im* zajednicama.

Sretan Boffi i blagoslovljenu novu 2015.
godinu flele vam

s. Marija, novakinja sa s. Karolinom

Na-*im* dragim sestrama i svim ljudima
dobre volje do kojih prispiju ovi *Odjeci*,
felimo dar Duha Svetoga kojim je Marija
bila ispunjena, kako bismo zajedno mogli
zapjevati Slavu Bogu, rije ju i flivotom,
imaju i trajno na umu da se novoro eni
Kralj, Spasitelj ljudi, krije u flrtvi
prezrenih i odba enih.

Va-e kandidatkinje Katarina i Vlatka
sa s. Milkom

NAŠI POKOJNICI

SESTRE NAŠE DRUŽBE

S. M. Pija Padjen, flivjela 83 godine, u Druflbi 64 godine preminula 7. studenoga 2014. u Zagrebu

S. M. Leonija Fajdiga, flivjela 88 godina, u Druflbi 53 godine preminula 26. studenoga 2014. u Brezju

S. M. Ćirila Nedić, flivjela 82 godine, u Druflbi 58 godina preminula 5. prosinca 2014. u Klo-tar Ivani u

RODBINA SESTARA

Mijo Tojčić, brat s. Izabele i s. Rahele, preminuo 23. studenoga 2014.

S. M. PIJA PADJEN

U petak, 7. studenoga 2014. godine, u Klini kom bolni kom centru Rebro u Zagrebu, preminula je naša draga s. Pija Padjen.

flivot s. Pije od ro enja se kretao trnovitim stazama i bio obiljeffen mukotrpnim hodom u kojem je trebalo u vr- ivati korak s pouzdanjem u Providnost. Zasigurno je, prebiru i sje anja u svom srcu, do posljednjeg koraka ovozemaljskog hoda kro ila u vrstoj vjeri i dubokoj nadi da e joj *Onaj u kojemu je sve i po kojemu je sve*, jednom u vje nosti dati odgovore na brojna pitanja. U Njemu e doku iti smisao i razloge te-kih dogaja koji su je pratili tijekom flivota, jer u Njemu je imala oslonac i snagu.

S. Pija Padjen, krsnim imenom Kata Mara, ro ena je 15. lipnja 1931. godine u Kninu od oca Josipa i majke Jozice. Uz jo- etiri brata, odgajana je u ozra ju maj ine poboflnosti i o eva domoljublja.

Mala Kata Mara kr-tena je 13. rujna 1931. godine u flupi sv. Ante u Kninu, prvu sv. pri est primila je 1940. godine u Drni-u, a sakrament sv. potvrde 1946. godine u Austriji, u izbjegli kom logoru.

Pred komunisti kom okupacijom i progonima, kojima su bili izlofleni, njezina je obitelj morala bjefflati najprije iz Gospi a u Knin i Drni-. Usljed ratnih zbivanja i nesigurnosti u Domovini, kao trinaestogodi-njakinju otac ju je uputio za Austriju skupa s majkom i najmla im bratom Zvonimirom, dok su ostala bra a i otac ostali u Domovini.

Put od Jasenovca, koji im je bio privremeno skloni-te, preko Bleiburga ih je doveo do austrijskih izbjegli kih logora, a sve pod okrutnom pratnjom komunisti kih prijetnji i batinanja. Bila je trajno suo ena s prijetnjama, okrutno- u, smr u, mu enjima i ubojstvima. U naredne dvije godine, provedene u Austriji, logore su mijenjali jedanaest puta, a u svakom od njih proflivljavali su nova isku-enja pra ena gla u i smr u djece te neljudskim uvjetima u kojima su boravili.

Nakon dvije godine boravka u logoru, posredovanjem franjevca Dominika Mandića, teška srca ostavljaju i u logoru majku i mlađeg brata, s brojnog drugom djecom uputila se u Rim. Riječi koje joj je majka uputila na rastanku: „Bojim se da se više nikada nećemo vidjeti“, na žalost su se obistinile te su ostale trajna rana na srcu s. Pije. Majku je Nebeski Otac 1952. godine pozvao u svoje okrilje, a s. Pija je itav ovozemni flivot ostala uskraćena i za susret s majkom i za saznanje o mjestu njezina ukopa. Otac je zajedno s brojnim Hrvatim poginuo na Bleiburgu, a jednog brata su partizani ubili u okolici Osijeka.

Primivši vrste temelje kršćanske vjere u obitelji, s. Pija je od ranog djetinjstva njegovala duhovni flivot, a posebno pobožnost prema Blaženj Djevici Mariji. To joj je davalo snagu u vrijeme izbjegljivtva, a ona sama bila je poticaj mnogima da se oslone na Boga i u njemu traže okrilje.

Boravak u Rimu, unatoč gorkom okusu izbjegljivtva, imao je i lijepih strana. Tu, na izvorima kršćanstva, u vrijeme bila je svoju vjerniku predanost Bogu, a susreti s redovnicama probudili su iskru duhovnoga poziva, koja se rasplamsala u želju da svoj flivot u redovništvo posveti služenju Bogu i ljudima. S. Pija stupila je u Družbu selskih sestara franjevnaka u Rimu 15. listopada 1950. godine. Prve zavjete polofila je u Rimu 1951., a doflivotne zavjete 1956. godine te otvorila Bogu svoje srce za daljnje zahvate u njezin flivot.

Ubrzo je kao misionarka otputovala u Argentinu gdje je radila kao odgajateljica u dječjim vrtovima, kao vjeroviteljica u osnovnoj i srednjoj školi, a kasnije i kao uiteljica likovnog odgoja.

Osjećajući za lijepo i nadarenost za umjetnost te duh likovnog stvaralativtva dolazili su do izražaja u flivotu s. Pije još od djetinjstva, a za boravka u Argentini imala je više mogućiosti da taj Božji dar u sebi razvije. Diplomirala je na Likovnoj akademiji i na Katoličkoj uiteljskoj školi u Argentini.

Nakon sedamnaest godina boravka u Argentini, Urugvaju i Paragvaju, s. Pija se 1973. godine vratila u Rim, u koju u na Farnesini, gdje je gotovo dvadeset godina radila kao odgajateljica u dječjim vrtovima, kao nastavnica u osnovnoj školi te uiteljica likovnog odgoja u srednjoj školi.

Sav flivot, od rodnog hrvatskog kraljevskog grada Knina, preko izbjegljivtva, austrijskih logora te boravka u Rimu i Argentini, s. Pija je neprestano u srcu nosila domovinu Hrvatsku i svoj narod te flivotne flrtve i nedaće prikazivala za svoju *milu domovinu i hrvatski narod*, kako je zapisala u svom duhovnom dnevniku, davne 1956. godine.

Po etkom Domovinskog rata, 1992. godine, suosjećajući i s Domovinom i proflivljavajući i iznova strahote Drugog svjetskog rata koji je u svom flivotu tako gorko iskusila, s. Pija je u sebi osjećala neutaflivu želju da se vrati u Hrvatsku. Ta joj se želja ispunila u listopadu 1992. godine. „U dnu duše osjećala sam se sretna –to se vraćam“, zapisala je s. Pija u svojim bilješkama, prisjećajući i se povratka u Domovinu.

Od 1992. do 1994. godine, boravila je s. Pija u redovnici zajednici naše Provincije u Katedrali Lukovici u gdje je u dječjim vrtovima u podučavala djecu.

Godine 1994., nakon osnutka samostana sestara na Jordanovcu, s. Pija među prvima dolazi u tu kuću. Ugrađujući i se u njegove temelje, tu ostaje do prelaska u zajedništvo Oca nebeskoga.

Uz vjerno vršenje redovničkih obveza, posebno se posvetila likovnom stvaralativtu, kojim je ispunjala svoju svakodnevicu u Zagrebu. Mnoga njezina kiparska i slikarska djela izraz su Božje stvaralke snage, ljubavi i dobrote. U duhu franjevnake jednostavnosti umjetno – u je slavila Stvoritelja.

Brojne samostalne izloflbe te deseci skupnih izloflbi koje je ostvarila od Argentine do Rima, od Katedrale do Zagreba, Splita, Krašića, Gospića, Ljubljane i brojnih drugih mjesta, svjedoče o bogatstvu njezina stvaralakog opusa i –irini duha –to ga flivotna stradanja nisu sputala.

Svojom posebno– u unosila je u na–u zajednicu zraku vedrine, daju i ton radosne jednostavnosti u obilježjima prilika. Radovala se svakoj pažnji, bila joj je draga svaka blizina, svaka lijepa riječ i gesta.

Uz redovni poziv, koji je nadasve ljubila i perspektivu umjetnika kroz koju je gledala na svijet oko sebe, iako ponekad neshvatila, s. Pija je posebnu ljubav gajila prema svojoj obitelji. Njezina braćra, nećaci i pranećaci bili su joj privrtni. Rado ih je posjećivala, isti u njezinoj i njezini brizi i brigu kojom su je obasipali. Ta se blizina i ljubav pokazala i u kratkom razdoblju bolesti kojom je bila pogođena posljednjih tjedan dana.

Unatoč dobi, s. Pija nas je svojim odlaskom sve iznenadila. No, promatrajući njezin životni put ne možemo ne zastati pred spoznajom da je njezino srce, iscrpljeno patnjom i ispačeno brojnim životnim ranama, koje je niz godina smireno nosilo, jednostavno postalo preslabo za daljnji hod ovozemaljskom stazom.

Draga na–a s. Pija, u ime sestara na–e redovničke zajednice, u ime tvoje obitelji, kojoj si bila duhovna potpora i oslonac, prijatelja i suradnika, svih onih s kojima te život vezao i ovih nazvanih danas na tvom ispraćaju, hvala ti za sve dobro kojim si obogatila na–e živote i živote brojnih znanih i neznanih diljem svijeta!

Kriste Gospodine, kojega si u svim životnim poteškoćama i nevoljama uvijek vjerno slijedila, neka te u vjernošći obdaru svojom slavom kako bi mogla spoznati puninu riječi sv. Pavla: *Sve patnje sadašnjeg vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama!* (Rim 8,18).

Na grudi svoje hrvatske zemlje poživaj u miru Božjemu!

s. Jelena Lončar

U Zagrebu, 11. studenoga 2014. godine

USPOMENE NA MOJU DRAGU PRIJATELJICU ŠEKOVIĆ I SESTRU PIJU

Draga Šeko, ne mogu sudjelovati na tvom posljednjem ispraćaju, ali felim ti reći i podsjetiti na neke trenutke na–e zajedničke prošlosti.

Siječanj 1945., zima u prirodi, a zima i u mojem srcu. Bijeg iz Domovine, flalostan rastanak s tatom, braćom i stricom. U vlaku sam s mamom, sestrama i malim nećacima. Da tragedija bude gora, nakon nekoliko kilometara vožnje prema Mariboru, na–vagon u kvaru. Nalog, treba se iskrcati i prijeći u susjedni vagon već prepun naroda. Po sreći u jednoj kabini spazim mamu s kćerkom i sinom, koji me pozva–e k sebi. Odmah sklopivši prijateljstvo s djevojčicom mojih godina, a to je bila Šeka, koju je tako umiljato zvala njezina mama i braco Zvonko. Skupa smo doputovali do grada Braunau, a od tamo su nas kamionima prevezli u Neukirchen blizu –ume u drvene barake s krovovima zasutim zemljom. Sjećam se, Šeko, da smo zajedno odmah sklopile društvo s drugim djevojčicama na–dobi, posebno s Marijom Došen, Maricom i Dragicom. To je bilo nerazdružljivo, a zdravo druženje. Nama su se kasnije pridružile i druge djevojčice, kad nas je vojska prevafala iz jednog logora u drugi. To je bilo društvo Šeke Padjen i Kate Sari. Uvijek smo bile zajedno i povjeravale jedna drugoj svoje osjećaje i zapuštanja. Ti si bila jaka i otporna, a ja slabunjava. Bila si mi obrana u mnogim slučajevima. Po naravi bila si veseljak pa smo izvodile mnoge –ale i razveseljavale na–flalosne majke. Volila si igru, ples, pjesmu, priredbe, emu sam i ja bila škola. U dužini si nosila i posebnu sklonost za umjetnost i slikarstvo koje si kasnije u životu razvila. Zajedno smo organizirale priredbe i razveseljavale narod da ne misli samo na flalosnu situaciju u kojoj smo se svi tada

nalazili. Volila si i molitvu. Otac Pijo Frflop uveo nas je u Grignijevu pobofnost Mariji ototus tuusö. S grupom djevojica dnevno smo molile kronicu za obraenje grje-nika. Imale smo iste ideale i eznule da ih ostvarimo. I to nam je uspjelo. I do-ao je onaj sretni dan u Astenu kod Linza. Otac Bernardin Bjelodjeri do-ao iz Rima da skuplja djeake koji flele biti sve enici. I mi smo pohrlile k njemu i u povjerenju rekly da i mi flavimo i i u samostan. On nas je iznenaeno gledao i obe ao da e nam pomo i. I bio je od rije i. Ali to je zbunilo i zabrinulo na-e ve oflalo-ene majke. I nastala je borba u obitelji. Ti jedina k erka, a ja najmla a u obitelji na koju je majka ra unala u svojoj starosti. A majke na-e ve u poodmaklim godinama. Nastala je goru a molitva s obadvije strane. Nije bilo lako ni nama a ni majkama. Ipak, Bog je izveo svoj plan, ublaffio i smirio majke, a nama dao milost da do emo do flajenog cilja.

Postigle smo za im smo hlepily, ali borba i patnje nisu prestale. Te-ka tu ina, strani jezik, nove navike flivota, pote-ko e u -koli, pote-ko e u zajednici. Sve to je pridonijelo i uplivalo, Seko, na tvoje zdravlje, posebno smrt tvoje mame u tu ini. Trebalo je puno vjere u takvim trenutcima. Hvala Bogu to tebi nije nedostajalo. Imala si veliko pouzdanje u Boga, a posebnu pobofnost prema Majci Bofljaj, koju ti je u srce usadio otac Pijo Frflop, kojega si jako cijenila i molila da kao redovnica nosi-njegovo ime.

Draga Seko, dobro znam da si prebrodila mnoge ku-nje i da je tvoj flivot bio posut kriflevima te da je tvoja osjetljiva narav bila ranjena mnogo puta. Ipak, ti si s Bofljajom pomo i sve to svladavala i prikazivala dobrom Bogu. On ti je dao snage da si sve to uspjela prebroditi i ostati vjerna svom redovni kom pozivu. Neizmjerne si volila svoju domovinu Hrvatsku i godinama eznula za njom. Dragi Bog u svojoj dobroti dopustio je da se u nju vrati-, ostvari- svoj umjetni ki talenat, doffivi-duboku starost te u njoj sniva-vje ni san.

Po ivaj u naru ju tvoje majke zemlje, u O evu zagrljaju, a ja u u tu ini moliti za te.

Preporu i me Majci Mariji da me prati i bdije nada mnom u mojim zadnjim godinama flivota.

Tvoja prijateljica s. Celina Sari

Rim, 10. studenoga 2014.

Predraga s. prov. Leonka in vse vse sestre splitske province!

Vse sestre na-e province Vam izraflamo globoko soflalje ob izgubi drage sestre Pije Padjen.

Sestra Pija je bila tudi na-a, saj je fle kot mlada sestra pri-la k nam v pomo v otro-ki vrtec in od takrat smo ostale povezane skoraj pol stoletja.

Rada je prihajala k nam ve krat na leto in nam posredovala tudi svoja umetni-ka izkustva. Njen nasmeh, njena dobrohotnost in velikodu-nost nam bodo ostali v hvalefnem spominu.

Ker se ne moremo osebno udelefliti njenega pogreba bomo v na-i kapeli darovale zanjo sveto ma-o in darovale zanje na-e molitve in vsakodneвне flrtve.

Naj nam pri Bogu izprosi dobrih zvestih poklicev

hvalefna s. Doroteja in vse sestre

Trst, 10. studenoga 2014.

LIST DRUŽBE

Trkolske sestre franjevke Krista Kralja

Godina XVIII.

Studeni 2014.

Br. 3 (49)

IZ GENERALNE KU E

Zahvalne smo Gospodinu koji nas je vodio i podrflavao tijekom pripreme i odvijanja VII. plenarnog vije a u ku i matici u Mariboru od 25. kolovoza do 6. rujna 2014. godine. Tako er hvala i svima vama, drage sestre, koje ste bile uklju ene u ovaj doga aj, tako vaflan za naosobni, kao i flivot na razini Druflbe. Na osobit na in zahvaljujemo provincijskoj upravi i sestrama Mariborske provincije za njihovo velikodu no gostoprimstvo.

Dragocjeno je bilo za nas susresti se kao sestre iste redovni ke obitelji, u prigodi 150. obljetnice dolaska prvih sestara iz Graza u Maribor. Provele smo Te dane u smirenom ozra ju, zajedni tvu i radosti, u slu anju jedinog U itelja koji nas poziva da budemo njegove *svjedokinje sve do kraja zemlje* (Dj 1,8).

Svjesne odgovornosti za Druflbu trafile smo na ine kako se me usobno podupirati na razini zajednica, me uprovincijskoj i na razini Druflbe. Bilo je tako er dosta govora o reorganizaciji, suradnji i dijeljenju na e karizme s laicima.

Nakon povratka iz Maribora provele smo nekoliko dana s na im sestrama iz Lemontske i Argentinsko-urugvajске provincije. Kasnije smo se posvetile zavr noj izradi Zaklju nog dokumenta VII. plenarnog vije a, kojeg, nadamo se, imate ve u rukama.

Neke od nas provele su neko vrijeme na odmoru, ali tako er sudjeluju i u slavljima jubileja u provincijama. S. Ana bila je na slavlju zlatnog i dijamantnog jubileja sestara te polaganju doflivotnih zavjeta s. M. Maje Ivkovi u Bugojnu. S. Angela nazo ila je slavlju 50. obljetnice Doma za starije i bolesne u Pliberku/Bleiburg u Austrijskoj provinciji. Vrhovna predstojnica s. Klara, i s. Zrinka sudjelovale su u slavlju stogodi njice zajednice na Lovretu u Splitu.

Na dan 13. rujna slavile smo u generalnoj ku i dan utemeljenja na e Druflbe, zajedno sa sestrama iz zajednice na Farnesini. Svetkovina sv. Franje okupila nas je na Farnesini u prigodi slavlja 50. obljetnice redovni kog flivota s. Zdenke Tomi . Bila je to radosna i jednostavna sve anost, puna zahvalnosti.

Tijekom mjeseca listopada s nama je nekoliko dana provela s. Mirna Puljiz iz Zagreba (Splitska provincija) prigodom svoje 25. obljetnice redovni kog flivota. Sestra je bila jako sretna i zahvalna to je mogla sudjelovati na svetoj misi s papom Franjom te obi i sveta mjesta u Rimu. Na povratku s odmora iz Hrvatske, na kratko vrijeme, proboravila je s nama s. Mirjam Peni , misionarka iz DR Konga.

Zajedno sa sveop om Crkvom radovala smo se sudjeluju i 19. listopada o. g. na Trgu svetog Petra u slavlju beatifikacije pape Pavla VI.

U pripremi Godine posve enog flivota, koja e zapo eti 30. studenog 2014. na prvu nedjelju do a a, Kongregacija za ustanove posve enog flivota i druflbe spostolskog flivota ó CIVCSVA

izdala je drugo okružno pismo *Scrutate ó Istražujte*. Nekoliko nas je sudjelovalo u njegovom predstavljanju koje je upriličeno na Papinskom sveučilištu Urbaniana 15. listopada 2014. S. Nicola Spezzati, podtajnica CIVCSVA, naglasila je kako nas pismo *Istražujte* poziva na budnost svega ljudskog i na njegovo duhovno određivanje. *Scrutare ó Istražujte* znači i postavlja i Bofljivi pogled na svijet, druge i na nas same. Nadajmo se da će ova Godina posvećenog svijeta za svaku od nas biti godina milosti i da ćemo se okoristiti njezinim plodovima.

S. Klara se priprema za kanonski posjet sestrama u DR Kongu u prosincu 2014. Pratimo apostolat naših sestara i posjet s. Klare svojim molitvama.

s. Ana Antolović

IZ MARIBORSKE PROVINCIJE

Ovog je ljeta u našoj Provinciji, u kućima i matici, održano Plenarno vijeće Družbe od 26. kolovoza do 6. rujna. Sve sestre Provincije pratile su ovaj događaj ustrajnom molitvom, dok su provincijska uprava, zajednica sestara u kućima i matici i ona novicijatska aktivno sudjelovale u pripremama i u odvijanju tog susreta.

Naša Provincija bila je na osobit način uključena u pripremu i slavlje 150. obljetnice dolaska prvih sestara iz Graza u Maribor. Radosne smo bile imale priliku susresti sestre koje su došle iz drugih provincija 6. rujna kako bismo zajedno slavile ovu obljetnicu svetom misom zahvalnicom u mariborskoj katedrali, nakon koje je slijedila akademija i agape. Hvala svima i svakoj napose!

U Repnjama smo 16. kolovoza slavile jubileje redovničkog svijeta naših sestara: 70. s. Darinke Bajec i 50. obljetnicu s. Gizele Knez, s. Franke Medved, s. Rafaele Glasenić, s. Ive Strofić i s. Branke Galić. Na poseban način bile su s nama prisutne s. Asumpta Dokl, s. Margareta Mordeje te s. Marinka Brezovnik, jubilarke koje je Bog pozvao sebi na vječno slavlje. Svečano euharistijsko slavlje u samostanskoj crkvi Presvetog srca Isusova predvodio je fra Stane Zore, OFM. On je u svojoj homiliji stavio naglasak na dar svijeta i na ono što je bitno u redovničkom svijetu. Sestarski zbor uzvela je slavlje. Zajedno s jubilaricama zahvalile smo za sve ono što je Bog ostvario u njima i po njima za Crkvu i svijet.

Za vrijeme školskih praznika održani su razni ljetni programi za djecu i mlade: doma i u školi u Repnjama i u Brezju, oratorij o Majci Margareti u Kamnici i u Jezerskom te tjedni ljetnog kampa u Kanjem Dolu.

U nedjelju 14. rujna u crkvi u matice u Mariboru položile su prve zavjete s. Sara Krifnik i s. Klara Jarc. Na *Slomšekovu nedjelju* 28. rujna primljene su u postulaturu u Repnjama dvije kandidatkinje Saša Lekanić i Iris Godec. Neka Gospodin blagoslovi naše mlade na njihovom redovničkom putu.

Na svetkovinu sv. Franje sve nas je razveselila vijest da je fra Stane Zore, provincijal franjevačke slovenske provincije i predsjednik KVRP u Sloveniji imenovan za novog ljubljanskog nadbiskupa. Sestre koje su naznačile slavlju 6. rujna u mariborskoj katedrali imale su ga priliku upoznati. Predsjedao je naime euharistijskom slavlju. Biskupsko ređenje bit će u ljubljanskoj katedrali 23. studenog, na svetkovinu Krista Kralja. Pratimo ga s velikom molitvom.

Na-e sestre juniorke sudjelovale su od 10. do 12. listopada u Cistercitskom samostanu u St. ni na susretu mladih redovnika i redovnica Slovenije, a od 17. do 19. listopada na me uprovincijskom susretu juniorki u Tu epima u Hrvatskoj.

U subotu 25. listopada sudjelovale smo na danu duhovnosti u Duhu Asiza kod bra e kapucina u Celju. U sklopu programa novoimenovani ljubljanski nadbiskup p. Stane Zore odrflao je predavanje na temu *Da ljubav bude ljubljena*. Istog dana zapo ela je svoje putovanje *uljana svjetiljka* koja e tijekom godine posjetiti sve zajednice franjeva ke obitelji. Cilj hodo a- a ove *svjetiljke* jest poticanje zajednica na molitvu, zauzimanje za mir i me usobno zajedni-tvo.

U Repnjama je 27. lipnja u 59. godini u vje ni flivot pre-la s. Fran i-ka Ger ar, katehistica i odu- evljena orgulja-ica. Na po etku 2013. godine sve nas je iznenadila njezina dijagnoza tumora na mozgu. Bila je operirana, primila kemoterapiju i bila na ku noj njezi uz potrebnu analgetsku terapiju. S. Fran i-ka se svjesno pripremala za prijelaz Ocu. Neprestano smo je podupirale svojom molitvom preporu uju i je boflanskom srcu Isusovu. Upravo na taj blagdan Gospodin ju je pozvao k sebi. Neka ufliva puninu radosti u Bogu!

s. Mira Rožanc

IZ SPLITSKE PROVINCIJE

Godina 2014. u na-oj Provinciji obiluje zna ajnim doga ajima i slavljima. Dva velika slavlja dogodila su se upravo ove jeseni: 100 godina flivota i djelovanja sestara na Lovretu u Splitu i 40 godina misijskoga djelovanja na-ih sestara u DR Kongu.

Split, Lovret. Dvodnevnim programom u provincijskom sredi-tu u Splitu proslavile smo stogodi-njicu prisutnosti na Lovretu. Uo i svetkovine sv. Franje odrflan je prigodni program. Na temu *Stoljeće posvećenosti bližnjemu na Lovretu* govorio je prof. Josip Vrande i naglasiv-i prisutnost sestara u povijesnom kontekstu Crkve i dru-tva, dok je s. Ivanka Mihaljevi , provincijalna predstojnica Bosansko-hrvatske provincije, izlaganjem *Širina Franjine jednostavnosti* nastojala biranim rije ima potaknuti promi-ljanje i odu- evljenje za oflivotvorenjem ove franjeva ke vrjednote. S obzirom da je upravo za ovo jubilejsko slavlje prire ena monografija *Jednostavna prisutnost – Školske sestre franjevke na Lovretu 1914.-2014.* slijedilo je njezino predstavljanje. Monografija je nastala kao plod fljelje da se minula stogodi-nja povijest sa uva od zaborava te predstavi u rije i i slici. Pisana jednostavnim stilom, zna enjski zgusnutim sadrflajem obra uje flivot sestara na Lovretu ó izvori-tu na-ega redovni koga poslanja i prisutnosti. Monografiju je predstavila s. Katarina Maglica, vrhovna poglavarica sestara dominikanka, a dobili su je svi uzvanici. Nakon programa u dvorani slijedio je molitveni dio, ophod sa svije ama do samostanske kapele te Ve ernja molitva i slavlje obreda preminu a sv. Franje.

Na svetkovinu sv. Franje sve ano euharistijsko slavlje predvodio je nadbiskup splitsko-makarski mons. Marin Bari-i u zajedni-tvu s biskupom dubrova kim mons. Matom Uzini em, predsjednikom Vije a HBK za ustanove posve enoga flivota i druflbe apostolskoga flivota, te dvadesetak sve enika. Nakon mise prire en je zajedni ki objed uz drufljenje u samostanskom vrtu.

Slavlju su nazo ile brojne sestre, nas oko 150 sabranih iz svih podruflnica Provincije, vrhovna predstojnica s. Klara Tmunovi , provincijalne predstojnice Mariborske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije te predstojnica ku e matice iz Maribora. Bile su i sestre drugih redovni kih zajednica iz Splita te suradnici sestara i prijatelji zajednice.

DR Kongo, Luhwinja. U subotu 25. listopada sve ano je proslavljena 40. obljetnica misijskoga djelovanja na-ih sestara u DR Kongu. Ujedno je proslavljena i 50. obljetnica redovni koga flivota s. Romane Bakovi i 60. obljetnica redovni koga flivota s. Blafenke Barun, na-ih prvih misionarka. Tom prigodom sestre je pohodila i u slavlju sudjelovala provincijalna predstojnica s. Leonka Bo-njak ovo u pratnji provincijalne tajnice s. Marije Petre Vu emilo. Sestre, postulantkinje i kandidatkinje, ukupno nas 40, okupile smo se u prvoj misijskoj postaji na-ih sestara.

Sve ano euharistijsko slavlje u velebnoj flupnoj crkvi Duha Svetoga u Luhwinji, prepunoj vjernoga puka - oko dvije i pol tisu e vjernika, predvodio je nadbiskup Bukavua mons. François Xavier Maroy u zajedni-tvu s tridesetak sve enika. Na slavlju su sudjelovali brojni dobro initelji i suradnici na-ih sestara iz Luhwinje, susjednih mjesta i ve inom iz Bukavua. Na po etku zahvalnog slavlja misionarka s. Mirabilis Vi-i ukratko je iznijela povijesni hod misijske zajednice sestara. Na kraju se prisutnima obratila provincijalna predstojnica s. Leonka.

Nakon zajedni-tva i okrjepe s euharistijskoga stola nastavljeno je radosno zajedni-tvo i tjelesna okrjepa za sve sudionike slavlja. Sestre su se pobrinule da svi prisutni imaju øsve aniø objed. Tako er su i svim korisnicima u bolnici iskazale solidarnost konkretnim gestom osigurav-i im ru ak toga dana. Bilo je to slavlje milosti i radosti za na-u zajednicu i za cijelu flupnu zajednicu u Luhwinji, prigoda za obnavljanje sje anja na prve misionarske korake i misijski flivot na-ih sestara tijekom 40 godina te obnovu misijskoga poleta i molitve za ustrajnost u radosti dijeljenja s drugima vjere, nade i evan eoske ljubavi.

s. Marija Petra Vučemilo

IZ TR™ ANSKE PROVINCIJE

Najvaflniji doga aj u ovom posljednjem razdoblju jest Plenarno vije e Druflbe koje je odrflano u Mariboru. Sa zanimanjem i molitvom pratile smo tijek zasjedanja Vije a. Vrhunac je bilo slavlje 150. godi-njice dolaska na-ih sestara u Maribor. Za nas je kao maloj Provinciji ohrabruju e, radosno i poticajno susresti se sa sestrama iz drugih provincija. Pune smo nade da e nam Plenarno vije e dati nove smjernice i ohrabrenja za budu nost.

Za vrijeme ljetnih praznika okupile smo i ovaj put djevojke i mladi e na tjedni duhovni susret u Camporossu. Sve je proteklo dobro zahvalju i pomo i s. Mirjam ernigoj iz Slovenije.

™kolska godina je u punom jeku i na-a briga je posebno okrenuta u enicima koji su kod nas na boravku poslije nastave, kako u Trstu tako i u Gorici. Pomaflu nam i u iteljice laikinje. Ove godine puno je roditelja traffilo mjesto za svoju djecu.

Unato zabrinutostima zbog prosvjeda, sestre u Egiptu obavljaju redovito svoj apostolat sa studenticama u Kairu i bolesnim staricama u Aleksandriji.

Opet smo osjetile na-u krhkost i malenost na-e Provincije. Stoga moramo ostati ujedinjene i me usobno povezane, pogotovo u ku-njama bolesti. Redovitu njegu i na-u stalnu prisutnost zahtijeva s. Kristina Bajc, koja ve vi-e od godinu dana lefli u krevetu. S. Elizabeta se te-ko razboljela i nalazi se u invalidskim kolicima. Potrebne su joj svakodnevne rehabilitacijske vjeflbe. I mnoge druge sestre se bore s bole- u. Sve zajedno nastojimo posve ivati svoj flivot daruju i ga Gospodinu.

s. Gabrijela Koncilja

IZ LEMONTSKE PROVINCIJE

Od na-eg zadnjeg javljanja doflivjele smo ovdje u Lemontu zatvaranje Mount Assisi Academy, ali i nove po etke koji nas ispunjaju nadom. Bilo je to posebno o ito u nekim na-im slavljima i godi-njim aktivnostima.

Nakon zatvaranja vi-e -kole Mount Assisi Academy bilo je puno posla koji je trebalo dovr-iti. Zgrada je o i- ena i mnogi predmeti iz nje su rasprodani ili darovani. Postoji mogu nost da zgradu prenamijenimo. Provincijalna predstojnica s. Therese Ann Quigney imenovala je komisiju koja e prou iti eventualne mogu nosti.

Tema VII. plenarnog vije a *Bit ćete mi svjedoci sve do kraja zemlje* poticaj je na-oj Provinciji za daljnje sluflenje u vjerskom odgoju, studentskom pastoralu, brizi o starim i nemo nim kao i pou avanju u flupskim -kolama. Otvorene su dvije nove zajednice u flupi sv. Petra i Pavla u Napervilleu i u flupi sv. Marije Magdalene u Jolietu. Dok nastavljamo s prou avanjem Papine pobudnice *Radost Evandelja*, nastojimo biti otvorene za novo sluflenje ovdje i *sve do kraja zemlje*.

Na-program s pridruflenim lanovima dobro napreduje. Iako tijekom ove godine nismo primili nove lanove, postoje novi kandidati koji e imati svoj susret u sije nju 2015. godine pod vodstvom nove ravnateljice s. Barbare Markovich. Po prvi put u formaciji novih lanova pomagat e i pridrufleni lanovi.

S. Maria Goretti Domovic i s. Regina Marie Draznak proslavile su 22. lipnja 60. obljetnicu redovni kog flivota sa sestrama i nekolicinom na-ih pridruflenih lanova. P. John Petrikovic, OFMcap, slavio je sv. misu u kapeli samostana. Nakon sve anog euharistijskog slavlja svi sudionici su se uputili u Slovenski kulturni centar gdje je nastavljeno zajedni ko slavlje.

Od 23. do 25. lipnja sve sestre Provincije okupile su se na duhovnu obnovu u na-oj ku i Alvernia Manor. Duhovna obnova odrflana je na temu *Razmišljati o utjelovljenju kao našem načinu života*. P. Petrikovic bio je na-predava i slavio je s nama sv. misu. Osim duhovnih nagovora, sestre su imale mogu nost sudjelovanja u nekim aktivnostima, kao -to je pripremanje sendvi a za besku nike i za posjet Brookfieldu, zolo-kom vrtu u Chicagu.

S. Therese Ann i s. Mary Terese Giblin sudjelovale su na Konferenciji franjeva ke federacije koja je ove godine odrflana u St. Louis, Missouri od 18. do 21. srpnja. Tema Konferencije bila je *Gajiti moć Kraljevstva*. Glavni predava i su bili s. Margie Wills, OSF i p. Michael Crosby, OFMcap. Prije Konferencije svaka zajednica je izabrala jednog lana za nagradu franjeva ke federacije kao priznanje u ostvarivanju godi-nje teme. Ove godine iz na-e zajednice nagra ena je s. Mary Terese.

Na-a Provincija je malena i geografski smo jako blizu, esto imamo mogu nost biti zajedno. Tako smo se 14. kolovoza sve okupile na molitvu i slavlje u Mount Assisi Conventu na kojem se svaka od nas prisjetila svog ulaska u novicijat i dana kada je poloflila zavjete. Dana 15. kolovoza sudjelovale smo na sve anom euharistijskom slavlju i zajedni koj ve eri u samostanu. Prvog ponedjeljka u rujnu, na blagdan radnika, slobodni dan u SAD-u, okupile smo se na pikniku u Alvernia Manor. Ponovile smo to i 27. rujna s na-im dareflljivim dobro initeljima na slavlju u stilu *Western*.

Na dan na-eg utemeljenja 13. rujna imale smo molitveni susret i agape na kojima su sudjelovali i mnogi na-i pridrufleni lanovi.

Dan Zajednice imale smo 4. listopada. Tema slavlja bila je *Živjeti u radosti naše evandeosko poslanje za Crkvu*. Dan je zapo eo molitvom u Sinsky Hall dell Alvernia Manor. Predavanje s. Theresite Donach, CSFN uklju ilo je video Rev. William Bowen s naslovom *A Complaint-Free World*. Dobile smo prakti ne upute i razmi-ljanja o utjecaju jadikovanja i na inu kako ga smanjiti; ne jadikovati tako da bismo mogli dublje flivjeti radost Evan elja.

Od 14. do 16. listopada s. Therese Ann sudjelovala je na regionalnoj Konferenciji redovničkih poglavarica (LCWR). Pedesetak poglavarica naše regije susrele su se u kući i matici sestara franjevki Presvetog Srca - Frankfort. S. Rose Mary Meyer, BVM imala je predavanje na temu *Projekt Irene - zajednički glas redovnica koje traže pravdu u svjetlu Evanđelja kako bi olakšale život ženama i djeci Illinoisa*. Nakon predavanja susret je nastavljen raspravom o upravljanju i vođenju djelatnosti, drugoj problematici na razini LCWR i molitvom. Zaključna odluka bila je *Biti vjerni ostajući na marginama Božje prostornosti*.

Listopad je pri kraju, divimo se jesenskim bojama oko nas, već pomalo i snijeg, sve nas to podsjeća kako se godišnja doba smjenjuju, a budućnost ostaje otvorena novim mogućnostima.

Čestitimo svim našim sestrama u svim kutovima zemlje Božji blagoslov dok se mi uputamo u nove službe i nova iskustva u radosti Evanđelja.

s. Kathleen Vugrinovich

IZ MOSTARSKE PROVINCIJE

Drage sestre, iako je u okvirima ovoga kratkoga javljanja nemoguće u cjelini predstaviti sve što od posljednjih vijesti u Kongregacijskom listu čitavamo, ipak u priopćiti neke važnije događaje koji zrcaljuju i potvrđuju našu karizmu na ovim prostorima. S novim rasporedom sestre se novom predanošću truditi i istaknuti znakove vremena učjepljujući se u život na koji nas Bog poziva.

Na Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Sarajevu naša je s. Kata Ostojić uspješno završila poslijediplomski studij čime je stekla zvanje magistricе odgojnih znanosti, s posebnim naglaskom na organiziranju, upravljanju i evaluaciji rada u institucijama odgoja i obrazovanja.

Što god vam rekne, učinite! tema je seminara za djevojke koje pokazuju zanimanje za redovnički poziv kojim je započeo rad obnovljenoga duhovnog centra u Bijelom Polju.

Na blagdan sv. Klare, 11. kolovoza 2014., u našem samostanu u Bijelom Polju u iznimno svečanom okruženju upriličeno je četverostruko slavlje. Dijamantni jubilej 60. obljetnicu redovništva proslavile su s. Mirjana Galić, s. Alma Čekić i s. Rozarija Radić. Zlatni jubilej 50. obljetnicu redovništva obilježile su: s. Bibijana Čurlin, s. Mirjam Spajić, s. Karmen Paradžik, s. Dobriša Leko, s. Melanija Pejić, s. Zdravka Tadić, s. Majda Ravlić, s. Vitalija Krifanac, s. Verena Rupčić i s. Sidonija Vučić, a s. Slavica Filipović i s. Magdalena Marić srebrni jubilej 25. obljetnicu redovništva.

Istoga dana doživjela redovničke zavjete položile su s. Anđela Pervan i s. Adriana Galić. Euharistijsko slavlje i obred zavjetovanja predvodio je mons. dr. Tomo Vuković, vojni biskup ordinarija u BiH.

U samostanu Rane sv. Franje u Međugorju s. Hijacinta Čuljak proslavila je 19. kolovoza svoj biserni jubilej 70 godina redovništva. Misno slavlje predvodio je mjesni biskup mons. dr. Ratko Perić.

Dok pojedine grane na stablu Provincije plode desetljeće ima vjernosti Evanđelju, dotle se milo i Božjom rukom novi život i izrastaju nove mladice.

Dana 9. kolovoza 2014. u samostanu sv. Franje u Bijelom Polju tijekom misnoga slavlja, koje je predvodio generalni vikar naše biskupije don Miroslav Majić, s. Ivana Markotić obnovila je redovničke zavjete do blagdana sv. Klare sljedeće godine.

U predvečerje blagdana *Rana sv. Franje*, 17. rujna, tijekom euharistijskog slavlja, koje je u samostanu sv. Franje u Bijelom Polju predvodio mjesni biskup mons. dr. Ratko Peri, prve redovnice zavjete položila je i obukla redovnice koje su odijelo s. Vesna Glavota.

Dan ranije, obredom uvođenja u redovnice koje su flivot, godinu novicijata započele su Matija Pašarić i Ivana Šušteršič. U postulaturu su primljene Ivana Džleba, Katarina Raić, Marija Puljić, Monia Ljubić, Jelena Hrkać i Marijana Bošnjak.

Tijekom rujna kandidaturu u našoj Provinciji započele su: Dajana Dujmovi, Anica Orlović, Katarina Vučković, Nikolina Beljo i Gojana Korać.

U organizaciji KVRPP BiH u franjevačkom samostanu sv. Petra i Pavla u Mostaru održan je 27. rujna 2014. godine XVII. redovnicima dan BiH. Među više od 300 redovnica i redovnika bila je velika skupina sestara naše Provincije. Sudionicima ovog bratsko-sestrinskog susreta iznimna je radost bila – to je glavno predavanje o temi *Poziv radosti evanđelja* održao mons. José Rodríguez Carballo, tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog flivota i družbe apostolskog flivota i bivši generalni ministar franjevačkog reda Manje braće. Po završetku programa redovnicima dana nadbiskup Carballo pohodio je našu zajednicu u provincijskom središtu u Franjevačkoj 88. U svom poticajnom obraćanju sestrama u ime Kongregacije je zahvalio za slušanje naše s. Albertine i za njezinu neupadnu, ali korisnu prisutnost.

I ovoga se ljeta nebo su nam otvoreno prignulo našoj Zajednici otvorivši svoja vrata s. Leonardi Rupčić koja je preminula 12. srpnja 2014. na bolesničkom odjelu samostana u Franjevačkoj 88 u Mostaru, u 87. godini flivota i 62. redovništva te mjesec dana kasnije s. Ani Turija koja je fizički flivotna nit prekinuta u samostanu sv. Franje u Bijelom Polju (Potoci 1) u 78. godini flivota i 56. redovništva. Obje su pokopane u sestrarskom groblju Gruban (Bijelo Polje) uz nazočnost i molitvu velikog broja sestara, svećenika i rodbine.

Tradicionalnim provincijskim hodoženjem u širokobriježko svetište započele smo 25. listopada program ovogodišnjih mjesecnih duhovnih obnova. Tema hodoženja koje je okupilo oko 120 sestara s pomlatkom Provincije bila je *S Marijom u Crkvi koja izlazi*, a predvoditelj je bio fra Tomislav Pervan, duhovnik sestara.

Nakon sudjelovanja u slavlju Plenarnoga vijeka Družbe, provincijalna predstojnica s. Franka Bagarić imala je susrete sa sestrama vjeronastateljicama i kućnim predstojnicama te pohodila sestre u New Yorku i Chicagu.

Na Godinu posvećenog flivota gledamo radosnom nadom i otvoreno – u trajnoj formaciji koja je svakidašnjim obraćanjem sposobna uiniti nas istinskim evangelizatorima, onima koje se otisnuli do kraja svijeta i posvuda naviještati Gospodina Isusa, Spasitelja.

s. Zdenka Kozina

IZ ARGENTINSKO-URUGVAJSKE PROVINCIJE

Dana 19. rujna 2014. godine s. Basilisa Alvarenga je za svoju predanost i posvećenost obrazovanju djece dobila priznanje *Božanski Učitelj* koje na nacionalnoj razini dodjeljuje Vijeće za katolički odgoj. Na ovoj svečanosti u pratnji su joj bile s. Alejandra Barrera, s. Adelaida Ferreyra i s. Rosa Vega.

Naša škola Ćsveta Klara Asiškā u Laishí, Formosa, proslavila je 23. rujna 80. obljetnicu svoga rada. Škola je osnovana 1934. godine i otvorila je svoja vrata siromanima i učenicima iz

mjesta. S. Lucila Rodriguez, provincijska predstojnica, i mnoge na-e sestre, u itelji, roditelji i sada-nji u enici sudjelovali su u ovoj proslavi. Euharistijsko slavlje predslavio je don Francisco Nazar, gradski flupnik. U ve ernjim satima odrflan je kulturni program uz prisje anja na iskustva sestara iz ove -kole. ak su uro enici iz mjesta sudjelovali s pjesmama, pri ama i anegdotama o tome -to su doffivjeli u prvim danima nakon osnutka. Na kraju programa odrflan je agape.

U Formosi je 27. rujna odrflan susret za pastoral zvanja. Pozvane su bile u enice srednjih -kola kao i mladi iz drugih filijala. Sudjelovalo je 18 djevojaka. Vjerou itelji su animirali susret. S djevojkama smo pripremili dva videa. Prvi je *Predstavljanje naše Družbe*, a drugi *Božji plan u mom životu*. One su iznijele zanimljiva razmi-ljanja kao odraz svijesti o dru-tvenoj stvarnosti u kojoj flive te svoje zabrinutosti i zainteresiranosti za pomaganje drugima. Susret je zavr-io euharistijskim slavljem koje je predvodio sve enik koji radi u pastoralu zvanja. On je ohrabrio mlade da slu-aju Isusov glas i budu vjerni u nasljedovanju Krista.

S. Lucila Rodriguez i s. Marta Perna, sudionice VII. plenarnog vije a, vratile su se vrlo sretne i duhovno okrijepljene nakon sudjelovanja i iskustva u radu, slavljima i hodo a- ima u povijesna mjesta na-e redovni ke obitelji.

Dana 10. i 11. listopada u Laishi, Formosa te 24. i 25. listopada u San Lorenzu odrflani su regionalni susreti sestara na temu *Pozvane podupirati se u ljubavi i praštanju*. U tim danima iskusile smo radost zajedni ke molitve i shvatile da je zajedni-tvo sredstvo koje nas ja a i podrflava naspram pote-ko a. Prvi dan smo slu-ale duhovne nagovore don Adolfa Canesin i o. Diega Maximino. Obadvojica sve enika su nas poticala na postizanje oprosta i ljubavi preko iskrenog dijaloga i molitve hvale, na prepu-tanje vodstvu Duhu Svetom i polaganje povjerenja u Boga. Drugi dan s. Lucila i s. Marta podijelile su svoja iskustva o radu i doga anjima tijekom zasjedanja VII. plenarnog vije a, a predstavile su i sadrflaj Radnog dokumenta. Posebno su istaknule duhovna iskustva tijekom hodo a- a u Kapelu, rodno mjesto na-e utemeljiteljice s. Margarete Puher i u Graz, generalnu ku u T^Mkolskih sestara franjevnika, odakle su do-le prve sestre koje su osnovale na-u Druflbu.

S. M. Angélica Medina

IZ BOSANSKO-HRVATSKE PROVINCIJE

Posljednji mjeseci u na-oj Provinciji bili su ispunjeni mnogim doga ajima i slavljima, a neke flimo podijeliti sa svima vama, drage sestre u Druflbi. Osim vafnih doga aja unutar vlastite Provincije bilo je i onih na planu Druflbe i me uprovincijskih susreta.

Doga aj od velike vafnosti jest Plenarno vije e Druflbe koje je bilo u ku i matici u Mariboru od 25. kolovoza do 6. rujna ove godine. Iz na-e Provincije na Plenarnom vije u sudjelovale su s. Ivanka Mihaljevi , provincijska predstojnica, i s. Ljubica Stjepanovi , izaslanica. Tajnica Plenarnog vije a bila je na-a s. Samuela Klai . Tom prigodom sestre Mariborske provincije, kao i sestre Druflbe, obiljeffile su 150. godi-njicu dolaska prvih -kolskih sestara franjevki iz Graza u Maribor. Na slavlju su sudjelovale i na-e sestre koje su bile na Plenarnom vije u.

Sestre Splitske provincije Presvetog Srca Isusova 3. i 4. listopada proslavile su 100. obljetnicu flivota i djelovanja na Lovretu u Splitu. Tom prigodom na-a provincijska predstojnica s. Ivanka Mihaljevi odrflala je predavanje na temu *Širina Franjine jednostavnosti*.

Od 17. do 19. listopada u na-em samostanu sv. Josipa u Tu epima održan je me uprovincijski susret sestara s privremenim zavjetima na temu *Poslanje školske sestre franjevke u Crkvi i suvremenom društvu*. Voditeljica susreta bila je s. Amabilis Juri . Na seminaru su, uz sestre s privremenim zavjetima, sudjelovale i sestre odgajateljice iz Mariborske, Mostarske, Splitske i Bosansko-hrvatske provincije. Ovakvi susreti su oboga uju i jer pruflaju mladim sestrama upoznavanja i dijeljenja zajedni kog redovni kog hoda.

U kapeli Presvetog srca Isusova, 11. srpnja, u Bugojnu 25. obljetnicu redovni kog flivota obilježile su na-e tri sestre: s. Mira Bliznac, s. Vlatka Dujmovi i s. Dara Zeki . Povodom ove proslave slavljenice su hodo astile u Svetu zemlju.

Na blagdan Uzvi-enja sv. Krifla, 14. rujna, u flupi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu doflivotne zavjete polofila je s. Maja Ivkovi .

Isti dan proslavljena je 50., 60. i 70. obljetnica redovni kog flivota. Sedam sestara proslavile su 50. obljetnicu redovni kog flivota: s. Patricija Mija evi , s. Milena Barun, s. Martina Dragi evi , s. Alberta Kupre-ak, s. Ladislava Gavranovi , s. Suzana Milardovi i s. Zdenka Tomi .

Tri sestre proslavile su 60. obljetnicu redovni kog flivota: s. Josipa Koba-, s. Ana Tikvi i s. Jacinta Marijan, a dvije 70. obljetnicu redovni kih zavjeta: s. Mihaela Raji i s. Benjamina Muti . Sve ano euharistijsko slavlje povodom obljetnica redovni koga flivota i polaganja doflivotnih zavjeta predslavio je mons. dr. Marko Semren, pomo ni banjolu ki biskup.

Provincijska predstojnica s. Ivanka Mihaljevi na svetkovinu na-ega sv. oca Franje, 4. listopada, u samostanu Krista Kralja na Gorici u Livnu primila je u novicijat postulanticu Franku Ivanovi .

U crkvi sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu prve redovni ke zavjete polofile su 5. listopada na-e tri novakinje: s. Blafenka Marijanovi , s. An elina (An elka) Ivan i i s. Antonija (Ivana) Crnoja. Zavjete je primila provincijska predstojnica, s. Ivanka Mihaljevi . I ovom prigodom sve ano euharistijsko slavlje predslavio je mons. dr. Semren.

Provincijska predstojnica susrela se 20. rujna u Bugojnu s ku nim predstojnicama s podru ja Bosne, Hrvatske i inozemstva. Predavanje na temu *Autoritet i animiranje zajednice* održao je fra Miro Jele evi , OFM, lan franjeva ke provincije Bosne Srebrene. Nagla-eno je da apostolska pobudnica *Evangelii gaudim* bude temelj i izvor poticaja za zajedni ki duhovni hod tijekom godine. Ku nim predstojnicama uru ene su odre ene smjernice i prigodni materijali za animiranje flivota i djelovanja pojedine zajednice.

Dvije na-e sestre uspje-no su zavr-ile studij. S. Jozefina Franjkovi je zavr-ila Sveu ili-ni diplomski studij sestrinstva pri Medicinskom fakultetu Sveu ili-ta u Zagrebu te time stekla zvanje magistre sestrinstva. S. Andrijana Danki je zavr-ila studij Sestrinstva na Zdravstvenom veleu ili-tu u Zagrebu i time stekla zvanje prvostupnice sestrinstva.

Bogu smo zahvalne za dar novih duhovnih zvanja. Na-a zajednica je bogatija za pet djevojaka koje su primljene u kandidaturu u na-samostan Krista Kralja na Gorici u Livnu.

Bogu smo zahvalne i za *sestricu* smrt. U na-em samostanu na Gorici u Livnu 24. srpnja preminula je u 78. godini flivota i 55. godini redovni-tva na-a s. M. Bogomila Lijovi . Neka je dragi Bog nagradi vje nim mirom.

s. Kata Karadža

IZ AUSTRIJSKE PROVINCIJE

Prije svega zahvaljujemo Mariborskoj provinciji, a na osobit na in s. Majdi Tisel, koja radi sa s. Ur-om u internatu St. Peter prenose i mladima na-u franjeva ku karizmu.

Na poziv provincijalne predstojnice, s. Terezije Tomazin, nekoliko na-ih sestara radosno se odazvalo i sudjelovalo u proslavi 150. obljetnice dolaska prvih sestara u Maribor. U sve anom euharistijskom slavlju zahvalile smo Bogu za sve primljene milosti, darove i prije eni put na-ih sestara.

Na dan slavlja utemeljenja Druflbe, 13. rujna 2014., sestre iz zajednice u St. Peteru zahvalile su za 50 godina redovni koga flivota s. Lucije Klemejak, s. Dominike Roblek i s. Mirijam Ufnik. Sve anu misu u samostanskoj kapeli predvodio je don Jurij Buch, uz sudjelovanje zbora iz Sele na elu s maestrom Romanom Verdela. Kulturni program tijekom sve anog objeda pripremio je mu-ki zbor Bil ovs.

U petak, 3. listopada 2014. bilo je veliko slavlje za na-u Provinciju. Proslavili smo 50. obljetnicu na-ega poslanja u ku i za starije osobe s mentalnom bole- u u Bleiburgu. Zahvalno euharistijsko slavlje predvodio je ravnatelj Caritasa don dr. Jofe Marketz, uz sudjelovanje dje jeg zbora iz nove -kole u Bleiburgu pod vodstvom gospodina Pepia Kropa. Nakon mise uslijedio je kulturni program koji su pripremili djelatnici i korisnici ku e. Pripremili su i sajam, ime su pokazali svoje kreativne sposobnosti. Slavlje je zavr-ilo zajedni kim objedom i plesom.

Svi smo radosno i- ekivali svetkovinu sv. Franje, posebno mladi. Mladi iz St. Petera, pod vodstvom s. Katje, hodo astili su u Zila te sudjelovali na misi koju je slavio mjesni flupnik don Stanko Trapp. U gostionici *Pri Stari Pošti*, gdje su ru ali, predstavili su tradiciju, narodne no-nje i dijalekt Zila. Tako er i djevojke iz internata provincijalne ku e ekale su s rado- u taj dan. Zajedno sa s. Andrejom pripremili su misno slavlje u kojem su aktivno sudjelovale. Nakon mise uslijedio je franjeva ki kviz i agape.

Nekoliko na-ih sestara sudjelovao je na *Danu redovnika* u Wernbergu. Dva lije nika odrflala su predavanje o zdravoj prehrani i brizi za zdravlje. P. Antonio Sagardoy, biskupski vikar za redovnike, odrflao je predavanje o duhovnoj, mentalnoj i fizi koj ravnoteffi.

s. Andrea Starz

IZ PARAGVAJSKE PROVINCIJE

U gradu Pedro Juan Caballero od 19. do 21. rujna ove godine u -koli Vergine del Rosario radosno smo slavile VI. susret u enika na-ih odgojnih ustanova Druflbe -kolskih sestara franjevaka Krista Kralja. Cilj susreta bio je integrirati u enike u bratsko-sestarsko i radosno dijeljenje iskustava, znanja i o ekivanja s obzirom na -kolu. Bilo je to tako er mjesto gdje mogu upoznati jedni druge i podijeliti bogatstvo svoga uzrasta, ideale, snove. U ili su kako poticati jedni druge na pravi put uzimaju i u obzir svoje kr- ansko opredjeljenje i svoj nemir s obzirom na poziv.

Temu *S radošću svjedočimo franjevačke vrjednote* sudionici su obradili na razli ite na ine. Predstavili su zatim svoje uratke po -kolama. Projekcijama, radom po skupinama te dramskom izvedbom pokazali su kako flivjeti franjeva ke vrjednote u svakodnevnom flivotu.

Taj je susret pokazao da je moguće živjeti u miru, solidarnosti, praćanju u poslušnosti te pravoj radosti, kako nas u naš brat Franjo iz Asiza.

U ta tri dana suživota iskusili smo bratstvo i sestrinstvo među mladima, u obiteljima i drugim sudionicima susreta. Naglašena je potreba da se to iskustvo ponovi u školama i obiteljima.

Sudjelovalo je 200 mladića iz škole Vergine del Rosario, Collegio Sacra Famiglia, škole San Francesco i Collegio Santa Maria degli Angeli. U obitelji su bili sa svojim roditeljima i nastavnicima uz stalnu potporu Provincijalne uprave i svake sestre iz zajednica koje su izbliza pratile susret, pripremu i tijek događaja.

Poticaji pape Franje trajni su nam izazov kako trebamo slijediti pravi put i boriti se za dostojan život u obitelji i u sredini u kojoj živimo. Stoga želimo odgovoriti na ovaj izazov prije svega potpuno i sebi usobno na život u slozi i miru. Osjetile smo snagu u izricanju svoga DA Bogu i Crkvi!

Paragvajska franjevačka obitelj, u kojoj sudjelujemo u Upravnom odboru, kao i svake godine organizirala je molitvu za mir u Duhu Asiza. U duhu inicijative sv. Ivana Pavla II. ekumenska molitva održana je 27. listopada u dvorani flupe sv. Franje Asiškog. Sudjelovali su članovi različitih crkava, veliki broj katolika, osobito franjevci i franjevke. Molitva se sastojala od kratkog razmišljanja o miru koje su animirali prisutni duhovni pastiri. Uslijedili su zatim zazivi za mir uz projekciju fotografija različitih situacija u kojima mir nije prisutan. Otpjevali smo na kraju pjesmu dok su se svi nazočnici ujediniли, na simboličan način, bijelom vrpcom, u željom da mir bude stvarnost u našoj zemlji, u obitelji, u Crkvi i u cijelom svijetu. Bio je to vrlo značajan i potresan trenutak. Uprilike je tako mali domjenak za sve. Otišli smo sa susreta s uvjerenjem da svatko treba predano i u suradnji s bližnjima raditi na izgradnji mira u svakom trenutku i sredini u kojoj živimo.

s. Margarita González

APOSTOLSKO PISMO SVETOG OCA FRANJE

svim posvećenim osobama u prigodi Godine posvećenog života

Predrage posvećene sestre i predragi posvećeni braćo!

Pišem vam kao Petrov nasljednik, kojem je Gospodin povjerio zadaću u vrstiti vjeru u Boga i (usp. Lk 22, 32), i pišem vam kao vaš brat, posvećen Bogu jednako kao i vi.

Zahvaljujemo zajedno Ocu, koji nas je pozvao nasljedovati Isusa u punom prijanjanju uz njegovo evanđelje i u služenju Crkvi, i izlio u naša srca Duha Svetoga koji nam daje radost i daje nam svjedočiti istavom svijetu njegovu ljubav i njegovo milosrđe.

Dijele i mišljenje mnogih od vas i Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, u povodu 50. obljetnice dogmatske konstitucije *Lumen gentium* o Crkvi, u čijem se 6. poglavlju govori o redovnicima, te dekreta *Perfectae caritatis* o prilagođenoj obnovi redovničkog života, odlučio sam proglasiti Godinu posvećenog života. Ona započinje 30. studenoga ove godine, na prvu nedjelju dočeka, a završava blagdanom Isusova prikazanja u hramu 2. veljače 2016.

Posavjetovavši se s Kongregacijom za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, za ciljeve ove godine sam postavio iste one koje je Ivan Pavao II. predložio Crkvi na početku trećeg tisućljeća, ponavljajući, u stanovitom smislu, ono što je već rečeno u posinodskoj apostolskoj pobudnici *Vita consecrata*: *«Vi nemate samo slavnu povijest koje se treba sjećati i koju treba pripovijedati, nego veliku povijest koju treba izgraditi! Gledajte u budućnost, u koju vas šalje Duh da s vama učini još velikih stvari»* (br. 110).

I. Ciljevi za Godinu posvećenog života

1. Prvi je cilj *gledati prošlost sa zahvalnošću*. Svaka naša ustanova ima iza sebe bogatu karizmatičku povijest. U njezinim je počecima prisutno djelovanje Boga koji, u svome Duhu, poziva neke osobe da blagovoljno nasljeđuju Krista, da preteče evanđelje u posebni oblik života, da istaknu ono ima vjere znakove vremena, da s kreativnom odgovorom na potrebe Crkve. To je iskustvo koje se kasnije raslo i razvijalo se, uključujući i nove članove u novim zemljopisnim i kulturnim okruženjima, te su tako zaživjeli novi načini ostvarivanja karizme, nove inicijative i izrazi apostolske ljubavi. Baš poput sjemena koje postaje stablo i svoje grane.

U ovoj će Godini biti korisno da se svaka karizmatička obitelj sjeti svojih početa i svoga povijesnog razvoja, da zahvali Bogu koji je dao Crkvi toliko mnogo darova koji je čine lijepom i opremljenom za svako dobro djelo (usp. *Lumen gentium*, 12).

Nužno je govoriti o vlastitoj povijesti radi očuvanja identiteta našim, kao i radi jačanja jedinstva obitelji i osjećaja pripadnosti njezinim članovima. Nije riječ o prekapanju prošlosti ili njegovanju beskorisnih nostalgija, već o tome da se ponovno prisjetimo puta što su ga prošli prethodni naraštaji kako bismo u njima otkrili iskru nadahnuća, ideale, projekte, nosive vrijednosti i to u prvom redu utemeljitelja, utemeljiteljica i prvih zajednica. Na taj način se na ujedno posvjestiti i doznati kako se karizmu živjelo tijekom duge povijesti, koju je kreativnost ona oslobodila, s kojom se teško ama morala nositi i kako se teško je prebrodilo. Može se otkriti nedosljednosti, koje su plod ljudske slabosti, a katkad također zaborava nekih bitnih aspekata karizme. Sve je to poučno i ujedno poziva na obračunje. Kazivati vlastitu povijest znači i uzdizati hvalu Bogu i zahvaljivati mu za sve njegove darove.

Zahvalni smo mu na poseban na in za ovih posljednjih pedeset godina nakon Drugog vatikanskog koncila, koji je predstavljao čnalet vjetrač Duha Svetoga za itavu Crkvu. Zahvaljuju i Koncilu posve eni je flivot ostvario plodni hod obnove koji je, sa svojim svjetlima i svojim sjenama, bio vrijeme milosti, ozna eno prisutno– u Duha Svetoga.

Neka ova Godina bude prigoda i da se ponizno, i ujedno s velikim pouzdanjem u Boffju ljubav (usp. *I Iv* 4, 8), prizna vlastitu krhkost i da je se flivi kao iskustvo Gospodinove milosrdne ljubavi; neka to bude prigoda da se snaflno dovikne svijetu i radosno svjedo i svetost i vitalnost koji su prisutni kod velikog broja onih koji su pozvani nasljedovati Krista u posve enom flivotu.

2. Ova nas Godina nadalje poziva *živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju*. Zahvalno sje anje na pro–lost poti e nas, u pomnom oslu–kivanju onoga –to Duh Sveti danas govori Crkvi, na sve savr–eniji na in ostvarivati konstitutivne aspekte na–eg posve enog flivota.

Od po etaka prvog mona–tva, pa sve do dana–njih čnovih zajednicač, svaki je oblik posve enog flivota plod poziva Duha na nasljedovanje Krista kako je predlofeno u evan elju (usp. *Perfectae caritatis*, 2). Za utemeljitelje i utemeljiteljice apsolutno pravilo je bilo evan elje, sva ostala pravila bit e tek izraz evan elja i sredstvo koje pomaffe flivjeti ga u punini. Njihov je ideal bio Krist, prionuti uza nj itavim bi em, sve dotle da se mofle s Pavlom re i: čTa meni je flivjeti Kristö (*Fil* 1, 21); jedini je smisao zavjeta bio odjelotvoriti tu ljubav ispunjenu zanosom.

Pitanje koje smo si pozvani postaviti u ovoj Godini glasi: dopu–tamo li se i na koji na in i mi interpelirati evan eljem; je li ono doista čputač za svakodnevni flivot i za izbore koje smo pozvani u initi? Ono je zahtjevno i traffi da se flivi s radikalno– u i iskreno– u. Nije dovoljno samo itati evan elje (ipak, itanje i prou avanje su iznimno vafni), nije dovoljno samo nad njim razmatrati (i mi to inimo s rado– u svakoga dana). Isus od nas traffi da ga provodimo u djelo, da flivimo te njegove rije i.

Je li Isus č moramo se nadalje zapitati č doista prva i jedina ljubav, kao –to smo to vrsto naumili prilikom polaganja na–ih zavjeta? Jedino ako je tome tako, moflemo i moramo ljubiti u istini i milosr u svaku osobu koju susre emo na svom putu, jer smo od Njega nau ili –to je ljubav i kako ljubiti: znat emo ljubiti jer emo imati srce jednako njegovom.

Na–i su utemeljitelji i utemeljiteljice osje ali u sebi suosje anje koje je obuzelo Isusa kada je vidio mno–tvo koje je bilo kao raspr–ene ovce bez pastira. Kao –to je Isus, no–en tim suosje anjem, darivao svoju rije , ozdravljao bolesne, davao jesti kruh, prinio sam svoj flivot, tako su se utemeljitelji stavljali u sluffbu ljudskog roda kojem ih je Duh poslao, na najrazli itije na ine: molitvom, propovijedanjem evan elja, katehezom, pou avanjem, sluffenjem siroma–nima, bolesnimaí Ma–tovitost ljubavi nije poznavala granica i znala je otvarati bezbrojne putove za no–enje daha evan elja u kulture i najrazli itije dru–tvene sredine.

Godina posve enog flivota nam postavlja pitanje o vjernosti misiji koja nam je povjerena. Odgovaraju li na–e sluffbe, na–a djela, na–e prisutnosti onome –to je Duh Sveti traffio od na–ih utemeljitelja, jesu li prikladne za postizanje njihovih ciljeva u dana–njem dru–tvu i Crkvi? Postoji li ne–to –to moramo mijenjati? Imamo li istu veliku ljubav prema na–em narodu, jesmo li mu blizu do te mjere da dijelimo njegove radosti i boli, tako da uistinu moflemo shvatiti potrebe i pruffiti svoj doprinos da na njih odgovorimo? čIsta velikodu–nost i samoodricanje koji su potaknuli utemeljitelje č traffio je ve sveti Ivan Pavao II. č moraju pokretati vas, njihove duhovne sinove, da odrflavate flivima karizme da se one, istom onom snagom Duha Svetoga koji ih je pobudio, nastave oboga ivati i prilago avati, ne gube i svoj istinski zna aj, kako biste se stavili u sluffbu Crkve i priveli punini uspostavu njegova Kraljevstvač¹.

U sje anju na po etke izlazi na vidjelo jo–jedan sastavni dio projekta posve enog flivota. Utemeljitelji i utemeljiteljice su bili o arani jedinstvom Dvanaestorice s Isusom kao i

zajedni-tvom kojim se odlikovala prva jeruzalemska zajednica. Osnivanjem vlastite zajednice svi su oni kanili ponovno stvoriti te evan eoske modele, gdje e svi biti jedno srce i jedna du-a, uflivati Gospodinovu prisutnost (usp. *Perfectae caritatis*,15).

flivjeti sada-njost s velikom ljubavlju zna i postati õprekaljeni u zajedni-tvuõ, õsvjedoci i tvorci onog 'plana zajedni-tva' koje je na vrhuncu ovjekove povijesti po Boffjem naumuõ². U dru-tvu sukoba, te-kog suffivota me u razli itim kulturama, tla enja slabih, nejednakosti, pozvani smo pruffiti konkretni model zajedni-tva koji, kroz priznavanje dostojanstva svake osobe i dijeljenje dara kojeg svaki mofle biti nositelj, omogu uje flivjeti bratske odnose.

Budite dakle mu-karci i flene zajedni-tva, odvaflite se da budete prisutni ondje gdje postoje razlike i napetosti, i budite vidljivi znak prisutnosti Duha Svetoga koji ulijeva u srca veliku ljubav da svi budemo jedno (usp. *Iv* 17, 21). flivite *mistiku susreta*: õsposobnost uti, slu-ati druge osobe. Sposobnost zajedni kog traflenja puta, metodeõ³, pu-taju i da vas u tome prosvjetljuje odnos ljubavi me u Boflanskim osobama (usp. *I Iv* 4,8) kao model svakog interpersonalnog odnosa.

3. *Prigriliti budućnost s nadom* fleli biti tre i cilj ove Godine. Poznate su nam te-ko e s kojima se suo ava posve eni flivot u svojim razli itim oblicima: opadanje zvanjâ i starenje, napose u zapadnom svijetu, ekonomski problemi kao posljedica te-ke ekonomske krize, izazovi internacionalizacije i globalizacije, zamke relativizma, marginalizacija i dru-tvena bezna ajností Upravo u tim nesigurnostima, koje dijelimo s mnogim na-im suvremenima, ostvaruje se na-a nada, plod vjere u Gospodina povijesti koji nam nastavlja ponavljati: õNe bojí se: jer ja sam s tobomõ (*Jr* 1, 8).

Nada o kojoj govorimo ne temelji se na brojevima ili djelima, nego na Onome u kojeg smo stavili svoje pouzdanje (usp. *2 Tim* 1, 12) i kojem õni-ta nije nemogu eõ (*Lk* 1, 37). To je nada koja ne razo arava i koja e omogu iti posve enom flivotu da nastavi ispisivati veliku povijest u budu nosti, koju moramo uvijek imati pred o ima, svjesni da nas prema njoj odlu no vodi Duh Sveti kako bi nastavio s nama initi velike stvari.

Ne podlegnite napasti brojeva i djelotvornosti, a jo-manje napasti da se uzdate u vlastite snage. Istraflujte obzore svoga flivota i sada-njeg trenutka õu budnom bdjenjuõ. S Benediktom XVI. vam ponavljam: õNe pridruflujte se zlogukim prorocima koji navije-taju svr-etak ili besmisao posve enog flivota u dana-njoj Crkvi; radije se zaodjenite Isusom Kristom i zaognite oruffjem svjetlosti ó kao -to poziva sveti Pavao (usp. *Rim* 13, 11-14) ó te ostanite budni i bdijteõ⁴. Nastavimo i uvijek se iznova vra ajmo na svoj put s povjerenjem u Gospodina.

Obra am se poglavito vama, mladi. Vi ste sada-njost zato -to ve aktivno flivite u krilu svojih ustanova, prufflaju i presudan doprinos svjeffinom i velikodu-no- u svog opredjeljenja. Vi ste istodobno i njihova budu nost jer ete ubrzo biti pozvani preuzeti vode u ulogu u animaciji, izgradnji (formaciji), sluffenju, misiji. U ovoj ete Godini vi voditi glavnu rije u dijalogu sa starijim nara-tajem. U bratskom zajedni-tvu mo i ete se obogatiti njegovim iskustvom i mudro- u i, istodobno, mo i ete mu dozvati u svijest ideale koje je upoznao na po etku svog redovni kog flivota, pruffiti polet i svjeffinu svog zanosa, te ete tako zajedni kim snagama iznjedriti nove na ine flivljenja evan elja i sve prikladnije odgovore na potrebe za svjedoenjem i navije-tanjem.

Raduje me saznanje da ete vi mladi iz razli itih ustanova imati prigode za svoje susrete. Neka susret postane uobi ajeni put zajedni-tva, uzajamne potpore i jedinstva.

II. Očekivanja za Godinu posvećenog života

Što napose očekujem od ove Godine milosti posvećenog života?

1. Prije svega da bude uvijek istina ono što sam jednom rekao: "Gdje god su redovnici ondje je radost. Pozvani smo iskusiti i pokazati da je Bog sposoban ispuniti naše srce i uiniti nas sretnima, te nema potrebe tražiti drugdje našu sreću; da istinsko bratstvo življeno u našim zajednicama jača našu radost; da nas potpuni dar u služenju Crkvi, obiteljima, mladima, starijima, siromanima ostvaruje kao osobe i daje puninu našem životu.

Da među nama ne bude tuđih lica, nesretnih i nezadovoljnih osoba, jer nasljedovanje s tugom na licu je falosno nasljedovanje. I mi, kao i svi drugi muškarci i žene, doživljavamo teškoće, no i duha, razaranja, bolesti, opadanje snaga zbog starenja. Upravo u ovome morali bismo pronaći šavrenu radost: naučiti prepoznati Kristovo lice koji nam je bio u svemu sličan te iskusiti radost znajući i da smo slični njemu koji, iz ljubavi prema nama, nije se sustezao podnijeti križ.

U društvu koje se razmeće kultom efikasnosti, salutizma, uspjeha i koje marginalizira siromane i isključuje ogubitnike, možemo, svojim životom, svjedočiti istinu svetopisamskih riječi: "kad sam slab, onda sam jak" (2 Kor 12, 10).

Na posvećeni život možemo primijeniti ono što sam napisao u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium*, navodeći jednu homiliju Benedikta XVI.: "Crkva ne raste kroz prozelitizam već privlači nove" (br. 14). Dakle, posvećeni život ne raste ako organiziramo lijepe kampanje za promicanje zvanja, već ako djevojke i mladi i koji nas susretnu osjete privlačnost prema duhovnom zvanju, ako vide da smo sretni muškarci i žene! Isto tako apostolska djelotvornost posvećenog života ne ovisi o djelotvornosti i snazi sredstava koja se koriste. Važno je život taj koji mora govoriti, život koji žari i radošću i ljepotom življenja evanjelizira i nasljedovanja Krista.

Ponavljam i vama ono što sam rekao crkvenim pokretima na proteklom duhovskom bdjenju: "Vrijednost Crkve, u osnovi, je živjeti evanjelije i davati svjedočanstvo naše vjere. Crkva je sol zemlje, ona je svjetlo svijeta, pozvana je uprisutniti u društvu kvasac Božjeg kraljevstva i ona to čini prije svega svojim svjedočanstvom, svjedočenjem bratske ljubavi, solidarnosti i dijeljenja" (18. svibnja 2013.).

2. Očekujem da probudite svijet, jer je prorokstvo karakteristično obilježje posvećenog života. Kao što sam poručio generalnim poglavarima: "evanđeoska radikalnost nije svojstvena samo redovnicima: ona se traži od svih. Ali redovnici slijede Gospodina na poseban način, na proroki način. Ovo je prioritet koji se danas traži: čiti proroci koji svjedoče kako je Isus živio na ovoj zemlji. Nikada se redovnik ne smije odreći prorokstva" (29. studenog 2013.).

Prorok prima od Boga sposobnost proniknuti povijest u kojoj živi i tumačiti događaje: on je nalik tražiti koja bdi i zna kada će svanuti (usp. Iz 21, 11-12). Poznaje Boga i poznaje muškarce i žene svoju braću i sestre. Sposoban je razlučivati kao i prokazivati zlo grijeha i nepravde, jer je slobodan, ne smije odgovarati drugim gospodarima osim Bogu, nema drugih interesa osim Božjih. Prorok je redovito na strani siromaha i nezaštićenih, jer zna da je sâm Bog na njihovoj strani. Očekujem dakle da ne odražavate živim utopijama, već da znate stvarati druga mjesta, gdje se živi evanđeoska logika dara, bratstva, prihvaćanja različitosti, uzajamne ljubavi. Samostani, zajednice, duhovni centri, citadele, škole, bolnice, obiteljski domovi i sva ona mjesta koja su nastala kao plod karizmatičke ljubavi i kreativnosti i koja će i dalje nastajati s daljnjom kreativnošću moraju sve više postajati kvasac za društvo nadahnuto na evanjelju, "ograda" koji govori o istini i snazi Isusovih riječi.

Ponekad, kao –to se dogodilo Iliji i Joni, mofle do i napast da pobjegnemo, da izbjegavamo zada u proroka, jer je previ–e zahtjevna, jer smo umorni, razo arani rezultatima. Ali prorok zna da nije nikada sam. I nama, kao i Jeremiji, Bog jam i: ðNe bojí se: jer ja sam s tobom da te izbavimö (Jr 1, 8).

3. Redovnici i redovnice, kao i sve druge posve ene osobe, naziva se, kao –to sam maloprije podsjetio, ðprekaljenima u zajedni–tvuö. O ekujem zato da ðduhovnost zajedni–tvaö, na koju je pokazao Ivan Pavao II., postane stvarnost te da vi budete prvi koji e postati svjesni övelikog izazova koji je pred namaö u ovom novom tisu lje u: ðu initi Crkvu domom i –kolom zajedni–tvaö⁵. Uvjeren sam da ete u ovoj Godini ozbiljno raditi na tome da ideal bratstva kojeg su tefili posti i utemeljitelji i utemeljiteljice raste na raznim razinama, kao u koncentri nim krugovima.

Zajedni–tvo se ostvaruje prije svega u pojedinim zajednicama svake ustanove. U vezi s tim vas pozivam da ponovno pro itate moje este istupe u kojima se ne umaram ponoviti da su kritike, ogovaranja, zavisti, ljubomore, antagonizmi, stavovi kojima nema mjesta u na–im ku ama. Kada su te pretpostavke ispunjene hod ljubavi koji se otvara pred nama je malne beskona an, jer se tada tefi uzajamnom prihva anju i pafnji, provodi se u djelo zajedni–tvo materijalnih i duhovnih dobara, bratsko ispravljanje, po–tivanje prema slabijimaí To je ö'mistika' zajedni kog flivotaö, koja na– flivot ini ösvetim putovanjemö⁶. Moramo tako er preispitati odnos me u osobama koje pripadaju razli itim kulturama, s obzirom na to da na–e zajednice postaju sve vi–e internacionalne. Kako dopustiti svakome da se izraflava, da bude prihva en sa svojim specifi nim darovima, da postane u punini suodgovoran?

O ekujem nadalje da se pove a zajedni–tvo me u lanovima razli itih ustanova. Ne bi li ova Godina trebala biti prilika da se s ve om hrabro– u iza e iz granica vlastite ustanove kako bi se zajedni ki stvaralo, na lokalnoj i op ojoj razini, zajedni ke projekte formacije, evangelizacije, socijalnih djelovanja? Na taj e se na in mo i djelotvornije pruffiti stvarno proro ko svjedo enje. Zajedni–tvo i susret me u razli itim karizmama i zvanjima je hod nade. Nitko ne gradi budu nost tako da se izolira, niti isklju ivo vlastitim snagama, ve tako da se prepozna u istini zajedni–tva koje se uvijek otvara susretu, dijalogu, slu–anju, uzajamnom pomaganju i –titi nas od bolesti autoreferencijalnosti.

Istodobno, posve eni je flivot pozvan tefiti iskrenoj sinergiji me u svim pozivima u Crkvi, po ev–i od prezbiterâ i laikâ, odnosno öda omogu i rast duhovnosti zajedni–tva prije svega u vlastitij sredini, a zatim u samoj crkvenoj zajednici i preko njezinih granicaö⁷.

4. O ekujem, nadalje, od vas ono –to traffim od svih lanova Crkve: iza i iz samih sebe i po i na egzistencijalne periferije. öPo ite po svem svijetuö bile su posljednje rije i koje je Isus uputio svojim i koje nastavlja upu ivati danas svima nama (usp. Mk 16, 15). Postoji itav jedan svijet koji eka: osobe koje su izgubile nadu, obitelji u te–ko ama, napu–tena djeca, mladi kojima je oduzeta budu nost, bolesnici i starije napu–tene osobe, bogati siti dobrima i s prazninom u srcu, mu–karci i flene u traflenju smisla flivota, oni koji fle aju za Bogomí

Ne budite prignuti nad samima sobom, ne dopustite da vas ugu–e male zadjevice u ku i, ne ostanite zatvorenici svojih problema. Ovi e se rije–iti ako budete i–li van pomagati drugima da rije–e svoje probleme i navije–taju radosnu vijest. Na i ete flivot darivaju i flivot, na i ete nadu daju i nadu, ljubav ljube i.

O ekujem od vas konkretne geste prihva anja izbjeglica, blizine siroma–nima, kreativnosti u katehezi, u navije–tanju evan elja, u uvo enju u molitveni flivot. Samim tim nadam se da e do i do racionalizacije struktura, ponovnog kori–tenja velikih ku a za djela koja vi–e

odgovaraju sadašnjim potrebama evangelizacije i karitasa, te prilagodbe djela novim potrebama.

5. Očekujem da se svi oblici posvećenog života propitkuju o onome –to Bog i današnji svijet traže.

Samostani i grupe kontemplativnog usmjerenja mogli bi dogovarati me usobne susrete, odnosno povezivati se na najrazličitije načine sa ciljem uzajamne razmjene iskustava o molitvenom životu, o tome kako rasti u zajedništvu sa Crkvom, kako podupirati progone, kako prihvatiti i pratiti one koji traže intenzivnijem duhovnom životu ili trebaju duhovnu ili materijalnu potporu.

Isto će moći iiniti karitativne ustanove, posvećene poučavanju, promicanju kulture, zatim one koje su prionule naviještanju evanđelja ili vrše pojedine pastoralne službe, te svjetovne ustanove u njihovoj kapilarnoj prisutnosti u društvenim strukturama. Matovitost Duha Svetoga je izjedrila tako različite načine života i djela koje nije moguće lako nabrojiti ili uklopiti u unaprijed sastavljene obrasce. Nije mi stoga moguće referirati se na svaki pojedini karizmatički oblik. Ipak, nitko ne bi smio u ovoj Godini izmaknuti ozbiljnom preispitivanju o svojoj prisutnosti u životu Crkve i o načinu na koji odgovara na stalna i nova pitanja koja se uzdižu oko nas, na vapaj siromašnih.

Jedino u toj pozornosti na potrebe svijeta i u poučljivosti poticajima Duha, ova će se Godina posvećenog života pretvoriti u istinski *kairòs*, Bofje vrijeme bogato milošću i preobrazbom.

III. Obzorja Godine posvećenog života

1. Ovim svojim pismom, osim posvećenim osobama, obrađam se i *vjernicima laicima koji, s njima dijele ideale, duh, poslanje*. Neke redovničke ustanove imaju u vezi s tim drevnu tradiciju, drugi pak tek nedavna iskustva. Doista, oko svake redovničke obitelji, kao i oko društva apostolskog života i samih svjetovnih ustanova, postoji veća obitelj, obitelj, obitelj, koja obuhvaća više ustanova koje se prepoznaju u istoj karizmi, i poglavito Kristove vjernike laike koji se osjećaju pozvanima, upravo u svojem laičkom staležu, pripadati istoj karizmatičkoj stvarnosti.

Potem i vas, laici, da živite ovu Godinu posvećenog života kao milost koja vas može uiniti svjesnijima primljenog dara. Slavite je sa Crkvom obitelji, da biste zajedno rasli i odgovorili na pozive Duha Svetoga u današnjem društvu. U nekim prigodama, kada se u ovoj godini budu organizirali zajednički susreti posvećenih osoba različitih ustanova, pobrinite se da i vi budete ondje prisutni kao izraz jednog Bofjeg dara, tako da upoznate iskustva drugih karizmatičkih obitelji, drugih skupina laika te se tako uzajamno obogaćujete i podupirete.

2. Godina posvećenog života ne tiče se samo posvećenih osoba, već i Crkve. Obradite se tako *čitavom kršćanskom narodu* da postane sve više svjestan dara kojeg predstavlja prisutnost tolikih posvećenih muškaraca i žena, tih baština velikih svetaca koji su istkali povijest kršćanstva. ¹Može bi bila Crkva bez svetog Benedikta i svetog Bazilija, bez svetog Augustina i svetog Bernarda, bez svetoga Franje i svetog Dominika, bez Ignacija Loyolskog i svete Terezije Avilske, bez svete Anje Merici i svetog Vinka Paulskog? Taj je popis gotovo beskonačan, seže sve do svetog Ivana Bosca i blažene Terezije iz Kolkate. Blaženi Pavao VI. je rekao: *„Bez toga konkretnog znaka, ljubav koja pokreće Crkvu našla bi se u opasnosti da ohladi, spasenjski paradoks evanđelja da otupi, 'sol' vjere da se razvodni u svijetu koji prolazi kroz razdoblje sekularizacije (Evangelica testificatio, 3).*

Pozivam dakle sve kr– anske zajednice da u ovoj Godini prije svega zahvaljuju Gospodinu i sa zahvalno– u se spominju primljenih dobara i koja i dalje primamo po svetosti utemeljitelja i utemeljiteljica i vjernosti vlastitoj karizmi tolikih posve enih osoba. Pozivam vas da se svi okupite oko posve enih osoba, da se radujete zajedno s njima, da dijelite s njima te–ko e, da s njima sura ujete, koliko je to mogu e, u ostvarivanju njihove slufbe i njihova djela, koji su u kona nici slufba i djelo itavo Crkve. Dajte da osjete ljubav i toplinu itavog kr– anskog naroda.

Blagoslivljam Gospodina zbog sretne podudarnosti Godine posve enog flivota sa Sinodom o obitelji. Obitelj i posve eni flivot su pozivi koji nose bogatstva i milost za sve, prostori humanizacije u izgra ivanju vitalnih odnosa, mjesta evangelizacije. Oni se mogu uzajamno pomagati.

3. Ovim svojim pismom usu ujem se obratiti tako er *posvećenim osobama i članovima bratstava i zajednica koji pripadaju Crkvama čija se tradicija razlikuje od katoličke*. Mona–tvo je ba–tina nepodijeljene Crkve i jo–je uvijek veoma flivo kako u pravoslavnim Crkvama tako i u Katoli koj crkvi. Na njemu se, kao i na drugim kasnijim iskustvima iz razdoblja u kojem je zapadna Crkva bila jo–uvijek ujedinjena, nadahnjuju sli ne inicijative ponikle na tlu crkvenih zajednica reformacije, koje su zatim nastavile ra ati u svome krilu daljnje izraze bratskog zajedni–tva i sluffenja.

Kongregacija za ustanove posve enog flivota i druffbe apostolskog flivota isplanirala je inicijative kojima je cilj omogu iti susrete pripadnika iskustava posve enog i bratskog flivota razli itih Crkava. Toplo preporu ujem te susrete kako bi poraslo me usobno poznavanje, po–tivanje, uzajamna suradnja, tako da ekumenizam posve enog flivota bude na pomo sveobuhvatnom hodu prema jedinstvu me u svim Crkvama.

4. Ne smijemo zatim zaboraviti da je fenomen mona–tva i ostalih izraza redovni kog bratstva prisutan u svim velikim religijama. Ne nedostaje, ak i ustaljenih, iskustava dijaloga me u mona–kim zajednicama Katoli ke crkve i nekih velikih religijskih tradicija. Nadam se da e Godina posve enog flivota biti prigoda za ocjenjivanje prije enog puta, za senzibiliziranje posve enih osoba na tome polju, kako bi se preispitali koje daljnje korake treba poduzeti prema sve dubljem uzajamnom poznavanju i oko suradnje na svim zajedni kim podru jima sluffenja ljudskom flivotu.

Zajedni ki hod je uvijek jedno oboga enje i mofle utrti nove putove odnosima izme u narodâ i kulturâ koji su u ovom razdoblju obiljeffeni silnim te–ko ama.

5. Obra am se na kraju na poseban na in mojoj bra i u biskupstvu. Neka ova Godina bude prigoda da se od srca i s rado– u prihvati posve eni flivot kao duhovno bogatstvo koje pridonosi dobru itava Kristova tijela (usp. *Lumen gentium*, 43) a ne samo redovni kih obitelji. ōPosve eni flivot je dar Crkvi, ra a se u Crkvi, raste u Crkvi, sav je usmjeren na Crkvu⁸. Zbog toga, kao dar Crkvi, to nije izdvojena ili marginalna stvarnost, ve joj intimno pripada, u samom je srcu Crkve kao odlu uju i imbenik njezina poslanja, budu i da izraflava duboku narav kr– anskog poziva i tefnju itave Crkve Zaru nice prema jedinstvu s njezinim Zaru nikom; dakle ōnepobitno pripada njezinu flivotu i svetosti⁹ (*isto*, 44).

U tome kontekstu pozivam vas, pastire partikularnih Crkava, na posebnu briflnu skrb u promicanju u va–im zajednicama razli itih karizmi, bilo onih iji korijeni seflu u pro–lost bilo novih, podupiru i, animiraju i, pomaflu i u razlu ivanju; s njeffno– u i ljubavlju budite bliski onim posve enim osobama koje se nalaze u situacijama patnji i slabosti, i, prije svega, prosvjetlujte svojim u enjem Boflji narod o vrijednosti posve enog flivota tako da u Crkvi zablista njegova ljepota i svetost.

Povjeravam Mariji, Djevici slušanja i kontemplacije, prvoj uenici svoga ljubljenog Sina, ovu Godinu posvećenog života. U nju, ljubljenu Očevu kćer uređenu svim darovima milosti, gledamo kao u nenadmašni uzor onog nasljedovanja u ljubavi prema Bogu i u slušanju bližnjemu.

Zahvalan vam sada zajedno s vama za darove milosti i svjetla kojima nas Gospodin obogatiti, sve vas pratim apostolskim blagoslovom.

Iz Vatikana, 21. studenog 2014., spomendan Prikazanja Blažene Djevice Marije.

FRANJO

¹ Apost. pismo *Los caminos del Evangelio*, redovnicima i redovnicama Latinske Amerike u prigodi 500. obljetnice evangelizacije novoga svijeta, 29. lipnja 1990., 26.

² Sveta kongregacija za redovnice i svjetovne ustanove, *Redovnici i promicanje čovjeka*, 12. kolovoza 1980., 24.

³ *Govor rektorima i učenicima papinskih zavoda i konvikata*, 12. svibnja 2014.

⁴ Homilija na blagdan Isusova prikazanja u hramu, 2. veljače 2013.

⁵ Apost. pismo *Nadolaskom novog tisućljeća (Novo millennio ineunte)*, 6. siječnja 2001., 43.

⁶ Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 24. studenog 2013., 87.

⁷ Ivan Pavao II., Posinod. apost. pob. *Vita consecrata*, 25. ožujka 1996., 51.

⁸ Nj. P. mons. J. M. Bergoglio, Intervent na Sinodi o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu, XVI. opća kongregacija, 13. listopada 1994.

PORUKA POVODOM POČETKA GODINE POSVEĆENOG ŽIVOTA 2015.

Vijeća Hrvatske biskupske konferencije
za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života
i
Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,

drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Papa Franjo nas je obradovao određivši da od 1. prosinca 2014. do 2. veljače 2016. proslavimo Godinu posvećenog života. Kao što je već u najavi ove godine bilo rečeno, prilika je to da se sa zahvalnošću u spomenemo nedavne prošlosti, osobito razdoblja od Drugog vatikanskog sabora, da s nadom prigrlimo budućnost svjesni da kriza kroz koju prolazi društvo i sama Crkva dotiče u punini i posvećeni život, te da sa strahom živimo sadašnjost, u ozračju istinskoga prijateljstva, dubokoga zajedništva, a onda i prave zaljubljenosti u Krista. Na taj način odgovaramo i na poziv pape Franje da očišćemo iz sebe, da budemo s Crkvom u izlasku, a to znači da živimo slobodu Božjega poziva. Potrebno je stoga napustiti ili premisliti neke tradicionalne oblike i načine prisutnosti i djelovanja posvećenih osoba kako bi se mogao udahnuti isti zrak Duha Svetoga, koji nas oslobađa usredotočenosti na same sebe skrivene pod plahtom izvanjske pobornosti ličene Boga (*Radost evanđelja*, Apostolska pobudnica o navješćanju evangelja, 24. studenoga 2013., 97).

2. U ovom se duhu dobro nadahnuti na izvornoj karizmi svake pojedine zajednice. Neke su zajednice kroz protekle godine već obilježile značajne obljetnice. Tako je u franjevačkoj obitelji prvi franjevački red proslavio 800. obljetnicu svojega utemeljenja, a drugi red, to jest klarise svojega, dok su pripadnici Franjevačkog svjetovnog reda obilježili obljetnice svojih začetnika. Svjetovni instituti spomenuli su se prije dvije godine 65. obljetnice dokumenta kojim je papa Pio XII. službeno potvrdio stalni potpuni posvete Bogu u svijetu. Isusovci su proslavili 200. obljetnicu obnove Družbe Isusove, dok salezijanci obilježavaju 200. obljetnicu rođenja don Ivana Bosca. Karmelitanke i karmelitanke obilježile su u 2015. godini 500. obljetnicu rođenja sv. Terezije Avilske. Dominikanci, dominikanke i cijela dominikanska obitelj već se nekoliko godina pripremaju za proslavu 800. obljetnice potvrde svojega reda koja će biti 2016. godine. Zasigurno bi se moglo nabrojati još važnih obljetnica zajednica koje djeluju u našem narodu. Ove obljetnice nisu tek prigoda za slavlje i slavlje, nego milosni trenutak ponovnog promišljanja o vlastitim korijenima, kao i usklađivanje života zajednice i njezinih pojedinih članova s idealima koji su nam predloženi, vodeći računa o vremenu u kojemu živimo i zadacima koje to vrijeme stavlja pred nas.

3. Takvo usklađivanje dovodi do izlaska osoba posvećenog života i životnih zajednica iz sebe samih, te ih otvara djelovanju Duha Svetoga. Pritom valja izbjeći opasnost da se u sukobu između ideala i stvarnosti osporava sve što je do sada činjeno, ali i opasnost pasivnog pristajanja uz sadašnje stanje. Krizu, koja se često otuđuje i kao kriza zvanja za posvećeni život, valja shvatiti kao izazov za promjene i poziv na osobno obrađivanje, ali i na zauzetije zajedničkog nasljedovanja Gospodina, zauzetiji zajednički hod kroz pustinju na putu izlaska. Pritom je od temeljnog značenja povjerenje u Boga koji izabire, poziva i šalje. Bog je svoj narod vodio kroz pustinju u obliku stupa od ognja i oblaka (usp. Izl 14,24). U tom oblaku prepoznajemo oganj Duha. Ako ponekad i hodimo u tami i mlakosti, koje bi mogle uznemiriti naša srca (usp. Iv 14,1), neka vjera ponovno probudi sigurnost da unutar toga oblaka nije nestalo Gospodinove

prisutnosti: ona je 'oblak s dimom danju, a no u sjaj ognja flarkoga' (Iz 4,5), te nadilazi tamuö (*Istražujte*, Pismo Kongregacije za ustanove posve enog flivota i zajednice apostolskoga flivota, 8. rujna 2014., 3). To zna i uvijek iznova s povjerenjem kretati za Bogom i njegovim pozivom.

4. fiive i i djeluju i s takvim povjerenjem redovnice, redovnici i Bogu posve eni laici u svijetu postaju znak Boffjeg kraljevstva i u na-em hrvatskom dru-tvu optere enu neima-tinom, nepovjerenjem i podjelama razli itih vrsta. Vjernim flivljenjem zavjeta oni postaju znak vjernosti Bogu, a tako i znak svima koji nastoje flivjeti predbra nu i bra nu vjernost u dru-tvu u kojem ona nije na velikoj cijeni. Svojim zauzimanjem za svakog ovjeka i prepoznavanjem potreba svakoga, Bogu posve ene osobe na istaknuto mjesto stavljaju vrijednost flivota i vrijednost ljudske osobe, bez obzira na njezinu pripadnost, stalefl i ulogu u dru-tvu. flivljenjem istinskoga siroma-tva one mogu biti ljekovito oboga enje dru-tvu optere enu korupcijom i slijepim gomilanjem materijalnih dobara, jer svojim flivotom pokazuju prema duhovnim dobrima i pravim vrijednostima. Bogu posve ene osobe znak su ömisti noga, kontemplativnog bratstva, koje zna gledati na svetu veli inu blifnjega, koje zna otkriti Boga u svakom ovjeku, koje zna podnositi neugodnosti zajedni kog flivota drfle i se Boffje ljubavi, koje zna otvoriti srce Boffjoj ljubavi da traffi sre u drugih kao -to je traffi Otac dobriö (*Radost evanđelja*, 92).

5. Godina posve enog flivota prilika je i za cijelu Crkvu u na-em narodu da jo-snafnije uo i vrijednost ovog oblika flivota. U tome e posebnu ulogu imati i slavlja otvaranja Godine posve enog flivota koja e biti organizirana u pojedinim biskupijama. Pozivamo sve da se uklju e u Nacionalno hodo a- e i susret redovnika, redovnica i Bogu posve enih laika u svijetu 14. oflujka 2015. u Mariji Bistrici. Posebno zna enje kroz ovu godinu imat e zasigurno i Dan posve enog flivota koji vam svima ve sada od srca estitamo. Na razini op e Crkve priprema se velik broj doga anja. Izdvajamo molitveni lanac koji e se 8. prosinca 2014. odrflati u mona-kim i kontemplativnim zajednicama u cijelome svijetu. Premda su izabrani samostani i zajednice iz cijeloga svijeta koji e u tom molitvenom doga aju sudjelovati, poti emo osobito kontemplativne samostane u na-oj domovini da taj dan obiljeffe posebnom molitvom za sve Bogu posve ene osobe kao i za uspjeh nakana vezanih uz Godinu posve enog flivota.

6. Pozivamo i sve ostale redovnice, redovnike i Bogu posve ene laike u svijetu da se u molitvenom ozra ju zauzeto uklju e u pripremu, obiljeffavanje i odgovorno flivljenje Godine posve enog flivota, kako bi vrijedan biser njihova poziva ponovno u na-oj domovini zasjao punim sjajem!

S tim mislima od srca vam flavimo blagoslovljenu Godinu posve enog flivota!

Na spomendan Prikazanja Blafene Djevice Marije u Hramu, 21. studenoga 2014.

U ime Vije a Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posve enoga flivota i druffbe apostolskoga flivota

msgr. Mate Uzini , predsjednik

U ime Hrvatske konferencije vi-ih redovni kih poglavara i poglavarica

fra Jure TMMr evi , predsjednik